

Województwo
Śląskie

PRZEWODNIK INFORMACYJNY

**Dostępne formy
opieki zdrowotnej, pomocy społecznej
i aktywizacji zawodowej dla osób
z zaburzeniami psychicznymi
w województwie śląskim**

Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia

Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego

Katowice, 2025

Spis treści

Wstęp	6
Rozdział I: Opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień	7
A. Zasady udzielania świadczeń	7
B. Podział świadczeń w opiece psychiatrycznej i leczeniu uzależnień	11
I. Wykaz świadczeń gwarantowanych realizowanych w warunkach stacjonarnych psychiatrycznych	14
1. Świadczenie psychiatryczne dla dorosłych	14
2. Świadczenia psychiatryczne dla dzieci i młodzieży	16
3. Świadczenia psychiatryczne dla chorych somatycznie	17
4. Świadczenia psychiatryczne dla przewlekle chorych	17
5. Świadczenia psychogeriatryczne	17
6. Świadczenia rehabilitacji psychiatrycznej	18
7. Leczenie zaburzeń nerwicowych dla dorosłych	18
8. Leczenie zaburzeń nerwicowych dla dzieci i młodzieży	19
9. Świadczenia psychiatrii sądowej w warunkach podstawowego zabezpieczenia	19
10. Świadczenia psychiatrii sądowej w warunkach wzmocnionego zabezpieczenia	19
11. Świadczenia psychiatrii sądowej w warunkach wzmocnionego zabezpieczenia dla nieletnich	20
12. Świadczenia opiekuńczo-lecznicze psychiatryczne dla dorosłych	20
13. Świadczenia opiekuńczo-lecznicze psychiatryczne dla dzieci i młodzieży	21
14. Świadczenia pielęgnacyjno-opiekuńcze psychiatryczne dla dorosłych	21
15. Świadczenia pielęgnacyjno-opiekuńcze psychiatryczne dla dzieci i młodzieży	21
16. Świadczenia dla osób z zaburzeniami psychicznymi	21
17. Świadczenia w opiece domowej lub rodzinnej	22
18. Leczenie elektrowstrząsami chorych z zaburzeniami psychicznymi (EW) ze wskazań życiowych	22
II. Wykaz świadczeń gwarantowanych realizowanych w warunkach stacjonarnych leczenia uzależnień	23
1. Leczenie alkoholowych zespołów abstynencyjnych (detoksykacja)	23
2. Leczenie zespołów abstynencyjnych po substancjach psychoaktywnych (detoksykacja)	24
3. Leczenie uzależnień	24
4. Świadczenia terapii uzależnienia od alkoholu	25
5. Świadczenia terapii dla uzależnionych od alkoholu ze współistniejącymi innymi zaburzeniami psychicznymi (podwójna diagnoza)	26

6.	Krótkoterminowe świadczenia terapii uzależnienia od substancji psychoaktywnych	27
7.	Świadczenia terapii dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych ze współistniejącymi innymi zaburzeniami psychicznymi, głównie psychotycznymi (podwójna diagnoza)	27
8.	Świadczenia rehabilitacyjne dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych	28
9.	Świadczenia rehabilitacji dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych ze współistniejącymi innymi zaburzeniami psychicznymi, głównie psychotycznymi (podwójna diagnoza)	28
10.	Świadczenia odwykowe w warunkach wzmocnionego zabezpieczenia	29
11.	Świadczenia odwykowe w warunkach wzmocnionego zabezpieczenia dla nieletnich	29
12.	Świadczenia dla uzależnionych od alkoholu	29
13.	Świadczenia dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych	31
14.	Świadczenia rehabilitacyjne dla dzieci i młodzieży uzależnionych od substancji psychoaktywnych	32
III.	Wykaz świadczeń gwarantowanych realizowanych w warunkach stacjonarnych w izbie przyjęć	32
1.	Świadczenia w izbie przyjęć	32
IV.	Wykaz świadczeń gwarantowanych realizowanych w warunkach dziennych psychiatrycznych oraz warunki ich realizacji	33
1.	Świadczenia dzienne psychiatryczne dla dorosłych	33
2.	Świadczenia dzienne psychiatryczne rehabilitacyjne dla dorosłych	36
3.	Świadczenia dzienne psychiatryczne rehabilitacyjne dla dzieci i młodzieży	37
4.	Świadczenia dzienne rehabilitacyjne dla osób z całościowymi zaburzeniami rozwojowymi	38
5.	Świadczenia dzienne psychiatryczne geriatryczne	38
6.	Świadczenia dzienne leczenia zaburzeń nerwicowych	38
V.	Wykaz świadczeń gwarantowanych realizowanych w warunkach dziennych leczenia uzależnień	39
1.	Świadczenia dzienne terapii uzależnienia od alkoholu	39
2.	Świadczenia dzienne terapii uzależnienia od substancji psychoaktywnych	41
3.	Świadczenia dzienne leczenia uzależnień	41
VI.	Wykaz świadczeń gwarantowanych realizowanych w warunkach ambulatoryjnych psychiatrycznych i leczenia środowiskowego (domowego)	42
1.	Świadczenia psychiatryczne ambulatoryjne dla dorosłych	42
2.	Świadczenia psychiatryczne ambulatoryjne dla dzieci i młodzieży	48
3.	Leczenie nerwic	49

4.	Świadczenia seksuologiczne i patologii współżycia	51
5.	Program terapii zaburzeń preferencji seksualnych	51
6.	Świadczenia psychologiczne	52
7.	Świadczenia dla osób z autyzmem dziecięcym lub innymi całościowymi zaburzeniami rozwoju.....	53
8.	Leczenie środowiskowe (domowe).....	54
VII.	Wykaz świadczeń gwarantowanych realizowanych w warunkach ambulatoryjnych leczenia uzależnień	55
1.	Leczenie uzależnień.....	55
2.	Świadczenia antynikotynowe.....	57
3.	Świadczenia terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia	57
4.	Świadczenia terapii uzależnień dla dzieci i młodzieży	60
5.	Świadczenia terapii uzależnienia od substancji psychoaktywnych i innych niż alkoholu.....	61
6.	Program leczenia substytucyjnego	62
VIII.	Wykaz świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki psychiatrycznej dzieci i młodzieży w ramach poziomów referencyjnych.	62
	Zespół lub ośrodek środowiskowej opieki psychologicznej i psychoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży – I poziom referencyjny	62
	Ośrodek środowiskowej opieki psychologicznej i psychoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży – I poziom referencyjny	64
	Centrum zdrowia psychicznego dla dzieci i młodzieży – II poziom referencyjny	65
	Ośrodek wysokospecjalistycznej całodobowej opieki psychiatrycznej – III poziom referencyjny	67
	Rozdział II:.....	68
	Pomoc Społeczna i Aktywizacja Zawodowa Osób z Zaburzeniami Psychicznymi ...	68
A.	Jednostki organizacyjne pomocy społecznej.....	69
1.	Ośrodek Pomocy Społecznej	70
2.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	77
3.	Ośrodek wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi	81
4.	Rodzinny Dom Pomocy Społecznej.....	88
6.	Rodzinny Dom Pomocy	98
7.	Ośrodek Interwencji Kryzysowej.....	100
8.	Hostel.....	102
B.	Instytucje integracji społecznej.....	103
1.	Centrum Integracji Społecznej.....	103
2.	Klub Integracji Społecznej	106

3. Warsztaty Terapii Zajęciowej.....	110
4. Zakład Aktywności Zawodowej.....	114
5. Zakład Pracy Chronionej	116
C. Poradnictwo zawodowe i aktywizacja zawodowa dla osób z zaburzeniami psychicznymi.....	117
1. Powiatowe Urzędy Pracy	117
2. Rehabilitacja lecznicza w ramach prewencji rentowej ZUS.....	121
Rozdział III:.....	124
Orzecznictwo do celów rentowych i pozarentowych	124
1. Orzekanie o niepełnosprawności – orzekanie pozarentowe	124
2. Orzekanie o niezdolności do pracy – orzekanie rentowe	131
3. Oddziały, inspektoraty i biura terenowe Zakładu Ubezpieczeń Społecznych	135
Rozdział IV	141
Dostępne formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej i edukacyjnej	141
A. Poradnia psychologiczno-pedagogiczna	141
B. Edukacja dzieci i młodzieży	150
1. Młodzieżowe Ośrodki Wychowawcze	153
2. Młodzieżowe Ośrodki Socjoterapii.....	153
3. Specjalne Ośrodki Szkolno-Wychowawcze	154
4. Specjalne Ośrodki Wychowawcze	155
5. Ośrodki Rewalidacyjno-Wychowawcze	155
Spis aktów prawnych.....	158
Słownik skrótów	161

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 15 listopada 2023 roku w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2023-2030 (Dz. U. z 2023 r. poz. 2480) jednym z zadań jednostek samorządów terytorialnych jest przygotowanie i udostępnienie mieszkańcom województwa aktualizowanego corocznie przewodnika informującego o dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Wstęp

Problemy emocjonalne i schorzenia o podłożu psychicznym są powszechne we wszystkich krajach, społecznościach i mogą dotyczyć każdego z nas. Światowa Organizacja Zdrowia przewiduje, że do 2030 r. depresja pod względem całkowitego globalnego obciążenia chorobami niezakaźnymi wyprzedzi schorzenia sercowo-naczyniowe i stanie się najczęściej występującą chorobą. Dlatego ochrona praw osób z zaburzeniami psychicznymi należy nie tylko do ustawowego obowiązku państwa i samorządów terytorialnych wszystkich stopni, ale również do każdego odpowiedzialnego obywatela.

Światowa Organizacja Zdrowia w 1948 roku wprowadziła ogólną definicję zdrowia psychicznego rozumianą jako: pełny dobrostan fizyczny, psychiczny i społeczny człowieka.

Dokumentem określającym strategię działań w zakresie zapewnienia osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej opieki adekwatnej do ich potrzeb oraz prowadzenie działań na rzecz zapobiegania stygmatyzacji i dyskryminacji osób z zaburzeniami psychicznymi jest Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2023-2030.

Podmiotami realizującymi Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2023-2030 są:

- ministrowie właściwi ze względu na cele Programu, w szczególności ministrowie właściwi do spraw: zdrowia, zabezpieczenia społecznego, rodziny, pracy, oświaty i wychowania, spraw wewnętrznych, sprawiedliwości oraz obrony narodowej;
- Narodowy Fundusz Zdrowia;
- samorzady województw, powiatów i gmin.

Ponadto w realizacji zadań wynikających z Programu mogą uczestniczyć również organizacje społeczne, stowarzyszenia, fundacje, samorzady zawodowe, kościoły i inne związki wyznaniowe oraz grupy samopomocy pacjentów i ich rodzin, a także inne podmioty, które zakresem swojej działalności obejmują cele i zadania Programu.

Sięganie po pomoc specjalistyczną w stanach kryzysu psychicznego, jest podstawowym warunkiem powrotu do zdrowia. Działania na rzecz zdrowia psychicznego są kwestią odpowiedzialności wielu osób i instytucji działających w społeczeństwie. Zintegrowana polityka publiczna we wszystkich istotnych sferach życia (zdrowia, edukacji, pracy) sprzyja zdrowiu psychicznemu, z kolei wdrażanie rozsądnej polityki społecznej, przyczynia się do wzmacniania zdrowia psychicznego i zmniejszenia ryzyka wystąpienia zaburzeń psychicznych.

Opracowany Przewodnik zawiera kompleksową bazę instytucji ochrony zdrowia, pomocy społecznej, aktywizacji zawodowej, pomocy psychologiczno-pedagogicznej i edukacyjnej, udzielających świadczeń osobom dotkniętym problemami zdrowia psychicznego, ich rodzinom i otoczeniu oraz najistotniejsze dane dotyczące przysługujących im ulg i uprawnień.

Głównym celem publikacji jest ułatwienie dostępu do informacji nt. pomocy oraz dostępności do udzielanych na terenie województwa śląskiego świadczeń z zakresu zdrowia psychicznego.

Niniejsze opracowanie jest podzielone na cztery rozdziały:

- I. Opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień;
- II. Pomoc społeczna i aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi;
- III. Orzecznictwo do celów rentowych i pozarentowych;
- IV. Dostępne formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej i edukacyjnej.

Zmiany danych teleadresowych, jak również wszelkie sugestie i propozycje, prosimy przekazywać na adres: zdrowie@slaskie.pl.

Rozdział I:

Opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień

Opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień są skierowane do osób z zaburzeniami psychicznymi oraz do uzależnionych od alkoholu i ich rodzin. W zależności od potrzeb i stanu pacjenta leczenie może przebiegać w odizolowaniu (w specjalnie do tego przeznaczonych placówkach np. szpitalach psychiatrycznych, ośrodkach leczenia uzależnień, odwykowych), w trybie dziennym (np. w pólśanatoriach) lub w warunkach ambulatoryjnych (wizyty w poradniach zdrowia psychicznego, a także leczenie domowe).

W warunkach stacjonarnych pacjent może liczyć na świadczenia terapeutyczne, objęcie programem terapeutycznym, niezbędne badania diagnostyczne, konsultacje specjalistyczne, leki, wyroby medyczne oraz wyżywienie.

W warunkach dziennych oferta NFZ obejmuje świadczenia terapeutyczne, programy terapeutyczne, niezbędne badania diagnostyczne, leki i wyżywienie.

W warunkach ambulatoryjnych chorzy otrzymają świadczenia terapeutyczne, potrzebne badania diagnostyczne oraz leki, które są niezbędne w stanach nagłych. W każdym ze wspomnianych wariantów rodzinie pacjenta przysługują konsultacje oraz edukacja na temat zaburzeń psychicznych.

A. Zasady udzielania świadczeń

Świadczenia opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień skierowane są do osób z zaburzeniami psychicznymi, zaburzeniami zachowania, uzależnionych od alkoholu i substancji psychoaktywnych, jak również ich rodzin.

Opieka zdrowotna wykonywana jest w ramach podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej:

W poradni zdrowia psychicznego pacjent ma zapewnione niezbędne badania diagnostyczne, konsultacje specjalistyczne, leki oraz wyroby medyczne (dotyczy programu leczenia substytucyjnego), w tym wyroby medyczne będące przedmiotami

ortopedycznymi i środki pomocnicze, świadczenia terapeutyczne (w tym psychoterapia) i rehabilitacyjne oraz działania edukacyjno – konsultacyjne dla rodzin.

W ośrodku dziennym w trakcie leczenia pacjentowi zapewnia się niezbędne badania diagnostyczne, konsultacje specjalistyczne, leki (w tym wyroby medyczne będące przedmiotami ortopedycznymi i środki pomocnicze), wyżywienie, świadczenia terapeutyczne (w tym psychoterapia) i rehabilitacyjne oraz działania edukacyjno-konsultacyjne dla rodzin. Transport sanitarny zabezpieczony zgodnie z odrębnymi przepisami. Świadczenia udzielane są w trybie planowym, od poniedziałku do piątku, przy dziennej liczbie godzin nie mniejszej niż 5.

W izbie przyjęć przez całą dobę pacjent może skorzystać ze świadczeń udzielanych w trybie nagłym (także diagnostyczno-terapeutycznych). Pacjent ma zapewnione zabezpieczenie medyczne oraz transport, w przypadku konieczności kontynuowania leczenia specjalistycznego.

W szpitalu podczas leczenia pacjent ma zagwarantowane bezpłatnie niezbędne badania diagnostyczne, konsultacje specjalistyczne, świadczenia z zakresu profilaktyki, leczenia, pielęgnacji i rehabilitacji, leki (w tym wyroby medyczne będące przedmiotami ortopedycznymi) i środki pomocnicze, świadczenia terapeutyczne (w tym psychoterapia), działania edukacyjno-konsultacyjne dla rodzin oraz inne świadczenia związane z pobytem. Transport sanitarny zapewniony zgodnie z odrębnymi przepisami. Skierowanie pacjenta do szpitala psychiatrycznego wydawane jest w dniu badania, a jego ważność wygasa po upływie **14 dni**.

W poradni zdrowia psychicznego, także w poradni dla dzieci i młodzieży i innych poradniach wysokospecjalistycznych, (np. leczenia nerwic, seksuologii i patologii współżycia, dla osób z autyzmem dziecięcym) oraz w leczeniu środowiskowym (domowym):

- pacjent ma możliwość skorzystania z diagnozy i porady lekarza psychiatry, porady i diagnozy psychologicznej, sesji psychoterapeutycznych,
- pacjent z organicznymi zaburzeniami psychicznymi, schizofrenią lub afektywnymi zaburzeniami nastroju ma prawo do bezpłatnych wizyt domowych lekarza psychiatry, psychologa lub pielęgniarki,
- w uzasadnionych sytuacjach pacjent ma prawo do bezpłatnego transportu sanitarnego,
- za świadczenia udzielane na podstawie umowy zawartej z NFZ nie wolno pobierać od ubezpieczonego żadnych dodatkowych opłat, chyba że taka odpłatność przewidziana jest w przepisach odrębnych,
- świadczeniodawca wydaje skierowania na badania związane z leczeniem psychiatrycznym oraz pokrywa ich koszty.

W poradni leczenia uzależnień pacjent ma prawo do porad lekarskich, terapii prowadzonej przez specjalistę psychoterapii uzależnień, psychologa, psychoterapeutę lub instruktora terapii uzależnień. Leczenie pacjentów bez ich zgody odbywa się na podstawie skierowania gminnej komisji do spraw rozwiązywania problemów alkoholowych lub decyzją postanowienia sądu.

PAMIĘTAJ

Do lekarza **psychiatry, poradni leczenia uzależnień oraz psychologa od 17 września 2025 r. nie jest wymagane skierowanie**.

Aby skorzystać z porady **psychoterapeuty wymagane jest skierowanie** od lekarza ubezpieczenia zdrowotnego (np. psychiatry, lekarza podstawowej opieki zdrowotnej).

Leczenie w warunkach szpitalnych.

Pacjenci kierowani są na leczenie stacjonarne przez lekarzy ubezpieczenia zdrowotnego, gabinety prywatne i na mocy postanowienia sądu:

- skierowanie do szpitala psychiatrycznego oraz do psychiatrycznego zakładu opieki długoterminowej (opiekuńczo-leczniczego lub pielęgnacyjno-opiekuńczego), wydaje lekarz po zbadaniu pacjenta,
- w ramach świadczeń udzielanych w warunkach stacjonarnych, świadczeniodawca zobowiązany jest zapewnić pacjentowi bezpłatne, niezbędne badania diagnostyczne, leki i wyroby medyczne będące przedmiotami ortopedycznymi oraz środki pomocnicze,
- w trakcie hospitalizacji, świadczeniodawcę obowiązuje zakaz wystawiania ubezpieczonemu recept na leki, preparaty diagnostyczne, wyroby medyczne do realizacji w aptekach ogólnodostępnych,
- przyjęcie osoby z zaburzeniami psychicznymi do szpitala psychiatrycznego, następuje za jej pisemną zgodą,
- przyjęcie do szpitala psychiatrycznego osoby małoletniej lub ubezwłasnowolnionej następuje za pisemną zgodą jej przedstawiciela ustawowego,
- leczenie psychiatryczne jest w całości finansowane przez NFZ.

W nagłych przypadkach osoba z zaburzeniami psychicznymi może zostać przyjęta do szpitala psychiatrycznego **bez skierowania**, po osobistym jej zbadaniu przez lekarza izby przyjęć.

Przepustka

W całodobowych oddziałach psychiatrycznych i leczenia uzależnień możliwe jest udzielanie świadczeniobiorcy przepustki na okres do trzech dni, a w uzasadnionych przypadkach, w związku z wydarzeniami losowymi do siedmiu dni, co winno być potwierdzone wpisem w dokumentacji medycznej. Łączny czas przebywania na przepustkach nie może przekraczać 25% czasu trwania hospitalizacji. W psychiatrycznym zakładzie opieki długoterminowej (opiekuńczo-leczniczym lub pielęgnacyjno-opiekuńczym) przepustka może być wydana na okres do 30 dni. W psychiatrycznym zakładzie opieki długoterminowej oraz w przypadku długotrwałego pobytu (powyżej 365 dni) w ramach oddziału rehabilitacji psychiatrycznej i leczenia uzależnień łączny czas przebywania na przepustkach nie może przekraczać 10% (36 dni) okresu rozliczeniowego (okresu roku kalendarzowego).

Turnus rehabilitacyjny

Turnus rehabilitacyjny to zorganizowany, trwający nie krócej niż 14 dni pobyt poza miejscem udzielania świadczeń, obejmujący leczenie i intensywną rehabilitację osób z zaburzeniami psychicznymi i znacznym stopniem nieprzystosowania społecznego, w ramach określonego programu terapeutycznego. Jego celem jest poprawa ogólnej sprawności, zwiększenie zaradności, pobudzenie i rozwijanie zainteresowań u osób niepełnosprawnych. Organizowany jest dla osób niepełnosprawnych o zbliżonych potrzebach, wynikających w szczególności z ich wieku lub rodzaju niepełnosprawności albo rodzaju schorzeń lub dysfunkcji. Dofinansowanie można otrzymać tylko jeden raz w roku kalendarzowym.

Wyróżnia się następujące turnusy rehabilitacyjne:

- usprawniająco – rekreacyjne,
- rekreacyjno-sportowe i sportowe,
- szkoleniowe,
- psychoterapeutyczne,
- rozwijające zainteresowania i uzdolnienia,
- nauki niezależnego funkcjonowania z niepełnosprawnością.

Opisywana forma rehabilitacji ułatwia niepełnosprawnym osiągnięcie lub utrzymanie niezależności funkcjonowania, dzięki której możliwe jest aktywne uczestnictwo w życiu rodzinnym i społecznym, gdyż zabiegi przeprowadzane podczas turnusu eliminują częściowo lub całkowicie ograniczenia niepełnosprawnych. W trakcie jego trwania pacjent ma zabezpieczone wszystkie świadczenia gwarantowane w ramach danego zakresu.

Warunkiem uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym jest posiadanie ważnego orzeczenia. Osoba niepełnosprawna może ubiegać się o dofinansowanie uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON). Warunki, jakie powinny spełniać osoby niepełnosprawne ubiegające się o dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych, tryb składania i rozpatrywania wniosków o dofinansowanie, wysokość oraz sposób przyznawania i przekazywania tego dofinansowania ze środków PFRON reguluje rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007 r. w sprawie *turnusów rehabilitacyjnych*.

Osobie niepełnosprawnej o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności oraz osobie niepełnosprawnej w wieku do 16 lat może być przyznane dofinansowanie pobytu na turnusie rehabilitacyjnym jej opiekuna. Dofinansowanie można otrzymać tylko raz w roku kalendarzowym.

B. Podział świadczeń w opiece psychiatrycznej i leczeniu uzależnień

I. Wykaz świadczeń gwarantowanych realizowanych w warunkach stacjonarnych psychiatrycznych:

1. Świadczenia psychiatryczne dla dorosłych,
2. Świadczenia psychiatryczne dla dzieci i młodzieży,
3. Świadczenia psychiatryczne dla chorych somatycznie,
4. Świadczenia psychiatryczne dla przewlekle chorych,
5. Świadczenia psychogeriatryczne,
6. Świadczenia rehabilitacji psychiatrycznej,
7. Leczenie zaburzeń nerwicowych dla dorosłych,
8. Leczenie zaburzeń nerwicowych dla dzieci i młodzieży,
9. Świadczenia psychiatrii sądowej w warunkach podstawowego zabezpieczenia,
10. Świadczenia psychiatrii sądowej w warunkach wzmocnionego zabezpieczenia,
11. Świadczenia psychiatrii sądowej w warunkach wzmocnionego zabezpieczenia dla nieletnich,
12. Świadczenia opiekuńczo-lecznicze psychiatryczne dla dorosłych,
13. Świadczenia opiekuńczo-lecznicze psychiatryczne dla dzieci i młodzieży,
14. Świadczenia pielęgnacyjno-opiekuńcze psychiatryczne dla dorosłych,
15. Świadczenia pielęgnacyjno-opiekuńcze psychiatryczne dla dzieci i młodzieży,
16. Świadczenia dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
17. Świadczenia w opiece domowej lub rodzinnej,
18. Leczenie elektrowstrząsami chorych z zaburzeniami psychicznymi (EW) ze wskazań życiowych;

II. Wykaz świadczeń gwarantowanych realizowanych w warunkach stacjonarnych leczenia uzależnień:

1. Leczenie alkoholowych zespołów abstynencyjnych (detoksykacja),
2. Leczenie zespołów abstynencyjnych po substancjach psychoaktywnych (detoksykacja),
3. Leczenie uzależnień,
4. Świadczenia terapii uzależnienia od alkoholu
5. Świadczenia terapii dla uzależnionych od alkoholu ze współistniejącymi innymi zaburzeniami psychicznymi (podwójna diagnoza),
6. Krótkoterminowe świadczenia terapii uzależnienia od substancji psychoaktywnych,
7. Świadczenia terapii dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych ze współistniejącymi innymi zaburzeniami psychicznymi, głównie psychotycznymi (podwójna diagnoza);
8. Świadczenia rehabilitacyjne dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych
9. Świadczenia rehabilitacji dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych ze współistniejącymi innymi zaburzeniami psychicznymi, głównie psychotycznymi (podwójna diagnoza),
10. Świadczenia odwykowe w warunkach wzmocnionego zabezpieczenia,

11. Świadczenia odwykowe w warunkach wzmocnionego zabezpieczenia dla nieletnich,
12. Świadczenia dla uzależnionych od alkoholu,
13. Świadczenia dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych,
14. Świadczenia rehabilitacyjne dla dzieci i młodzieży uzależnionych od substancji psychoaktywnych;

III. Wykaz świadczeń gwarantowanych realizowanych w warunkach stacjonarnych w izbie przyjęć:

1. Świadczenia w izbie przyjęć;

IV. Wykaz świadczeń gwarantowanych realizowanych w warunkach dziennych psychiatrycznych:

1. Świadczenia dzienne psychiatryczne dla dorosłych
2. Świadczenia dzienne psychiatryczne rehabilitacyjne dla dorosłych
3. Świadczenia dzienne psychiatryczne rehabilitacyjne dla dzieci i młodzieży
4. Świadczenia dzienne rehabilitacyjne dla osób z całościowymi zaburzeniami rozwojowymi,
5. Świadczenia dzienne psychiatryczne geriatryczne,
6. Świadczenia dzienne leczenia zaburzeń nerwicowych;

V. Wykaz świadczeń gwarantowanych realizowanych w warunkach dziennych leczenia uzależnień

1. Świadczenia dzienne terapii uzależnienia od alkoholu,
2. Świadczenia dzienne terapii uzależnienia od substancji psychoaktywnych,
3. Świadczenia dzienne leczenia uzależnień;

VI. Wykaz świadczeń gwarantowanych realizowanych w warunkach ambulatoryjnych psychiatrycznych i leczenia środowiskowego (domowego)

1. Świadczenia psychiatryczne ambulatoryjne dla dorosłych,
2. Świadczenia psychiatryczne ambulatoryjne dla dzieci i młodzieży,
3. Leczenie nerwic,
4. Świadczenia seksuologiczne i patologii współżycia,
5. Program terapii zaburzeń preferencji seksualnych
6. Świadczenia psychologiczne,
7. Świadczenia dla osób z autyzmem dziecięcym lub innymi całościowymi zaburzeniami rozwoju,
8. Leczenie środowiskowe (domowe);

VII. Wykaz świadczeń gwarantowanych realizowanych w warunkach ambulatoryjnych leczenia uzależnień:

1. Leczenie uzależnień,
2. Świadczenia antynikotynowe,
3. Świadczenia terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia,
4. Świadczenia terapii uzależnień dla dzieci i młodzieży,

5. Świadczenia terapii uzależnienia od substancji psychoaktywnych innych niż alkohol,
6. Program leczenia substytucyjnego;

VIII. Wykaz świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki psychiatrycznej dzieci i młodzieży w ramach poziomów referencyjnych:

1. Zespół środowiskowej opieki psychologicznej i psychoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży – I poziom referencyjny,
2. Ośrodek środowiskowej opieki psychologicznej i psychoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży – I poziom referencyjny,
3. Centrum zdrowia psychicznego dla dzieci i młodzieży – II poziom referencyjny,
4. Ośrodek wysokospecjalistycznej całodobowej opieki psychiatrycznej – III poziom referencyjny.

Dane teleadresowe, przedstawione w niniejszym publikacji, uzyskano na podstawie rejestru wykazu usług Narodowego Funduszu Zdrowia Śląskiego Oddziału Wojewódzkiego w Katowicach (<http://www.nfz-katowice.pl/>), Informatora o terminach leczenia (<https://terminyleczenia.nfz.gov.pl/>) oraz na podstawie danych nadesłanych przez samorządy powiatowe, Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej województwa śląskiego, jak również na podstawie stron internetowych świadczeniodawców. Podczas opracowywania przewodnika dołożono należytej staranności, aby zawarte w nim dane były aktualne. Biorąc jednak pod uwagę bardzo dużą ilość danych teleadresowych podmiotów zastrzega się, że po okresie publikacji niektóre dane mogły ulec zmianie.

I. Wykaz świadczeń gwarantowanych realizowanych w warunkach stacjonarnych psychiatrycznych.

1. Świadczenie psychiatryczne dla dorosłych

Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	Bielskie Centrum Psychiatrii -Olszówka w Bielsku-Białej Oddział Psychiatryczny Ogólny	43-300 Bielsko-Biała ul. Olszówka 102	(33) 814 91 96, (33) 812 30 41, (33) 811 65 45	www.psychiatria.bielsko.pl
2.	NZOZ „FAMILIA-MED” Sp. z o.o	43-150 Bieruń ul. Chemików 37	(32) 216 16 18	b.d.
3.	SPZOZ Wojewódzki Szpital Specjalistyczny nr 4 w Bytomiu	41-902 Bytom Al. Legionów 10	(32) 281 02 71 wew. 4437	www.szpital4.bytom.pl
4.	Zagłębiowski Szpital Kliniczny	41-250 Czeladź ul. Szpitalna 40	(32) 763 76 38	www.szpitalzsk.pl
5.	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. NMP w Częstochowie	42-200 Częstochowa ul. PCK 7;Pawilon D	(34) 367 38 31	https://szpitalparkitka.com.pl/124,Psychiatrii-Calodobowej-i-Dziennej
6.	Szpital Specjalistyczny w Chorzowie	41-500 Chorzów ul. Zjednoczenia 10	(32) 346 36 16, (32) 356 45 01	www.sswch.pl
7.	Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Cieszynie Centrum Zdrowia Psychicznego	43-400 Cieszyn ul. Bielska 4	(33) 854 92 00, Wew.928,929	www.szpitalslaski.pl
8.	Niepubliczny Zakład Opieki Psychiatryczno-Psychologicznej "VARIUSMED" s. c. Elżbieta Jędrzejowska, Anna Jędrzejowska-Barucha	43-400 Cieszyn ul. Mennicza 20	(33) 858 13 86	www.variusmed.pl
9.	Zagłębiowskie Centrum Onkologii Szpital Specjalistyczny im. Sz. Starkiewicza	41-300 Dąbrowa Górnicza ul. Krasińskiego 43	(32) 621 20 00, (32) 155 56 66	www.zco-dg.pl
10.	NEURO-MED Centrum Terapii Nerwic, Depresji i Uzależnień	44-330 Jastrzębie-Zdrój ul. Dębowa 18	(32) 476 73 55	https://neuro-med.pl
11.	Niepubliczny Zakład Opieki Psychiatryczno-Psychologicznej "VARIUSMED" s. c. E. Jędrzejowska, A.	44-335 Jastrzębie-Zdrój ul. Wrocławska 12	(32) 473 16 79	b.d.

	Jędrzejowska-Barucha, P. Barucha			
12.	Centrum Psychiatrii w Katowicach im. dr. Krzysztofa Czumy	40-340 Katowice ul. Korczaka 27	(32) 603 84 00	www.centrumpsychiatrii.eu
13.	Górnośląskie Centrum Medyczne im. Prof. Leszka Gieca Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach Oddział psychiatrii i psychoterapii	40-635 Katowice ul. Ziołowa 45-47	(32) 359 80 11, (32) 202 40 25	www.gcm.pl
14.	Pracownia Psychologiczna w Kłobucku	42-100 Kłobuck ul. Staszica 28	(34) 317 26 56	https://zozklobuck.com.pl/
15.	Poradnia Zdrowia Psychicznego, (NZOZ) Przychodnia Lekarska	42-270 Kłomnice ul. Strażacka 18	(34) 366 96 27	www.nzozkломnice.pl
16.	Poradnia Zdrowia Psychicznego	42-235 Lelów ul. Szczekocińska 18	(34) 355 00 10	b.d.
17.	Wojewódzki Szpital Neuropsychiatryczny im. dr. E. Cyrana w Lublińcu	42-700 Lubliniec ul. Grunwaldzka 48	(34) 353 28 00	www.wsnlc.pl
18.	PZOL Sp. z o.o. Beskidzkie Centrum Zdrowia Psychicznego	34-312 Międzybrodzie Bialskie ul. Graniczna 7	(33) 866 13 49, (33) 866 13 50, (33) 862 15 19	www.pzol.pl
19.	Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Myszkowie	42-300 Myszków ul. Partyzantów 21	(34) 313 49 85 501 663 585	https://www.zozmyszkow.pl/
20.	Stowarzyszenie "CHCĘ INACZEJ" Poradnia Parzymiechy	42-167 Parzymiechy ul. Czestochowska 1	(34) 318 91 54	www.otua.pl
21.	CENTRUM ZDROWIA Spółka z o.o. w Raciborzu	47-400 Racibórz ul. Klasztorna 10	(32) 415 29 54	https://www.centrum-zdrowia.net/przychodnia-srodmiescie/poradnia-zdrowia-psychicznego
22.	Oddział Psychiatryczny Ogólny Szpital Miejski w Rudzie Śląskiej Sp. z o.o.	41-711 Ruda Śl. ul. Główna 11	(32) 344 08 21, (32) 344 08 50, (32) 779 59 75, (32) 344 08 66	www.szpitalruda.pl
23.	Kliniczny Szpital Psychiatryczny SPZOZ w Rybniku	44-201 Rybnik ul. Gliwicka 33	(32) 432 81 00	www.psychiatria.com
24.	Samodzielny Publiczny Zespół Lecznictwa Psychiatryczny	41-100 Siemianowice Śl. ul. Szkolna 2	(32) 228 30 21	www.spzlp.pl

25.	Niepubliczny Wielospecjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej Piotr Gruszczyk Sp. z o.o.	43-430 Skoczów ul. Kossak Szatkowskiej 24	(33) 853 08 09	www.gruszczyk.pl
26.	Sosnowiecki Szpital Miejski Sp. z o.o.	41-200 Sosnowiec ul. Zegadłowicza 3	(32) 41 30 300	www.szpital.sosnowiec.pl
27.	Oddział Psychiatryczny z Pododdziałem Detoksykacji Alkoholowych Zespołów Abstynencyjnych	41-605 Świętochłowice ul. Chorzowska 36	(32) 245 50 41, 668 893 918	www.zoz.net.pl
28.	Wielospecjalistyczny Szpital Powiatowy S.A. im. dr B. Hagera	42-612 Tarnowskie Góry ul. Pyskowska 47-51	(32) 390 82 00, (32) 390 82 97, (32) 390 82 98	www.wspsa.pl
29.	SP ZOZ Szpital Psychiatryczny	44-180 Toszek ul. Gliwicka 5	(32) 727 58 00, (32) 233 41 12	www.szpitaltoszek.pl
30.	Przychodnia Nr 4 Sp. z o.o. Tychy	43-100 Tychy al. Niepodległości 45	32 327 62 49 wew. 2	www.przy4@post.pl

2. Świadczenia psychiatryczne dla dzieci i młodzieży

Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	Szpital Pediatryczny w Biesku-Białej Oddział Psychiatryczny dla dzieci i młodzieży	43-300 Bielsko-Biała ul. Sobieskiego 83	(33) 828 40 75 (33) 828 40 00	www.szpitalpediatryczny.pl
2.	Centrum Zdrowia Psychicznego Feniks	43-300 Bielsko-Biała ul. Piekarska 24	(33) 815 60 32 32 375 02 12	www.czpfeniks.pl
3.	Niepubliczny Zakład Opieki Psychiatryczno-Psychologicznej "VARIUSMED" s. c. Elżbieta Jędrzejowska, Anna Jędrzejowska-Barucha	43-400 Cieszyn, ul. Mennicza 20	(33) 858 13 86	www.variusmed.pl
4.	Wojewódzki Szpital Neuropsychiatryczny im. dr. E. Cyrana w Lublińcu	42-700 Lubliniec ul. Grunwaldzka 48	(34) 353 28 00	www.wsnlc.pl
5.	Ośrodek Terapii Nerwic dla Dzieci i Młodzieży	43-187 Orzesze ul. Mikołowska 208	(32) 326 08 58	https://www.otnorzesze.pl/
6.	Centrum Pediatrii im. Jana Pawła II w	41-218 Sosnowiec	(32) 720 77 00	www.czdir.pl

	Sosnowcu Sp. z o.o.	ul. G. Zapolskiej 3		
7.	Sosnowiecki Szpital Miejski Sp. z o.o. w restrukturyzacji, Centrum Psychoterapii i Leczenia Uzależnień (przyjmowani pacjenci tylko z terenu Gminy Sosnowiec)	41-219 Sosnowiec ul. Szpitalna 1	(32) 41 30 100 (32) 41 30 101	www.szpital.sosnowiec.pl/ nasza- dzialalnosc/centrum- psychoterapii-i-leczenia- uzaleznien

3. Świadczenia psychiatryczne dla chorych somatycznie

Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	Samodzielny Publiczny Zespół Lecznictwa Psychiatryczny	41-100 Siemianowice Śl. ul. Szkolna 2	(32) 228 30 21	www.spzlp.pl
2.	Sosnowiecki Szpital Miejski Sp. z o.o.	42-219 Sosnowiec ul. Szpitalna 1	(32) 41 30 100 (32) 41 30 101	www.szpital.sosnowiec.pl/nasza-dzialalnosc/oddzialy/ul-szpitalna-1-41-219-sosnowiec/oddzial-psychiatryczny-dla-chorych-somatycznie
3.	SP ZOZ Szpital Psychiatryczny	44-180 Toszek ul. Gliwicka 5	(32) 727 58 00 (32) 233 41 12	www.szpitaltoszek.pl

4. Świadczenia psychiatryczne dla przewlekle chorych

Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	Samodzielny Publiczny Zespół Lecznictwa Psychiatryczny	41-100 Siemianowice Śl. ul. Szkolna 2	(32) 228 30 21	www.spzlp.pl
2.	SP ZOZ Szpital Psychiatryczny	44-180 Toszek ul. Gliwicka 5	(32) 727 58 00 (32) 233 41 12	www.szpitaltoszek.pl

5. Świadczenia psychogeriatryczne

Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	Kliniczny Szpital Psychiatryczny SPZOZ w Rybniku	44-201 Rybnik ul. Gliwicka 33	(32) 432 81 00	www.psychiatria.com
2.	Samodzielny Publiczny Zespół Lecznictwa Psychiatryczny	41-100 Siemianowice Śl. ul. Szkolna 2	(32) 228 30 21	www.spzlp.pl

3.	SP ZOZ Szpital Psychiatryczny	44-180 Toszek ul. Gliwicka 5	(32) 727 58 00 (32) 233 41 12	www.szpitaltoszek.pl
----	----------------------------------	---------------------------------	----------------------------------	----------------------

6. Świadczenia rehabilitacji psychiatrycznej

Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	Bielskie Centrum Psychiatrii – Olszówka w Bielsku-Białej Oddział Rehabilitacji Psychiatrycznej	43-309 Bielsko-Biała ul. Olszówka 102	(33) 812 30 41 513 322 084	https://psychiatria.bielsko.pl/oddzial-dzienny-psychiatryczny-rehabilitacyjny
2.	SPZOZ Szpital Psychiatryczny w Toszku Oddział XVI Rehabilitacji Psychiatrycznej w Dąbrowce	44-187 Dąbrowka Hubertus ul. Rezerwat Przyrody Hubertus 1	(32) 233 48 38	https://www.szpitaltoszek.pl/komorki-organizacyjne/oddzial-xvi-rehabilitacji-psychiatrycznej-w-dabrowce/
3.	Wojewódzki Szpital Neuropsychiatryczny im. dr. E. Cyryna w Lublińcu	42-700 Lubliniec ul. Grunwaldzka 48	(34) 353 28 00	www.wsnlc.pl
4.	Kliniczny Szpital Psychiatryczny SPZOZ w Rybniku	44-201 Rybnik ul. Gliwicka 33	(32) 432 81 00	www.psychiatria.com
5.	Samodzielny Publiczny Zespół Lecznictwa Psychiatryczny	41-100 Siemianowice Śl. ul. Szkolna 2	(32) 228 30 21	www.spzlp.pl
6.	SP ZOZ Szpital Psychiatryczny	44-180 Toszek ul. Gliwicka 5	(32) 727 58 00 (32) 233 41 12	www.szpitaltoszek.pl

7. Leczenie zaburzeń nerwicowych dla dorosłych

Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	Bielskie Centrum Psychiatrii – Olszówka w Bielsku-Białej	43-309 Bielsko-Biała ul. Olszówka 102	(33) 812 30 41 (33) 811 65 45	www.psychiatria.bielsko.pl
2.	NEURO-MED Centrum Terapii Nerwic, Depresji i Uzależnień	44-330 Jastrzębie-Zdrój ul. Dębowa 18	(32) 476 73 55	https://neuro-med.pl
3.	SPZOZ Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Katowicach im. sierżanta Grzegorza Załogi	40-052 Katowice ul. Wita Stwosza 39-41	(32) 341 10 00	www.gov.pl/web/spzoz-mswia-katowice
4.	Ośrodek Psychoterapii i Leczenia Uzależnień Marcin Błażejowski	44-206 Rybnik ul. Śląska 1	(32) 739 33 84 507 477 057	www.poradniarybnik.pl

	i Wspólnicy Spółka Jawna			
5.	Samodzielny Publiczny Zespół Lecznictwa Psychiatryczny	41-100 Siemianowice Śl. ul. Szkolna 2	(32) 228 30 21	www.spzlp.pl
6.	Oddział Leczenia Zaburzeń Nerwicowych Ośrodek Tulipan- Sanatorium Ustroń	43-450 Ustroń ul. Szpitalna 21	(33) 854 37 80 696 791 832	www.hotel- tulipan.pl/oddzial- leczenia-zaburzen- nerwicowych

8. Leczenie zaburzeń nerwicowych dla dzieci i młodzieży

Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	Ośrodek Terapii Nerwic dla Dzieci i Młodzieży	43-187 Orzesze ul. Mikołowska 208	(32) 326 08 58	www.otnorzesze.pl

9. Świadczenia psychiatrii sądowej w warunkach podstawowego zabezpieczenia

Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	Wojewódzki Szpital Neuropsychiatryczny im. dr. Emila Cyrana w Lublińcu	42-700 Lubliniec ul. Grunwaldzka 48	(34) 353 28 00	www.wsnlc.pl
2.	Kliniczny Szpital Psychiatryczny SPZOZ w Rybniku	44-201 Rybnik ul. Gliwicka 33	(32) 432 81 00	www.psychiatria.com
3.	Samodzielny Publiczny Zespół Lecznictwa Psychiatryczny	41-100 Siemianowice Śl. ul. Szkolna 2	(32) 228 30 21	www.spzlp.pl
4.	SP ZOZ Szpital Psychiatryczny	44-180 Toszek ul. Gliwicka 5	(32) 727 58 00 (32) 233 41 12	www.szpitaltoszek.pl

10. Świadczenia psychiatrii sądowej w warunkach wzmocnionego zabezpieczenia

Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	Wojewódzki Szpital Neuropsychiatryczny im. dr. E. Cyrana w Lublińcu	42-700 Lubliniec ul. Grunwaldzka 48	(34) 353 28 00	www.wsnlc.pl
2.	Kliniczny Szpital Psychiatryczny SPZOZ w Rybniku	44-201 Rybnik ul. Gliwicka 33	(32) 432 81 00	www.psychiatria.com
3.	SP ZOZ Szpital Psychiatryczny	44-180 Toszek ul. Gliwicka 5	(32) 727 58 00 (32) 233 41 12	www.szpitaltoszek.pl

11. Świadczenia psychiatrii sądowej w warunkach wzmocnionego zabezpieczenia dla nieletnich

Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	Wojewódzki Szpital Neuropsychiatryczny im. dr. E. Cyrana w Lublińcu	42-700 Lubliniec ul. Grunwaldzka 48	(34) 353 28 00	www.wsnlc.pl
2.	Kliniczny Szpital Psychiatryczny SPZOZ w Rybniku	44-201 Rybnik ul. Gliwicka 33	(32) 432 81 00	www.psychiatria.com
3.	SP ZOZ Szpital Psychiatryczny	44-180 Toszek ul. Gliwicka 5	(32) 727 58 00 (32) 233 41 12	www.szpitaltoszek.pl

12. Świadczenia opiekuńczo-lecznicze psychiatryczne dla dorosłych

Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	Fundacja św. Elżbiety Węgierskiej w Cieszynie – Centrum Medyczne ss. Elżbietanek (ZOL psychiatryczny)	43-400 Cieszyn ul. Katowicka 1	(33) 852 80 79 797 907 355	www.fundacjaelzbietanki.cieszyn.pl
2.	Wojewódzki Ośrodek Lecznictwa Odwykowego i Zakład Opiekuńczo – Leczniczy w Gorzycach	44-350 Gorzycy ul. Zamkowa 8	(32) 451 12 05 (32) 451 11 72 (32) 451 12 05 (32) 451 15 47 (32) 451 16 29	www.woloizol.com.pl
3.	Zakład Opiekuńczo-Leczniczy w Knurowie Sp. z o.o.	44-190 Knurów ul. Dworcowa 3	(32) 428 17 00	www.zolknurow.pl
4.	Wojewódzki Szpital Neuropsychiatryczny im.dr. E. Cyrana w Lublińcu	42-700 Lubliniec ul. Grunwaldzka 48	(34) 353 28 00	www.wsnlc.pl
5.	PZOL Sp. z o.o. Beskidzkie Centrum Zdrowia Psychicznego	34-312 Międzybrodzie Białskie ul. Graniczna 7	(33) 866 13 49	www.pzol.pl
6.	Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Myszkowie	42-300 Myszków ul. Aleja Wolności 29	(34) 315 82 00	www.zozmyszkow.pl
7.	NZOZ MEDICOR Kowalski, Pilarski, Janas Sp. J.	42-300 Myszków ul. Tadeusza Kościuszki 27	(34) 313 79 01	https://www.medicover.pl/placowki/nzoz-medicor-kowalski-pilarski-janas-sp-j,6974,d,1022
8.	NZOZ Przechodnia „Wierzchowina”	42-300 Myszków ul. Sucharskiego 63 A	(34) 313 16 48	b.d.

9.	Kliniczny Szpital Psychiatryczny SPZOZ w Rybniku	44-201 Rybnik ul. Gliwicka 33	(32) 432 81 00	www.psychiatria.com
----	--	----------------------------------	----------------	---------------------

13. Świadczenia opiekuńczo-lecznicze psychiatryczne dla dzieci i młodzieży

Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	Ośrodek Leczniczo-Rehabilitacyjny „Pałac Kamieniec” Sp. z o.o.	44-133 Kamieniec – Zbroślawice ul. Polna 2	(32) 233 78 77	www.olr-kamieniec.pl
2.	Centrum Edukacyjno-Leczniczo-Rehabilitacyjne dla Dzieci i Młodzieży	43-229 Rudółtwice ul. Zawadzkiego 128	(32) 449 05 59	www.zameczek.org.pl

14. Świadczenia pielęgnacyjno-opiekuńcze psychiatryczne dla dorosłych

Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	Spółdzielnia Socjalna „Jasne, że zmiana”	42-217 Częstochowa ul. Nowowiejskiego 15	(34) 324 20 64 (34) 361 46 60 519 729 134 519 729 159	www.jasnezezmiana.pl
2.	Dom Pomocy Społecznej w Mysłowicach	41-404 Mysłowice ul. Mikołaja Reja 54	(32) 222 21 01	b.d.

15. Świadczenia pielęgnacyjno-opiekuńcze psychiatryczne dla dzieci i młodzieży

Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	Ośrodek Leczniczo-Rehabilitacyjny „Pałac Kamieniec” Sp. z o.o.	44-133 Kamieniec – Zbroślawice ul. Polna 2	(32) 233 78 77	www.olr-kamieniec.pl
2.	Centrum Edukacyjno-Leczniczo-Rehabilitacyjne dla Dzieci i Młodzieży	43-229 Rudółtwice ul. Zawadzkiego 128	(32) 449 05 59	www.zameczek.org.pl

16. Świadczenia dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	Niepubliczny Zakład Opieki Psychiatryczno-Psychologicznej "VARIUSMED" s. c. Elżbieta Jędrzejowska, Anna	43-400 Cieszyn ul. Mennicza 20	(33) 858 13 86	https://variusmed.pl/kontakt/

	Jędrzejowska-Barucha			
2.	NEURO-MED Centrum Terapii Nerwic, Depresji i Uzależnień	44-330 Jastrzębie- Zdrój ul. Dębowa 18	(32) 476 73 55	https://neuro-med.pl
3.	Samodzielny Publiczny Zespół Lecznictwa Psychiatryczny	41-100 Siemianowice Śl. ul. Szkolna 2	(32) 228 30 21	www.spzlp.pl
4.	Ośrodek Interwencji Kryzysowej	41-100 Siemianowice Śl. ul. Fitznerów 3	(32) 762 81 00	https://oik.siemianowice.pl/
5.	Środowiskowy Dom Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi „Salve”	41-219 Sosnowiec ul. Lenartowicza 73	(32) 263 61 26	www.salve.sosnowiec.pl
6.	Środowiskowy Dom Samopomocy	41-200 Sosnowiec ul. Grota Roweckiego 2	505 166 241	www.biuletyn.abip.pl/cusw-sosnowiec <i>W zakładce „Środowiskowy Dom Samopomocy”</i>
7.	SP ZOZ Szpital Psychiatryczny	44-180 Toszek ul. Gliwicka 5	(32) 727 58 00 (32) 233 41 12	www.szpitaltoszek.pl

17. Świadczenia w opiece domowej lub rodzinnej

Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	Spółdzielnia Socjalna „Jasne, że zmiana”	42-217 Częstochowa ul. Nowowiejskiego 15	(34) 324 20 64 (34) 361 46 60 519 729 134 519 729 159	www.jasnezezmiana.pl
2.	SP ZOZ Szpital Psychiatryczny	44-180 Toszek ul. Gliwicka 5	(32) 727 58 00 (32) 233 41 12	www.szpitaltoszek.pl

18. Leczenie elektrowstrząsami chorych z zaburzeniami psychicznymi (EW) ze wskazań życiowych

Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Cieszynie Centrum Zdrowia Psychicznego	43-400 Cieszyn ul. Bielska 4	(33) 854 92 00	www.szpitalslaski.pl
2.	Górnośląskie Centrum Medyczne im. prof. Leszka Gieca Śląskiego Uniwersytetu	40-635 Katowice- Ochojec ul. Ziołowa 45-47	(32) 359 80 00 (32) 202 40 25	www.gcm.pl

	Medycznego w Katowicach			
3.	Wojewódzki Szpital Neuropsychiatryczny im. dr. Emila Cyrana w Lublińcu	42-700 Lubliniec ul. Grunwaldzka 48	(34) 353 28 00	www.wsnlc.pl

II. Wykaz świadczeń gwarantowanych realizowanych w warunkach stacjonarnych leczenia uzależnień

1. Leczenie alkoholowych zespołów abstynencyjnych (detoksykacja)

Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	Śląska Fundacja Błękitny Krzyż Oddział Leczenia Zespołów Abstynencyjnych – Oddział detoksykacyjny	43-300 Bielsko-Biała ul. Mostowa 1	(33) 817 28 38	www.bk-europe.pl
2.	Zagłębiowski Szpital Kliniczny	41-250 Czeladź ul. Szpitalna 40	(32) 763 76 38	www.szpitalzsk.pl
3.	Jurajskie Centrum Leczenia Uzależnień i Usług Społecznych	42-200 Częstochowa ul. 1 Maja 25	(34) 368 15 20	https://otua.pl/poradnia.html
4.	Wojewódzki Ośrodek Lecznictwa Odwykowego i Zakład Opiekuńczo – Leczniczy w Gorzycach	44-350 Gorzyce ul. Zamkowa 8	(32) 451 12 05 (32) 451 11 72 (32) 451 12 05 (32) 451 15 47 (32) 451 16 29	www.woloizol.com.pl
5.	Ośrodek Terapii Uzależnień Sp. z o.o w Parzymiechach	42-164 Parzymiechy ul. Częstochowska 1	(34) 318 91 54	www.otua.pl
6.	Samodzielny Publiczny Zespół Lecznictwa Psychiatryczny	41-100 Siemianowice Śl. ul. Szkolna 2	(32) 228 30 21	www.spzlp.pl
7.	Oddział Psychiatryczny z Pododdziałem Detoksykacji Alkoholowych Zespołów Abstynencyjnych	41-605 Świętochłowice ul. Chorzowska 36	(32) 245 50 41	www.zoz.net.pl
8.	SP ZOZ Szpital Psychiatryczny	44-180 Toszek ul. Gliwicka 5	(32) 727 58 00 (32) 233 41 12	www.szpitaltoszek.pl

2. Leczenie zespołów abstynencyjnych po substancjach psychoaktywnych (detoksykacja)

Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	Centrum Zdrowia Psychicznego i Leczenia Uzależnień FAMILIA Sp. z o.o.	44-100 Gliwice ul. Dębowa 5	(32) 270 37 58 (32) 231 86 15 690 288 116	www.familia-gliwice.pl
2.	Samodzielny Publiczny Zespół Lecznictwa Psychiatryczny	41-100 Siemianowice Śl. ul. Szkolna 2	(32) 228 30 21	www.spzlp.pl
3.	SP ZOZ Szpital Psychiatryczny	44-180 Toszek ul. Gliwicka 5	(32) 727 58 00 (32) 233 41 12	www.szpitaltoszek.pl

3. Leczenie uzależnień

Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	Śląska Fundacja Błękitny Krzyż Dzienny Oddział Odwykowy	43-300 Bielsko-Biała ul. Mostowa 1	(33) 817 28 38	www.bk-europe.pl
2.	Śląska Fundacja Błękitny Krzyż Dzienny Oddział Odwykowy	43-502 Czechowice-Dziedzice ul. Nad Białką 1b	(33) 817 28 38	www.bk-europe.pl
3.	Centrum Zdrowia Psychicznego i Leczenia Uzależnień FAMILIA Sp. z o.o.	44-100 Gliwice ul. Dębowa 5	(32) 270 37 58 (32) 231 86 15 690 288 116	www.familia-gliwice.pl
4.	Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia	42-100 Kłobuck ul. Rómmla 4A	(34) 317 22 47	https://zozklobuck.com.pl/
5.	Ośrodek Terapii Uzależnień Sp. z o.o w Parzymiechach	42-164 Parzymiechy ul. Częstochowska 1	(34) 318 91 54	www.otua.pl
6.	Śląska Fundacja Błękitny Krzyż Ośrodek Psychoprophylaktyki	43-200 Pszczyna ul. Paderewskiego 3	(32) 210 42 92 510 185 065	www.bk-europe.pl
7.	Ośrodek Psychoterapii i Leczenia Uzależnień Marcin Błażejowski i Wspólnicy Spółka Jawna	44-206 Rybnik ul. Śląska 1	(32) 739 33 84 507 477 057	www.poradniarybnik.pl
8.	Samodzielny Publiczny Zespół Lecznictwa Psychiatryczny	41-100 Siemianowice Śl. ul. Szkolna 2	(32) 228 30 21	www.spzlp.pl

9.	Filia/ Centrum Psychiatrii w Katowicach im. Dr. Krzysztofa Czumy	43-430 Skoczów ul. Katowicka 21	(32) 858 40 37 (32) 438 61 75	www.centrumpsychiatrii.eu
10.	Sosnowiecki Szpital Miejski Sp. z o.o Centrum Psychoterapii i Leczenia Uzależnień (przyjmowani pacjenci tylko z terenu Gminy Sosnowiec)	41-219 Sosnowiec ul. Szpitalna 1	(32) 413 05 51	www.szpital.sosnowiec.pl/nasza-dzialalnosc/centrum-psychoterapii-i-leczenia-uzaleznienn
11.	SP ZOZ Szpital Psychiatryczny	44-180 Toszek ul. Gliwicka 5	(32) 727 58 00 (32) 233 41 12	www.szpitaltoszek.pl
12.	Prywatny Ośrodek Terapii Uzależnień „Szansa na Wolność”	43-460 Wisła ul. Przykopa 3	792 020 244 695 002 695	www.szansanawolnosc.pl
13.	Śląska Fundacja Błękitny Krzyż Ośrodek Leczenia Uzależnień	34-300 Żywiec ul. Legionów 1	(33) 861 00 83	www.bk-europe.pl

4. Świadczenia terapii uzależnienia od alkoholu

Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	Wojewódzki Ośrodek Lecznictwa Odwykowego i Zakład Opiekuńczo-Lecznicy	44-350 Gorzyce ul. Zamkowa 8	(32) 451 11 72, (32) 451 12 05, (32) 451 15 47, (32) 451 16 29	www.woloizol.com.pl
2.	NEURO-MED Centrum Terapii Nerwic, Depresji i Uzależnień	44-330 Jastrzębie-Zdrój ul. Dębowa 18	(32) 476 73 55	https://neuro-med.pl
3.	"Salus" Spółka z Ograniczoną Odpowiedzialnością	44-335 Jastrzębie-Zdrój ul. Wrocławska 12A	(32) 471 873	www.salus-jastrzebie.pl
4.	Centrum Psychiatrii w Katowicach im. dr. Krzysztofa Czumy	40-340 Katowice ul. Korczaka 27	(32) 603 84 00	www.centrumpsychiatrii.eu
5.	Miejski Zespół Opieki Zdrowotnej	43-140 Łęczyny ul. Asnyka 2	(32) 216 77 01	www.mzozledziny.pl
6.	Wojewódzki Szpital Neuropsychiatryczny im. dr. Emila Cyrana w Lublińcu	42-700 Lubliniec ul. Grunwaldzka 48	(34) 353 28 00	www.wsnlc.pl

7.	NZOZ Ośrodek Terapii Uzależnień Sp. z o.o. w Parzymiechach	42-164 Parzymierzy ul. Częstochowska 1	(34) 318 91 54 (34) 318 94 45	www.otua.pl
8.	Hostel dla uzależnionych od alkoholu	43-200 Pszczyna, ul. I. Paderewskiego 3	(32) 210 42 92	www.bk-europe.pl
9.	NSZOZ „Calm-Med”	43-251 Pniówek ul. Krucza 12	(32) 448 35 20, 501 449 753	www.calm-med.pl
10.	Kliniczny Szpital Psychiatryczny SPZOZ	44-201 Rybnik ul. Gliwicka 33	(32) 432 81 00	www.psychiatria.com
11.	Ośrodek Psychoterapii i Leczenia Uzależnień Marcin Błażejowski i Wspólnicy Spółka Jawna	44-206 Rybnik ul. Śląska 1	(32) 739 33 84	www.poradniarybnik.pl
12.	SP ZOZ Szpital Psychiatryczny	44-180 Toszek ul. Gliwicka 5	(32) 727 58 00, (32) 233 41 12	www.szpitaltoszek.pl
13.	Samodzielny Publiczny Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego	41-100 Siemianowice Śląskie ul. Szkolna 2	(32) 228 30 21	www.spzlp.pl
14.	Oddział Terapii Uzależnienia od Alkoholu	41-600 Świętochłowice ul. Chorzowska 36	(32) 245 35 89	www.zoz.net.pl
15.	Tarnogórski Ośrodek Terapii Uzależnień, Profilaktyki i Pomocy Psychologicznej SPZOZ	42-600 Tarnowskie Góry ul. Karłuszowiec 11	(32) 383 15 30	www.to-tu.eu
16.	Usługi Medyczne „Śródmieście” Sp. z o.o.	42-600 Tarnowskie Góry ul. Piłsudskiego 16	(32) 285 28 28, 664 446 548	www.nzoz.org.pl / www.umstg.pl

5. Świadczenia terapii dla uzależnionych od alkoholu ze współistniejącymi innymi zaburzeniami psychicznymi (podwójna diagnoza)

Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	Centrum Zdrowia Psychicznego i Leczenia Uzależnień FAMILIA Sp. z o.o.	44-100 Gliwice ul. Dębowa 5	(32) 270 37 58 (32) 231 86 15 690 288 116	www.familia-gliwice.pl

2.	Centrum Leczenia Uzależnień FAMILIA w Gliwicach	44-105 Gliwice ul. Św. Huberta 60	(32) 231 30 33 500 205 601	www.familia.org.pl
3.	Wojewódzki Szpital Neuropsychiatryczny im.dr. E. Cyrana w Lublińcu	42-700 Lubliniec ul. Grunwaldzka 48	(34) 353 28 00	www.wsnlc.pl
4.	NZOZ Ośrodek Terapii Uzależnień Sp. z o. o	42-164 Parzymiechy ul. Częstochowska 1	(34) 318 91 54 (34) 318 94 45	www.otua.pl
5.	Filia/ Centrum Psychiatrii w Katowicach im. Dr. Krzysztofa Czумы	43-430 Skoczów ul. Katowicka 21	(32) 438 61 75 (32) 858 40 37	www.centrumpsychiatrii.eu
6.	Samodzielny Publiczny Zespół Lecznictwa Psychiatryczny	41-100 Siemianowice Śl. ul. Szkolna 2	(32) 228 30 21	www.spzlp.pl
7.	SP ZOZ Szpital Psychiatryczny	44-180 Toszek ul. Gliwicka 5	(32) 727 58 00 (32) 233 41 12	www.szpitaltoszek.pl

6. Krótkoterminowe świadczenia terapii uzależnienia od substancji psychoaktywnych

Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	Górnośląskie Stowarzyszenie Familia w Gliwicach	44-105 Gliwice ul. Huberta 60	(32) 231 30 33 601 517 804 500 250 601	www.familia.org.pl
2.	NZOZ Ośrodek Terapii Uzależnień Sp. z o. o	42-164 Parzymiechy ul. Częstochowska 1	(34) 318 91 54 (34) 318 94 45	www.otua.pl
3.	Samodzielny Publiczny Zespół Lecznictwa Psychiatryczny	41-100 Siemianowice Śl. ul. Szkolna 2	(32) 228 30 21	www.spzlp.pl
4.	SP ZOZ Szpital Psychiatryczny	44-180 Toszek ul. Gliwicka 5	(32) 727 58 00 (32) 233 41 12	www.szpitaltoszek.pl

7. Świadczenia terapii dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych ze współistniejącymi innymi zaburzeniami psychicznymi, głównie psychotycznymi (podwójna diagnoza)

Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	Centrum Zdrowia Psychicznego i Leczenia Uzależnień FAMILIA Sp. z o.o.	44-100 Gliwice ul. Dębowa 5	(32) 270 37 58 (32) 231 86 15 690 288 116	www.familia-gliwice.pl
2.	Górnośląskie Stowarzyszenie Familia w Gliwicach	44-105 Gliwice ul. Huberta 60	(32) 231 30 33 601 517 804 500 250 601	www.familia.org.pl
3.	Samodzielny Publiczny Zespół Lecznictwa Psychiatryczny	41-100 Siemianowice Śl. ul. Szkolna 2	(32) 228 30 21	www.spzlp.pl

4.	SP ZOZ Szpital Psychiatryczny	44-180 Toszek ul. Gliwicka 5	(32) 727 58 00 (32) 233 41 12	www.szpitaltoszek.pl
----	----------------------------------	---------------------------------	----------------------------------	----------------------

8. Świadczenia rehabilitacyjne dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych

Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	Bielskie Centrum Psychiatrii – Olszówka w Bielsku – Białej Ośrodek Rehabilitacyjny dla Uzależnionych od Substancji Psychoaktywnych	43-382 Bielsko - Biała ul. Kaszyska 40A	(33) 818 38 35 wew. 180	www.wapienica.blogspot.com
2.	Stowarzyszenie Promocji Zdrowia Psychicznego Ośrodek Rehabilitacyjny dla Uzależnionych od Substancji Psychoaktywnych „Straszny Dwór”	43-502 Czechowice - Dziedzice ul. Stalmacha 9	(32) 215 50 05	www.osrodekczechowice.blogspot.pl
3.	Młodzieżowy Ośrodek Leczenia Uzależnień	42-200 Częstochowa ul. Rejtana 7 b	(34)363 97 54 730 483 874	www.osrodek.cztps.eu
4.	Fundacja Dom Nadziei	44-109 Gliwice ul. Główna 30	(32) 286 06 23	www.domnadziei.pl
5.	NEURO-MED.Centrum Terapii Nerwic, Depresji i Uzależnień Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	44-330 Jastrzębie-Zdrój ul. Dębowa 20	(32) 476 73 55	https://neuro-med.pl
6.	Samodzielny Publiczny Zespół Lecznictwa Psychiatryczny	41-100 Siemianowice Śl. ul. Szkolna 2	(32) 228 30 21	www.spzlp.pl

9. Świadczenia rehabilitacji dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych ze współistniejącymi innymi zaburzeniami psychicznymi, głównie psychotycznymi (podwójna diagnoza)

Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	Samodzielny Publiczny Zespół Lecznictwa Psychiatryczny	41-100 Siemianowice Śl. ul. Szkolna 2	(32) 228 30 21	www.spzlp.pl

10. Świadczenia odwykowe w warunkach wzmocnionego zabezpieczenia

Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	Wojewódzki Szpital Neuropsychiatryczny im. dr Emila Cyrana	42-700 Lubliniec ul. Grunwaldzka 48	(34) 353 28 00	www.wsnlc.pl
2.	SP ZOZ Szpital Psychiatryczny	44-180 Toszek ul. Gliwicka 5	(32) 727 58 00 (32) 233 41 12	www.szpitaltoszek.pl

11. Świadczenia odwykowe w warunkach wzmocnionego zabezpieczenia dla nieletnich

Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	SP ZOZ Szpital Psychiatryczny	44-180 Toszek ul. Gliwicka 5	(32) 727 58 00 (32) 233 41 12	www.szpitaltoszek.pl

12. Świadczenia dla uzależnionych od alkoholu

Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	Bielskie Centrum Psychiatrii – Olszówka w Bielsku-Białej	43-30-9 Bielsko-Biała ul. Olszówka 102	(33) 814 91 96 wew.149	www.psychiatria.bielsko.pl
2.	Szpital Świętego Łukasza S.A.	43-309 Bielsko-Biała ul. Bystrzańska 94 B	(33) 815 11 13 (33) 819 95 10	www.lukasza.pl
3.	SPZOZ Wojewódzki Szpital Specjalistyczny nr 4 w Bytomiu	41-902 Bytom al. Legionów 10	(32) 281 02 71 wew. 4437	www.szpital4.bytom.pl
4.	Jurajskie Centrum Leczenia Uzależnień i Usług Społecznych	42-200 Częstochowa ul. 1 Maja 25	(34) 368 15 20	https://otua.pl/poradnia.html
5.	Szpital Specjalistyczny w Chorzowie	41-500 Chorzów ul. Zjednoczenia 10	(32) 346 36 - 15 (32) 356 35 03	www.sswch.pl
6.	Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Cieszynie Centrum Zdrowia Psychicznego	43-400 Cieszyn, ul. Bielska 4	(33) 854 92 00 wew. 940, 942	www.szpitalslaski.pl
7.	Centrum Leczenia Nerwic i Innych Zaburzeń Psychiczych	45-502 Czechowice – Dziedzice ul. Wąska 23	796 202 008	www.leczenie-nerwic.pl
8.	Zagłębiowski Szpital Kliniczny	41-250 Czeladź ul. Szpitalna 40	(32) 265 16 86	www.szpitalzsk.pl/pacjent/szpital-w-czeladzi
9.	SPZOZ Miejski Szpital Zespolony w Częstochowie	42-200 Częstochowa ul. Bony 1/3	(34) 370 22 22 (34) 370 24 41	www.zsm.czyst.pl
10.	NZOZ Egomedica Centrum Zdrowia Psychicznego Sp.j.	42-200 Częstochowa ul. Orkana 139 B	(34) 366 28 81	www.egomedica.pl

11.	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. NMP w Częstochowie	42-200 Częstochowa ul. Polskiego Czerwonego Krzyża 7	(34) 3673831	www.szpitalparkitka.com.pl
12.	Zagłębiowskie Centrum Onkologii Szpital Specjalistyczny im. Sz. Starkiewicza	41-300 Dąbrowa Górnicza ul. Krasińskiego 43	(32) 621 22 80 (32) 621 22 85	www.zco-dg.pl
13.	Centrum Zdrowia Psychicznego Feniks	44-10 Gliwice ul. Młyńska 8	(32) 413 16 19	www.czpfeniks.pl
14.	NZOZ PSYCH-MED Sp. z o.o.	44-100 Gliwice ul. Ziemowita 6	(32) 231 15 51 (32) 335 44 58	www.psych-med.pl
15.	NEURO-MED Centrum Terapii Nerwic, Depresji i Uzależnień	44-330 Jastrzębie-Zdrój ul. Dębowa 20	(32) 476 73 55	https://neuro-med.pl
16.	„Salus” Spółka z Ograniczoną Odpowiedzialnością	44-335 Jastrzębie-Zdrój ul. Wrocławska 12A	(32) 471 873	www.salus-jastrzebie.pl
17.	Centrum Zdrowia Psychicznego Feniks	40-832 Katowice ul. Witosa 21	(32) 413 16 19	www.czpfeniks.pl
18.	VERA-MED.	40-231 Katowice ul. Bohaterów Monte Cassino 5	(32) 354 21 88	www.vera-med.pl
19.	Centrum Psychiatrii w Katowicach im. dr. Krzysztofa Czumy	40-340 Katowice ul. Korczaka 27	(32) 603 84 00	www.centrumpsychiatrii.eu
20.	PZOL Sp. z o.o. Beskidzkie Centrum Zdrowia Psychicznego	34-312 Międzybrodzie Bialskie ul. Graniczna 7	(33) 866 13 49 (33) 866 13 50 (33) 862 15 19	www.pzol.pl
21.	NZOZ Ośrodek Terapii Uzależnień Sp. z o.o. w Parzymiechach	42-164 Parzymiechy ul. Częstochowska 1	(34) 318 91 54 (34) 318 94 45	www.otua.pl
22.	Dzienny Oddział Psychiatryczny prowadzony przez Niepubliczny Specjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Calm-Med" Spółka Cywilna	43-251 Pniówek ul. Krucza 12	(32) 448 35 20 501 449 753	www.calm-med.pl
23.	NZOZ „Centrum Zdrowia” Sp. z o.o.	47-400 Racibórz ul. Klasztorna 10	(32) 415 29 54	www.centrum-zdrowia.net
24.	Oddział Psychiatrii Diennej Szpital Miejski w Rudzie Śląskiej Sp. z o.o.	41-711 Ruda Śl. ul. Główna 11	(32) 344 08 68	www.szpitalruda.pl

25.	SP ZOZ Państwowy Szpital dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych w Rybniku Centrum Zdrowia Psychicznego – Dział Przyjęć	44-201 Rybnik ul. Gliwicka 33	(32) 432 81 00 12 (32) 432 81 83	www.psychiatria.com
26.	Ośrodek Interwencji Kryzysowej	41-100 Siemianowice Śl. ul. Fitznerów 3	(32) 762 81 00	https://oik.siemianowice.pl/
27.	Sosnowiecki Szpital Miejski Sp. z o.o. w restrukturyzacji	41-219 Sosnowiec ul. Szpitalna 1	(32) 413 02 77 (32) 413 01 00	www.szpital.sosnowiec.pl
28.	CZP Feniks Tychy	43-100 Tychy Al. Jana Pawła II 24	(32) 411 72 37	www.czpfeniks.pl
29.	Centrum Zdrowia Psychicznego i Terapii Uzależnień AL.-MED. Sp. z o.o.	44-300 Wodzisław Śl. Ul. Radlińska 16	(032) 445 04 06	www.czpalmed.pl
30.	CZP Feniks Zabrze	41-800 Zabrze ul. Wolności 262	(32) 413 16 20 (32) 273 32 11	www.czpfeniks.pl
31.	NZOZ ASERTYWNOŚĆ, Żywieckie Centrum Psychiatrii i Psychoterapii	34-300 Żywiec ul. J. Piłsudskiego 76	(33) 861 00 89	www.nzoz-asertywnosc.pl

13. Świadczenia dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych

Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	Częstochowskie Towarzystwo Powrót	42-200 Częstochowa ul. Wiolinowa 1	508 355 119	https://clu.com.pl/kontakt/
2.	Centrum Zdrowia Psychicznego i Leczenia Uzależnień FAMILIA Sp. z o.o.	44-100 Gliwice ul. Dębowa 5	(32) 270 37 58 (32) 231 86 15 690 288 116	www.familia-gliwice.pl
3.	NEURO-MED Centrum Terapii Nerwic, Depresji i Uzależnień	44-330 Jastrzębie-Zdrój ul. Dębowa 20	(32) 476 73 55	https://neuro-med.pl
4.	Ośrodek Interwencji Kryzysowej	41-100 Siemianowice Śl. ul. Fitznerów 3	(32) 762 81 00	https://oik.siemianowice.pl/
5.	SP ZOZ Szpital Psychiatryczny	44-180 Toszek ul. Gliwicka 5	(32) 727 58 00 (32) 233 41 12	www.szpitaltoszek.pl

14. Świadczenia rehabilitacyjne dla dzieci i młodzieży uzależnionych od substancji psychoaktywnych

Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	Fundacja Zapobiegania i Resocjalizacji Uzależnień „Nadzieja” Ośrodek Rehabilitacyjny dla Uzależnionych od Substancji Psychoaktywnych (dla dzieci i młodzieży w wieku 13 – 18 lat)	43-300 Bielsko-Biała ul. Barkowska 167 c	(33) 816 07 67	www.nadzieja.bielsko.pl

III. Wykaz świadczeń gwarantowanych realizowanych w warunkach stacjonarnych w izbie przyjęć

1. Świadczenia w izbie przyjęć

Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	Bielskie Centrum Psychiatrii – Olszówka w Bielsku-Białej	43-300 Bielsko-Biała ul. Olszówka 102	(33) 814 91 96	www.psychiatria.bielsko.pl
2.	Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Cieszynie Centrum Zdrowia Psychicznego	43-400 Cieszyn, ul. Bielska 4	(33) 854 92 00 wew. 478	www.szpitalslaski.pl
3.	Zagłębiowski Szpital Kliniczny	41-250 Czeladź ul. Szpitalna 40	(32) 763 76 38	www.szpitalzsk.pl
4.	Zagłębiowskie Centrum Onkologii Szpital Specjalistyczny im. Sz. Starkiewiczza	41-300 Dąbrowa Górnicza ul. Krasińskiego 43	(32) 621 22 80	www.zco-dg.pl
5.	Centrum Psychiatrii w Katowicach im. dr. Krzysztofa Czumy	40-340 Katowice ul. Korczaka 27	(32) 603 84 00	www.centrumpsychiatrii.eu
6.	Wojewódzki Szpital Neuropsychiatryczny	42-700 Lubliniec ul. Grunwaldzka 48	(34) 353 28 00	www.wsnlc.pl

	im. dr. E. Cyrana w Lublińcu			
7.	PZOL Sp. z o.o. Beskidzkie Centrum Zdrowia Psychicznego	34-312 Międzybrodzie Bialskie ul. Graniczna 7	(33) 866 13 49 (33) 866 13 50 (33) 862 15 19	www.pzol.pl
8.	Szpital w Pyskowicach Sp. z o.o.	44-120 Pyskowice ul. Szpitalna 2	(32) 233 24 24 wew. 250	www.bip.szpitalpyskowice.powiatgliwicky.finn.pl
9.	Izba Przyjęć Szpital Miejski w Rudzie Śląskiej Sp. z o.o.	41-703 Ruda Śl. ul. Wincentego Lipa 2 Budynek Główny	(32) 344 07 30	www.szpitalruda.pl
10.	Punkt Przyjęć Szpital Miejski w Rudzie Śląskiej Sp. z o.o.	41-703 Ruda Śl. ul. Wincentego Lipa 2 Budynek C	(32) 344 08 67	www.szpitalruda.pl
11.	Kliniczny Szpital Psychiatryczny SPZOZ w Rybniku	44-201 Rybnik ul. Gliwicka 33	(32) 432 81 00 (32) 432 81 83	www.psychiatria.com
12.	SP ZOZ Szpital Psychiatryczny	44-180 Toszek ul. Gliwicka 5	(32) 727 58 00 (32) 233 41 12	www.szpitaltoszek.pl
13.	Izba Przyjęć Psychiatryczna	41-605 Świętochłowice ul. Chorzowska 36	(32) 621 95 19	www.zoz.net.pl

IV. Wykaz świadczeń gwarantowanych realizowanych w warunkach dziennych psychiatrycznych oraz warunki ich realizacji

1. Świadczenia dzienne psychiatryczne dla dorosłych

Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	Bielskie Centrum Psychiatrii – Olszówka w Bielsku-Białej	43-30-9 Bielsko-Biała ul. Olszówka 102	(33) 814 91 96 wew.149	www.psychiatria.bielsko.pl
2.	Szpital Świętego Łukasza S.A.	43-309 Bielsko-Biała ul. Bystrzańska 94 B	(33) 815 11 13 (33) 819 95 10	www.lukasza.pl
3.	SPZOZ Wojewódzki Szpital Specjalistyczny nr 4 w Bytomiu	41-902 Bytom al. Legionów 10	(32) 281 02 71 wew. 4437	www.szpital4.bytom.pl

4.	Szpital Specjalistyczny w Chorzowie	41-500 Chorzów ul. Zjednoczenia 10	(32) 346 36 15 (32) 356 35 03	www.sswch.pl
5.	Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Cieszynie Centrum Zdrowia Psychicznego	43-400 Cieszyn ul. Bielska 4	(33) 854 92 00 wew. 940, 942	www.szpitalslaski.pl
6.	Fundacja św. Elżbiety Węgierskiej w Cieszynie - Centrum Medyczne Sióstr Elżbietanek	43-400 Cieszyn ul. Katowicka 1	(33) 852 80 79 797 907 802	www.fundacjaelzbietanki.cieszyn.pl
7.	NZOZ „F-MED.” Sp. z o.o. Spółka komandytowa	41-250 Czeladź ul. 21-go Listopada 12	(32) 265 12 65	b.d.
8.	Zagłębiowski Szpital Kliniczny	41-250 Czeladź ul. Szpitalna 40	(32) 763 76 38	www.szpitalzsk.pl
9.	Centrum Leczenia Nerwic i Innych Zaburzeń Psychicznych	45-502 Czechowice – Dziedzice ul. Wąska 23	796 202 008	www.leczenie-nerwic.pl
10.	NZOZ Centrum Zdrowia Psychicznego EgoMedica	42-200 Częstochowa ul. W. Orkana 139 B	(34) 366 28 81	https://www.egomedica.pl/
11.	Miejski Szpital Zespólny w Częstochowie	42-200 Częstochowa ul. Bony 1/3	(34) 370 26 71	https://www.zsm.czyst.pl/oddzial-psychiatryczny-dzienny/
12.	Zagłębiowski Szpital Kliniczny	41-250 Czeladź ul. Szpitalna 40	(32) 265 16 86	www.szpitalzsk.pl/pacjent/szpital-w-czeladzi
13.	SPZOZ Miejski Szpital Zespólny w Częstochowie	42-200 Częstochowa ul. Bony 1/3	(34) 370 22 22 (34) 370 24 41	www.zsm.czyst.pl
14.	NZOZ Egomedica Centrum Zdrowia Psychicznego Sp.j.	42-200 Częstochowa ul. Orkana 139 B	(34) 366 28 81	www.egomedica.pl
15.	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. NMP w Częstochowie	42-200 Częstochowa ul. Polskiego Czerwonego Krzyża 7	(34) 367 38 31	www.szpitalparkitka.com.pl
16.	Zagłębiowskie Centrum Onkologii Szpital Specjalistyczny im. Sz. Starkiewicza	41-300 Dąbrowa Górnicza ul. Krasieńskiego 43	(32) 621 22 80 (32) 621 22 85	www.zco-dg.pl
17.	Centrum Zdrowia Psychicznego Feniks	44-10 Gliwice ul. Młyńska 8	(32) 413 16 19	www.czpfeniks.pl
18.	NZOZ PSYCH-MED Sp. z o.o.	44-100 Gliwice ul. Ziemowita 6	(32) 231 15 51 (32) 335 44 58	www.psych-med.pl
19.	NEURO-MEDCentrum Terapii	44-330 Jastrzębie-Zdrój ul. Dębowa 20	(32) 476 73 55	https://neuro-med.pl

	Nerwic, Depresji i Uzależnień			
20.	Centrum Zdrowia Psychicznego Feniks	40-832 Katowice ul. Witosa 21	(32) 413 16 19	www.czpfeniks.pl
21.	VERA-MED.	40-231 Katowice ul. Bohaterów Monte Cassino 5	(32) 354 21 88	www.vera-med.pl
22.	Centrum Psychiatrii w Katowicach im. dr. Krzysztofa Czумы	40-340 Katowice ul. Korczaka 27	(32) 603 84 00	www.centrumpsychiatrii.eu
23.	Wojewódzki Szpital Neuropsychiatryczny im. dr. Emila Cyrana w Lublińcu	42-700 Lubliniec ul. Grunwaldzka 48	(34) 353 28 00	www.wsnlc.pl
24.	PZOL Sp. z o.o. Beskidzkie Centrum Zdrowia Psychicznego	34-312 Międzybrodzie Bialskie ul. Graniczna 7	(33) 866 13 49 (33) 866 13 50 (33) 862 15 19	www.pzol.pl
25.	Centrum Zdrowia Psychicznego Psyche Med	43-195 Mikołów ul. Kolejowa 4	780 601 487	https://psyche-med.com/
26.	Dzienny Oddział Psychiatryczny prowadzony przez Niepubliczny Specjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Calm-Med" Spółka Cywilna	43-251 Pniówek ul. Krucza 12	(32) 448 35 20 501 449 753	www.calm-med.pl
27.	NZOZ „Centrum Zdrowia” Sp. z o.o.	47-400 Racibórz ul. Klasztorna 10	(32) 415 29 54	www.centrum-zdrowia.net
28.	Oddział Psychiatrii Diennej Szpital Miejski w Rudzie Śląskiej Sp. z o.o.	41-711 Ruda Śl. ul. Główna 11	(32) 344 08 68	www.szpitalruda.pl
29.	SP ZOZ Państwowy Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Rybniku Centrum Zdrowia Psychicznego – Dział Przyjęć	44-201 Rybnik ul. Gliwicka 33	(32) 432 81 00 (32) 432 81 83	www.psychiatria.com
30.	Samodzielny Publiczny Zespół Lecznictwa Psychiatryczny	41-100 Siemianowice Śl. ul. Szkolna 2	(32) 228 30 21	www.spzlp.pl
31.	Sosnowiecki Szpital Miejski Sp. z o.o. w restrukturyzacji	41-219 Sosnowiec ul. Szpitalna 1	(32) 413 02 77 (32) 413 01 00	www.szpital.sosnowiec.pl

32.	Wielospecjalistyczny Szpital Powiatowy S.A.	42-612 Tarnowskie Góry ul. Pyskowicka 47-51	(32) 390 82 00	www.wspsa.pl
33.	CZP Feniks Tychy	43-100 Tychy Al. Jana Pawła II 24	(32) 411 72 37	www.czpfeniks.pl
34.	Centrum Zdrowia Psychicznego i Terapii Uzależnień AL.-MED. Sp. z o.o.	44-300 Wodzisław Śl. ul. Radlińska 16	(032) 445 04 06	www.czpalmed.pl
35.	CZP Feniks Zabrze	41-800 Zabrze ul. Wolności 262	(32) 413 16 20 (32) 273 32 11	www.czpfeniks.pl
36.	NZOZ ASERTYWNOŚĆ, Żywieckie Centrum Psychiatrii i Psychoterapii	34-300 Żywiec ul. J. Piłsudskiego 76	(33) 861 00 89	www.nzoz-asertywnosc.pl

2. Świadczenia dzienne psychiatryczne rehabilitacyjne dla dorosłych

Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	Bielskie Centrum Psychiatrii – Olszówka w Bielsku-Białej	43-300 Bielsko-Biała ul. Olszówka 102	(33) 814 91 96 wew.145 513 322 084	www.psychiatria.bielsko.pl
2.	NZOZ Egomedica Centrum Zdrowia Psychicznego	42-200 Częstochowa ul. Orkana 139 B	(34) 366 28 81	www.egomedica.pl
3.	NZOZ PSYCH-MED	44-100 Gliwice ul. Ziemowita 6	(32) 231 15 51	www.psych-med.pl
4.	Medican Oddział Dzienny Psychiatryczny Rehabilitacyjny	40-668 Katowice ul. Głuszców 9	(32) 201 51 03	www.nzoz-medican.pl
5.	Górnośląskie Centrum Medyczne im. Prof. Leszka Gieca Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach Oddział Dzienny Rehabilitacji Psychiatrycznej	40-635 Katowice ul. Ziołowa 45-47	(32) 359 80 20	www.gcm.pl
6.	Samodzielny Publiczny Zespół Lecznictwa Psychiatryczny	41-100 Siemianowice Śl. ul. Szkolna 2	(32) 228 30 21	www.spzlp.pl
7.	Wielospecjalistyczny Szpital Powiatowy S.A.	42-612 Tarnowskie Góry ul. Pyskowicka 47-51	(32) 390 82 00	www.wspsa.pl
8.	Środowiskowy Dom Samopomocy w Zabrzu	41-808 Zabrze ul. Andersa 34	(32) 272 35 98	www.sds.miastozabrze.pl
9.	NZOZ ASERTYWNOŚĆ Żywieckie Centrum Psychiatrii i Psychoterapii	34-300 Żywiec ul. J. Piłsudskiego 76	(33) 861 00 89	www.nzoz-asertywnosc.pl

3. Świadczenia dzienne psychiatryczne rehabilitacyjne dla dzieci i młodzieży

Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	Ośrodek Rehabilitacyjno-Wychowawczy	43-440 Bażanowice ul. Zamkowa 4	(33) 858 05 89	b.d
2.	Szpital Pediatriczny w Bielsku – Białej Dzienny Oddział Psychiatryczny Rehabilitacyjny dla Dzieci i Młodzieży	43-300 Bielsko-Biała ul. Sobieskiego 83	(33) 828 40 37 (33) 828 40 15	www.szpitalpediatryczny.pl
3.	Feniks Kareł i Wspólnik Sp.j. Dzienny Oddział Psychiatryczny Rehabilitacyjny dla Dzieci i Młodzieży	43-300 Bielsko-Biała ul. Piekarska 24	(33) 815 60 32 (33) 375 02 12	https://czpfeniks.pl/department/czp-feniks-bielsko-biala/
4.	NZOZ Ośrodek Terapii i Psychoedukacji „KOMPAS” S.C.	42-500 Będzin ul. Modrzejowska 27	698 443 424	https://psychokompas.pl/dzieci-i-mlodziez/oferta-nfz/dzienny-oddzial-psychiatryczny-dla-dzieci-i-mlodziezy-nfz/
5.	Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Cieszynie Centrum Zdrowia Psychicznego	43-400 Cieszyn ul. Bielska 4	(33) 854 92 10 (33) 854 92 11	www.szpitalslaski.pl
6.	Zespół Placówek Szkolno-Wychowawczo-Rewalidacyjnych	43-400 Cieszyn ul. Wojska Polskiego 3	(33) 852 07 44	www.zpswr.cieszyn.pl
7.	Centrum Zdrowia Psychicznego Feniks	44-100 Gliwice ul. Młyńska 8	(32) 413 16 26	www.czpfeniks.pl
8.	Centrum Zdrowia Psychicznego Feniks	40-832 Katowice ul. Witosa 21	(32) 413 16 19	www.czpfeniks.pl
9.	Centrum Zdrowia Dziecka i Rodziny im. Jana Pawła II w Sosnowcu Sp. z o.o.	41-218 Sosnowiec ul. G. Zapolskiej 3	(32) 720 77 00	www.czdir.pl
10.	Wielospecjalistyczny Szpital Powiatowy S.A.	42-612 Tarnowskie Góry ul. Pyskowicka 47-51	(32) 390 82 00	www.wspsa.pl
11.	Ośrodek Edukacyjno-Rehabilitacyjno-Wychowawczy dla Dzieci Niepełnosprawnych	43-450 Ustroń ul. Wiejska 8	734 488 496	www.niepelnosprawniustron.pl
12.	Centrum Zdrowia Psychicznego i Terapii Uzależnień Al-Med Sp. o.o.	44-300 Wodzisław Śl. ul. Radlińska 16	(032) 445 04 06	www.czpalmed.pl
13.	Ośrodek Medyczno – Terapeutyczny „Syriusz” NZOZ	44-240 Żory ul. Promienna 5A	(32) 723 12 74 666 379 004	www.nzozsyriusz.pl

4. Świadczenia dzienne rehabilitacyjne dla osób z całościowymi zaburzeniami rozwojowymi

Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	Dzienny Ośrodek Wsparcia „Więź”	43-400 Cieszyn ul. Bielska 4	(33) 852 41 78	www.dow-cieszyn.pl
2.	Centrum Aktywności TON	43-450 Ustroń ul. Szeroka 7	883 697 887	www.niepelnosprawniustron.pl

5. Świadczenia dzienne psychiatryczne geriatryczne

Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	SP ZOZ Szpital Psychiatryczny	44-180 Toszek ul. Gliwicka 5	(32) 727 58 00 (32) 233 41 12	www.szpitaltoszek.pl

6. Świadczenia dzienne leczenia zaburzeń nerwicowych

Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	Bielskie Centrum Psychiatrii Olszówka w Bielsku-Białej Oddział Dzienny Zaburzeń Nerwicowych	43-300 Bielsko-Biała ul. Olszówka 102	(33) 811 65 45 wew.129	www.psychiatria.bielsko.pl
2.	Dąbrówka Silesia Sp. z o.o NZOZ Ośrodek Leczenia Nerwic i Zaburzeń Odżywiania „Dąbrówka”	44-122 Gliwice ul. Asnyka 10	(32) 238 34 70	www.psychoterapia-silesia.pl
3.	NZOZ Egomedica Centrum Zdrowia Psychicznego Sp.j.	42-200 Częstochowa ul. Orkana 139B	(34) 366 28 81	www.egomedica.pl
4.	Strefa Zdrowia Spółka z Ograniczoną Odpowiedzialnością	42-200 Częstochowa ul. Drogowców 12	663 450 045	http://strefamedycyny.com /
5.	Medycyna i Edukacja Feniks Sp. z o.o. Ośrodek Leczenia Depresji i Nerwic Feniks	44-100 Gliwice ul. Młyńska 8	(32) 725 02 12	www.czpfeniks.pl
6.	NEURO-MEDCentrum Terapii Nerwic, Depresji i Uzależnień	44-330 Jastrzębie-Zdrój ul. Dębowa 20	(32) 476 73 55	https://neuro-med.pl
7.	NZOPP „VARIUSMED” s.c. E. Jędrzejewska, A. Jędrzejewska-Baruch, P. Baruch	44-335 Jastrzębie-Zdrój ul. Wrocławska 12A	(32) 473 16 79	b.d.

8.	Ośrodek Psychoterapii i Leczenia Uzależnień Marcin Błażejowski i Wspólnicy Sp.j.	44-206 Rybnik ul. Śląska 1	(32) 739 33 84 507 477 057	www.poradniarybnik.pl
9.	SPZOZ MSWiA w Katowicach im. sierż. Grzegorza Załogi	40-042 Katowice ul. Wita Stwosza 39-41	(32) 341 28 40	https://www.szpital.katowice.pl/
10.	Altermed Sp. z o.o. Oddział Dzienny Zaburzeń Nerwicowych	40-026 Katowice ul. Podgórna 4	(32) 253 00 40 (32) 253 76 81 /607 376 777 601 205 993	www.altermedkatowice.pl
11.	Górnos Śląskie Centrum Medyczne im. prof. L. Gieca SUM w Katowicach	40-635 Katowice ul. Ziołowa 45-47	(32) 359 80 00 (32) 202 40 25	https://www.gcm.pl/strona-4-kontakt.html
12.	Centrum Zdrowia Psychicznego Feniks Zabrze	41-800 Zabrze ul. Wolności 262	(32) 413 16 20 / (32) 273 32 11	www.czpfeniks.pl
13.	Samodzielny Publiczny Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego w Siemianowicach Śląskich w ramach Psychiatrycznego Oddziału Dziennego	41-100 Siemianowice Śląskie ul. Szkolna 1	(32) 228 30 21	www.spzlp.pl
14.	Centrum Zdrowia Psychicznego Feniks Sosnowiec	41-200 Sosnowiec ul. Sobieskiego 29	(32) 296 93 32 / (32) 413 16 18	www.czpfeniks.pl
15.	Magdalena Tarasek Firma Pro-Kom Bis	42-300 Myszków ul. Zawiercka 18	798 984 984	b.d.

V. Wykaz świadczeń gwarantowanych realizowanych w warunkach dziennych leczenia uzależnień

1. Świadczenia dzienne terapii uzależnienia od alkoholu

Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	Śląska Fundacja Błękitny Krzyż; Oddział Dzienny Odwykowy	43-300 Bielsko-Biała ul. Mostowa 1	(33) 822 79 83	www.bk-europe.pl
2.	Niepubliczny Zakład Opieki Psychiatryczno-Psychologicznej "VARIUSMED" s. c. Elżbieta Jędrzejowska, Anna Jędrzejowska-Barucha	43-400 Cieszyn ul. Mennicza 20	(33) 858 13 86	https://variusmed.pl/kontakt/
3.	Śląska Fundacja Błękitny Krzyż; Oddział Dzienny Odwykowy	43-502 Czechowice-Dziedzice ul. Nad Białką 1b	(32) 215 97 40; 519 452 998	www.bk-europe.pl
4.	Centrum Terapii Częstochowa Iwona Michalska-Wierusz	42-200 Częstochowa ul. Barlickiego 2 filia: Aleja Pokoju 12	(34) 367 50 37	b.d.
5.	Jurajskie Centrum Leczenia Uzależnień i Usług Społecznych	42-200 Częstochowa ul. 1 Maja 25	(34) 368 15 20	https://otua.pl/poradnia.html

6.	"Ośrodek terapii uzależnień"; SP ZOZ Państwowy Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Rybniku	44-201 Rybnik ul. Gliwicka 33	(34) 368 15 20; (32) 432 81 82	https://otua.pl/poradnia.html ; www.psychiatria.com
7.	Fundacja DROGA Ośrodek Edukacji, Profilaktyki; i Psychoterapii „Droga”	40-308 Dąbrowa Górnicza ul. Piłsudskiego 92/56	(32) 268 50 67; 519 016 004	www.fundacjadroga.pl
8.	NEURO-MED Centrum Terapii Nerwic, Depresji i Uzależnień	44-330 Jastrzębie-Zdrój ul. Dębowa 20	(32) 476 73 55	https://neuro-med.pl
9.	„Salus” Spółka z Ograniczoną Odpowiedzialnością	44-335 Jastrzębie-Zdrój ul. Wrocławska 12A	(32) 471 873	www.salus-jastrzebie.pl
10.	Centrum Psychiatrii; w Katowicach; im. dr. Krzysztofa Czumy; Oddział Dzienny Terapii Uzależnienia od Alkoholu	40-338 Katowice ul. Korczaka 27	(32) 438 61 70 wew. 370	www.centrum-psychoiatrii.eu
11.	Centrum Zdrowia Psychicznego Psyche Med	43-195 Mikołów ul. Kolejowa 2	780 601 487	https://psyche-med.com/
12.	NZOZ MENS SANA Ośrodek Pomocy Psychologicznej Profilaktyki i Leczenia Uzależnień	41-400 Mysłowice ul. Rynek 8	(32) 222 29 07; 512 805 911	www.mens-sana.pl
13.	Przychodnia Rejonowa SPZOZ w Rudzie Śląskie	41-700 Ruda Śl. ul. Ballestremów 16	(32) 771 26 44	https://spzozruda.pl/poradnie
14.	Ośrodek Psychoterapii; i Leczenia Uzależnień Marcin Błażejowski; i Wspólnicy Spółka Jawna	44-206 Rybnik ul. Śląska 1	(32) 739 33 84; 507477057	www.poradniarybnik.pl
15.	Centrum Zdrowia Psychicznego i Leczenia Uzależnień INTEGRUM w Rybniku	44-253 Rybnik ul. Lompy 20	(32) 433 24 42	www.integrum.com.pl
16.	Kliniczny Szpital Psychiatryczny SPZOZ w Rybniku	44-201 Rybnik ul. Gliwicka 33	(32) 432 81 00	http://www.psychiatria.com/
17.	Samodzielny Publiczny Zakład Terapii Uzależnień; i Współuzależnienia	41-106 Siemianowice Śl. Aleja Młodych 16	(32) 765 41 38; 606 699 674	www.uzalezniecia.siemianowice.pl
18.	Samodzielny Publiczny Zespół Lecznictwa Psychiatryczny	41-100 Siemianowice Śl. ul. Szkolna 2	506 016 187 506 016 195	www.spzlp.pl
19.	Dzienny Oddział Leczenia Uzależnień	41-605 Świętochłowice ul. Chorzowska 34	(32) 245 38 71	www.zoz.net.pl
20.	Filia / Centrum Psychiatrii; w Katowicach; im. Dr. Krzysztofa Czumy	43-430 Skoczów ul. Katowicka 21	(32) 438 61 75	www.centrumpsychiatrii.eu
21.	Sosnowiecki Szpital Miejski Sp. z o.o. w restrukturyzacji; Centrum Psychoterapii i Leczenia Uzależnień	41-219 Sosnowiec ul. Szpitalna 1 (świadczenie tylko dla mieszkańców Sosnowca, finansowane ze środków Gminy Sosnowiec)	(32) 413 05 51	www.szpital.sosnowiec.pl/nasza-dzialalnosc/centrum-psychoiatrii-i-leczenia-uzalezniecia
22.	Tarnogórski Ośrodek Terapii Uzależnień, Profilaktyki i Pomocy Psychologicznej SPZOZ	42-600 Tarnowskie Góry ul. Górnicza 26	(32) 383 15 30	www.to-tu.eu
23.	NZOZ MENS SANA Ośrodek Pomocy Psychologicznej Profilaktyki i Leczenia Uzależnień	43-100 Tychy ul. Bukowa 20	(32) 327 51 83; 605637072	www.mens-sana.pl

24.	Centrum Zdrowia Psychicznego; i Terapii Uzależnień Al-Med Sp.o.o.	44-300 Wodzisław Śl. ul. Radlińska 16	(32) 445 04 06	www.czpalmed.pl
25.	SP ZOZ Ośrodek Profilaktyki i Leczenia Uzależnień	41-800 Zabrze ul. Park Hutniczy 6	(32) 271 84 42; (32) 278 11 99	www.opilu.pl
26.	Zespół opieki Zdrowotnej w Świętochłowicach	41-600 Świętochłowice ul. Chorzowska 34	(32) 245 34 71	www.zoz.net.pl
27.	Śląska Fundacja Błękitny Krzyż Ośrodek Leczenia Uzależnień	34-300 Żywiec ul. Legionów 1	(33) 861 00 83	www.bk-europe.pl
28.	Śląska Fundacja Błękitny Krzyż Ośrodek Leczenia Uzależnień	34-300 Żywiec ul. Legionów 1	(33) 861 00 83	www.bk-europe.pl

2. Świadczenia dzienne terapii uzależnienia od substancji psychoaktywnych

Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	Oddział Dzienny Terapii Uzależnienia od Substancji Psychoaktywnych	42-200 Częstochowa ul. Wiolinowa 1	(34) 324 60 91 508 355 062	www.clu.com.pl
2.	Centrum Zdrowia Psychicznego i Leczenia Uzależnień FAMILIA; Sp. z o.o.	44-100 Gliwice ul. Dębowa 5	(32) 270 37 58 (32) 231 86 15 690 288 116	www.familia-gliwice.pl
3.	NEURO-MED Centrum Terapii Nerwic, Depresji i Uzależnień	44-330 Jastrzębie-Zdrój ul. Dębowa 20	(32) 476 73 55	https://neuro-med.pl
4.	Centrum Zdrowia Psychicznego i Leczenia Uzależnień INTEGRUM w Rybniku	44-253 Rybnik ul. Lompy 20	(32) 433 24 42	www.integrum.com.pl
5.	Samodzielny Publiczny Zakład Terapii Uzależnień; i Współuzależnienia	41-106 Siemianowice Śl. Aleja Młodych 16	(32) 765 41 38 606 699 674	www.uzaleznienia.si emianowice.pl
6.	SP ZOZ Ośrodek Profilaktyki i Leczenia Uzależnień	41-800 Zabrze ul. Park Hutniczy 6	(32) 271 84 42 (32) 278 11 99	www.opilu.pl

3. Świadczenia dzienne leczenia uzależnień

Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	Jurajskie Centrum Leczenia Uzależnień i Usług Społecznych	42-200 Częstochowa ul. 1 Maja 25	(34) 368 15 20	https://otua.pl/p oradnia.html
2.	Centrum Terapii Uzależnień	42-200 Częstochowa ul. Barlickiego 2	(34) 367 50 37	b.d.
3.	Mens Sana Sp. z o. o	41-400 Mysłowice ul Rynek 8	(32) 222 29 07 512805911	www.mens-sana.pl
4.	Centrum Psychiatrii; w Katowicach; im. dr. Krzysztofa Czumy; Oddział Dzienny Terapii Uzależnienia od Alkoholu	40-338 Katowice ul. Korczaka 2	(32) 438 61 70 wew. 370	www.centru; mpsychiatrii.eu
5.	Centrum Zdrowia Psychicznego i Leczenia Uzależnień INTEGRUM w Rybniku	44-253 Rybnik ul. Lompy 20	(32) 433 24 42	www.integrum.c om.pl

6.	Ośrodek Psychoterapii; i Leczenia Uzależnień Marcin Błażejowski; i Wspólnicy Spółka Jawna	44-206 Rybnik ul. Śląska 1	(32) 739 33 84 507477057	www.poradniary bnik.pl
7.	Samodzielny Publiczny Zespół Lecznictwa Psychiatryczny	41-100 Siemianowice Śl. ul. Szkolna 2	(32) 228 30 21	www.spzlp.pl
8.	Filia / Centrum Psychiatrii; w Katowicach im. Dr. Krzysztofa Czумы	43-430 Skoczów ul. Katowicka 21	(32) 438 61 75	www.centrumps ychiatrii.eu
9.	Mens Sana Sp. z o. o	43-100 Tychy ul. Bukowa 20	(32) 327 51 83 605 637 072	www.mens- sana.pl

VI. Wykaz świadczeń gwarantowanych realizowanych w warunkach ambulatoryjnych psychiatrycznych i leczenia środowiskowego (domowego)

1. Świadczenia psychiatryczne ambulatoryjne dla dorosłych

Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	Bielskie Centrum Psychiatrii – Olszówka w Bielsku-Białej Poradnia Zdrowia Psychicznego	43-300 Bielsko-Biała ul. Krasińskiego 28	(33) 811 64 11	www.psychiatria.bielsko.pl
2.	Bielskie Centrum Psychiatrii – Olszówka w Bielsku-Białej Poradnia Zdrowia Psychicznego	43-300 Bielsko-Biała ul. Olszówka 102	(33) 814 91 96 513 497 347	www.psychiatria.bielsko.pl
3.	Obwód Lecznictwa Kolejowego Sp. z o.o. Poradnia Zdrowia Psychicznego	43-300 Bielsko-Biała ul. Traugutta 12	731 001 390	www.olk.bielsko.pl
4.	NZOZ „FAMILIA-MED” Sp. z o.o.	43-150 Bieruń ul. Chemików 37	(32) 216 16 18	www.familia-med.pl
5.	SPZOZ Wojewódzki Szpital Specjalistyczny nr 4 w Bytomiu	41-902 Bytom Al. Legionów 10	(32) 281 02 71 wew. 419	www.szpital4.bytom.pl
6.	Przychodnia Lekarska Szombierki w Bytomiu Sp. z o.o.	41-907 Bytom ul. Orzegowska 52 A	(32) 281 97 94	www.przychodniaszombierki.pl
7.	SAR Sp.j.	41-910 Bytom ul. Chorzowska 14	(32) 282 01 64 (32) 428 49 02	www.centrummedyczne.sar.pl
8.	NZOZ SIGMA-BI Sp.j.	41-902 Bytom ul. Wyczółkowskiego 26/2-9	(32) 281 13 14	www.sigma-bi.pl
9.	NZOZ Ośrodek Terapii i Psychoedukacji „KOMPAS” S.C.	42-500 Będzin ul. Modrzejowska 27	(32) 730 04 44	www.psychokompas.pl
10.	Zagłębiowski Szpital Kliniczny	42-500 Będzin ul. Małachowskiego 12	(32) 267 30 11	https://szpitalzsk.pl/

11.	Poradnia Zdrowia Psychicznego Usługi Medyczne Zdrowie	41-500 Chorzów ul. Wolności 3/9	(32) 241 51 99	https://www.poradniazdrowie.com.pl/kontakt/
12.	Centrum Zdrowia Psychicznego Szpital Specjalistyczny w Chorzowie	41-500 Chorzów ul. Zjednoczenia 10	(32) 35 64 501 (32) 35 64 500	https://sswch.pl/czp/
13.	Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Cieszynie Centrum Zdrowia Psychicznego	43-400 Cieszyn ul. Bielska 4	(33) 854 92 00 wew. 926	www.szpitalslaski.pl
14.	NZOZ „Variusmed”- Poradnia Zdrowia Psychicznego	43-400 Cieszyn ul. Mennicza 20	(33) 858 13 86	www.variusmed.pl
15.	Gabinet Zdrowia Psychicznego – dr n. med. Agnieszka Tobiczuk-Teper	43-400 Cieszyn ul. Moniuszki 4/1	602 607 114	www.gzpatt.pl
16.	NZOZ Centrum Medyczne „Zdrowie” mgr Maria Grygierzec Poradnia Zdrowia Psychicznego	43-502 Czechowice-Dziedzice ul. Traugutta 18a	(32) 215 23 49	https://zdrowieczehowice.pl/poradnie-specjalistyczne/poradnia-zdrowia-psychicznego/
17.	Zagłębiowski Szpital Kliniczny	41-250 Czeladź ul. Szpitalna 40	(32) 763 76 38	www.szpitalzsk.pl
18.	Miejski Szpital Zespólny w Częstochowie	42-200 Częstochowa ul. Bony 1/3	(34) 370 26 71	https://www.zsm.czest.pl/oddzial-psychiatryczny-dzienny/
19.	NZOZ Centrum Zdrowia Psychicznego EgoMedica w Częstochowie	42-200 Częstochowa ul. Orkana 139 B	(34) 366 28 81	https://egomedica.pl/
20.	NEURO-MED Centrum Terapii Nerwic, Depresji i Uzależnień	44-330 Jastrzębie-Zdrój ul. Dębowa 20	(32) 476 73 55	https://neuro-med.pl
21.	NZOPP „VARIUSMED” s.c. E. Jędrzejowska, A. Jędrzejowska-Barucha, P. Barucha	44-335 Jastrzębie-Zdrój ul. Wrocławska 12	(32) 473 16 79	b.d.
22.	PŚZi PZ Elvita Jaworzno III Sp. z o.o.	43-600 Jaworzno ul. Gwarków 1	(32) 754 93 91 (32) 754 93 56	https://www.jaworzno.pzuzdrowie.pl/
23.	Zespół Lecznictwa Otwartego Sp. z o.o.	43-600 Jaworzno Pl. Górników 5A	(32) 616 34 79	https://zlo-jaworzno.pl/
24.	NZOZ MEDLIFE	42-700 Lubliniec ul. Opolska 1	(34) 356 30 65 500 171 199	www.med-life.eu
25.	NSZOZ „MERCURY” Sp. z o.o.	41-300 Dąbrowa Górnicza ul. Adamieckiego 13	(32) 262 36 71 (32) 262 36 72 (32) 262 91 06 (32) 262 91 07	www.przychodniamerkury.pl

26.	Specjalistyczne Centrum Medyczne „Syntonia”	41-303 Dąbrowa Górnica ul. Krasickiego 1/1	(32) 747 26 89	b.d.
27.	Zagłębiowskie Centrum Onkologii Szpital Specjalistyczny im. Sz. Starkiewicza	41-300 Dąbrowa Górnica ul. Krasińskiego 43	(32) 262 23 23	www.zco-dg.pl
28.	Fundacja DROGA Ośrodek Edukacji, Profilaktyki i Psychoterapii „Droga”	41-308 Dąbrowa Górnica ul. Piłsudskiego 92/56	(32) 268 50 67 519 016 004	www.fundacjadroga.pl
29.	Dąbrówka Silesia Sp. z o.o NZOZ Ośrodek Leczenia Nerwic i Zaburzeń Odżywiania „Dąbrówka”	44-122 Gliwice ul. Asnyka 10	(32) 238 34 70	www.psychoterapia-silesia.pl
30.	Centrum Zdrowia Psychicznego i Leczenia Uzależnień FAMILIA Sp. z o.o.	44-100 Gliwice ul. Dębowa 5	(32) 270 37 58 (32) 231 86 15 690 288 116	www.familia-gliwice.pl
31.	Medycyna i Edukacja Feniks Sp. z o.o. Ośrodek Leczenia Depresji i Nerwic Feniks	44-10 Gliwice ul. Młyńska 8	(32) 375 02 12	www.czpfeniks.pl
32.	Feniks Karet i Wspólnik Sp.j. Centrum Zdrowia Psychicznego Feniks	44-10 Gliwice ul. Młyńska 8	(32) 375 02 12	www.czpfeniks.pl
33.	Poradnia Focus Sp. z o.o. Centrum Terapii i Wspomagania Rozwoju	44-122 Gliwice ul. Sikornik 18	574 074 496	www.wspomaganie-rozwoju.pl
34.	NZOZ PSYCH-MED Sp. z o.o.	44-100 Gliwice ul. Ziemowita 6	(32) 231 15 51	www.psych-med.pl
35.	Centrum Terapii Systemowej i Pomocy Psychologicznej "Diada" Katarzyna Rojewska, Katarzyna Sitnik-Warchulska	44-100 Gliwice ul. Zwycięstwa 37	506 162 387	https://diada.eu/
36.	Szpital Miejski nr 4 w Gliwicach Sp. z o.o.	44-100 Gliwice ul. Zygmunta Starego 20	(32) 330 08 300	www.szpital4.gliwice.pl
37.	Niepubliczny Zakład Opieki Psychiatryczno-Psychologicznej "Variusmed" S.C. Elżbieta Jędrzejowska, Anna Jędrzejowska – Barucha	44-335 Jastrzębie – Zdrój ul. Wrocławska 12	(32) 473 16 79	https://variusmed.pl/kontakt/
38.	NS ZOZ Neuro-Med. Centrum Terapii Nerwic, Depresji i Uzależnień Sp. z o. o.	44-330 Jastrzębie-Zdrój ul. Dębowa 18	(32) 476 73 55	www.neuro-med.pl
39.	PŚZiPZ Elvita Jaworzno III Sp. z o.o.	43-60 Jaworzno pl. Gwarków 1	(32) 754 93 92	www.jaworzno.puzdrowie.pl
40.	Zespół Lecznictwa Otwartego Sp. z o.o.	43-600 Jaworzno pl. Górników 5a	(32) 616 34 79	www.zlo-jaworzno.pl

41.	Centrum Medyczne Tommed	40-719 Katowice ul. Fredry 22	(32) 880 03 33	www.tommed.pl
42.	Anna Gołba Poradnia Zdrowia Psychicznego	40-668 Katowice ul. Głuszców 9	(32) 257 06 99 (32) 202 51 93	www.nzoz-medican.pl
43.	OLK-MED Sp z o.o. Poradnia zdrowia psychicznego	40-032 Katowice ul. Henryka Dąbrowskiego 22	(32) 253 52 95	www.olk.katowice.pl
44.	Centrum Psychiatrii w Katowicach im. dr. Krzysztofa Czumy Poradnia Zdrowia Psychicznego	40-340 Katowice ul. Korczaka 22	(32) 603 85 55	www.centrumpsychiatrii.eu
45.	Centrum Medyczne Femina Kapuśniak Waleczek s.j. Poradnia Zdrowia Psychicznego	40-060 Katowice ul. Kłodnicka 23	(32) 257 06 99	www.femina.katowice.pl
46.	Zespół Wojewódzkich Przychodni Specjalistycznych Poradnia Zdrowia Psychicznego	40-038 Katowice ul. Lompy 16	(32) 255 28 54	www.zwps.pl
47.	Altermed Sp. z o.o. Poradnia Zdrowia Psychicznego	40-955 Katowice ul. Podgórna 4	(32) 253 00 40	https://www.altermedkatowice.pl/
48.	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Katowicach im. sierżanta Grzegorza Załogi Poradnia Zdrowia Psychicznego	40-052 Katowice ul. Wita Stwosza 39-41	(32) 341 14 35	https://www.szpital.katowice.pl/
49.	Feniks Karel i Wspólnik s.j. Poradnia Zdrowia Psychicznego	40-832 Katowice ul. Witosza 21	(32) 209 83 12	www.czpfenik.s.pl
50.	Przychodnia AGMED Sp. z o.o. Poradnia Psychiatryczna	40-127 Katowice ul. Xawerego Dunikowskiego 12-14-16	(32) 258 24 02	www.nzozagmed.pl
51.	Danuta Wierzbicka-Ziajka Poradnia Zdrowia Psychicznego	40-231 Katowice ul. Bohaterów Monte Cassino 5	(32) 354 21 88	www.vera-med.pl
52.	EPIONE Sp. z o.o. Poradnia Zdrowia Psychicznego	40-873 Katowice ul. Zawiszy Czarnego 7a	(32) 411 00 00	www.epione.pl
53.	Górnśląskie Centrum Medyczne Im. prof. Leszka Gieca Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach Poradnia Zdrowia Psychicznego	40-635 Katowice ul. Ziółowa 45-47	(32) 359 81 04 (32) 359 80 51	www.gcm.pl
54.	Wojewódzki Szpital Neuropsychiatryczny im. dr. E. Cyrana w Lublińcu	42-700 Lubliniec ul. Grunwaldzka 48	(34) 353 29 40	www.wsnlc.pl
55.	NZOZ MEDLIFE	42-700 Lubliniec ul. Opolska 1	(34) 356 30 65 500 171 199	www.med-life.eu

56.	PZOL Sp. z o.o. Beskidzkie Centrum Zdrowia Psychicznego	34-312 Międzybrodzie Bialskie ul. Graniczna 7	(33) 866 13 49	www.pzol.pl
57.	Centrum Zdrowia Psychicznego Psyche Med	43-195 Mikołów ul. Prusa 17	798 553 771	https://psyche-med.com/
58.	Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Myszkowie – Przychodnia Rejonowo-Specjalistyczna nr 2	42-300 Myszków ul. Partyzantów 21	(34) 315 82 00	www.zozmyszkow.pl
59.	NZOZ Przechodnia „Wierzchowina”	42-300 Myszków ul. Sucharskiego 63 A	(34) 313 16 48	b.d.
60.	Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Rehabilitacyjno – Opiekuńczy w Mysłowicach	41-400 Mysłowice ul. Laryska 7	(32) 316 01 60	www.pzozoro.pl
61.	Stowarzyszenie "CHCĘ INACZEJ " Poradnia Parzymiechy	42-167 Parzymiechy ul. Częstochowska 1	(34) 318 91 54	www.otua.pl
62.	Filia nr 1 NZOZ Przychodnia „Julian”	41-949 Piekary Śl. ul. M. Curie-Skłodowskiej 81	(32) 381 54 00	b.d.
63.	NZOZ "LAMBDA" Sp. z o.o.	41-940 Piekary Śl. ul. Wyzwolenia 2a	(32) 287 11 41 609 644 280	https://www.lambda-piekary.pl/poradnia-psychiatryczna/
64.	NSZOZ „Calm-Med”	43-251 Pniówek ul. Krucza 12	(32) 448 35 20 501 449	www.calm-med.pl
65.	Specjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Hipokrates” S.C.	43-200 Pszczyna ul. Zdrojowa 65	(32) 210 30 31 (32) 210 38 80 781 901 010	www.hipokrates-pszczyna.pl
66.	Poradnia Zdrowia Psychicznego Szpital Miejski w Rudzie Śląskiej Sp. z o.o.	41-711 Ruda Śl. ul. Główna 11	(32) 344 08 74	www.szpitalruda.pl
67.	Przychodnia Specjalistyczna SP ZOZ	41-709 Ruda Śl. ul. Niedurnego 50 d	(32) 340 35 08	www.psruda.com.pl
68.	SP ZOZ Państwowy Szpital dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych w Rybniku Centrum Zdrowia Psychicznego	44-201 Rybnik ul. Gliwicka 33	(32) 432 81 00	www.psychiatria.com
69.	Kliniczny Szpital Psychiatryczny SPZOZ w Rybniku	44-200 Rybnik ul. Rudzka 13	(32) 432 81 00	www.psychiatria.com
70.	Ośrodek Psychoterapii i Leczenia Uzależnień Marcin Błażejowski i Wspólnicy Spółka Jawna	44-206 Rybnik ul. Śląska 1	(32) 739 33 84	https://www.poradniarybnik.pl/
71.	"CENTRUM MEDYCZNE" Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	44-206 Rybnik ul. Śląska 1	(32) 739 30 03	b.d.

72.	Samodzielny Publiczny Zespół Lecznictwa Psychiatryczny	41-100 Siemianowice Śl. ul. Szkolna 2	(32) 228 30 21	www.spzlp.pl
73.	NZOZ „NASZA PRZYCHODNIA”	41-219 Sosnowiec ul. Kisielewskiego 2	(32) 263 24 84 wew. 0/2	www.nasza-przychodnia.pl
74.	F-Med Sp. z o.o. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Lecznictwa Otwartego	41-219 Sosnowiec ul. Lenartowicza 108	(32) 297 97 20	http://f-med.com.pl/
75.	Zakład Lecznictwa Ambulatoryjnego w Sosnowcu, Poradnia Zdrowia Psychicznego	41-200 Sosnowiec ul. Hallera 5	(32) 266 39 69	www.zla.sosnowiec.pl
76.	Centrum Zdrowia Psychicznego Feniks	41-200 Sosnowiec ul. Sobieskiego 29	(32) 413 16 18	https://czpfeniks.pl/departament/czp-feniks-sosnowiec/
77.	Poradnia Zdrowia Psychicznego	41-605 Świętochłowice ul. Chorzowska 36	(32) 621 95 46	www.zoz.net.pl
78.	Wielospecjalistyczny Szpital Powiatowy S.A. im. dr B. Hagera	42-612 Tarnowskie Góry ul. Opolska 21d	(32) 322 85 41	www.wspsa.pl
79.	NZOZ ANIMED A. Lebek Ordon Sp.j.	42-600 Tarnowskie Góry ul. Piłsudskiego 9 A	(32) 285 57 61 (32) 793 43 22	animedtgp.pl
80.	USŁUGI MEDYCZNE „SRÓDMIEŚCIE” Sp. z o.o.	42-600 Tarnowskie Góry ul. Piłsudskiego 16	(32) 285 28 64 664 446 548	https://umstg.pl
81.	NZOZ Przychodnia Wielospecjalistyczna Sp. z o.o.	42-600 Tarnowskie Góry ul. Piłsudskiego 18	(32) 769 13 81 794 710 703	www.nzozpw.pl
82.	Wielospecjalistyczny Szpital Powiatowy S.A.	42-612 Tarnowskie Góry ul. Pyskowska 47-51	(32) 390 82 00	www.wspsa.pl
83.	SP ZOZ Szpital Psychiatryczny	44-180 Toszek ul. Gliwicka 5	(32) 727 58 00 (32) 233 41 12	www.szpitaltoszek.pl
84.	Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Cieszynie - Centrum Zdrowia Psychicznego	43-460 Wiśla ul. Dziechcinka 4	(33) 8549212	www.szpitalslaski.pl
85.	Centrum Zdrowia Psychicznego I Terapii Uzależnień AL-MED	44-300 Wodzisław Śl. ul. Radlińska 16	(32) 445 04 06	www.czpalmed.pl
86.	SP ZOZ Ośrodek Profilaktyki i Leczenia Uzależnień	41-800 Zabrze ul. Park Hutniczy 6	(32) 271 84 42 (32) 278 11 99	www.opilu.pl
87.	Szpital Powiatowy w Zawierciu Poradnia Zdrowia Psychicznego	42-400 Zawiercie ul. Piłsudskiego 80	(32) 672 20 11 wew. 2	www.szpitalzawiercie.pl/poradnia-zdrowia-psychicznego.htm
88.	NZOZ Centrum Zdrowia Psychicznego ASANA Poradnia Zdrowia Psychicznego	42-400 Zawiercie ul. Źródłana 20	(32) 670 81 00	www.asana.com.pl

89.	NZOZ „MEDYK” Sp. z o.o.	44-240 Żory os. Ks. Władysława 27	(32) 434 13 55	www.nzoz-medyk.pl
90.	Syriusz- Poradnia Zdrowia Psychicznego	44-240 Żory ul. Promienna 5A	(32) 723 12 74 666 379 004	https://nzozsyriusz.pl/ kontakt-2/
91.	NZOZ ASERTYWNOŚĆ	34-300 Żywiec ul. Piłsudskiego 76	(33) 861 00 89	www.nzoz- asertywnosc.pl
92.	PZOL Sp. z o.o. Beskidzkie Centrum Zdrowia Psychicznego	34-300 Żywiec ul. Garbarska 3	(33) 432 28 47 515 723 857	www.pzol.pl

2. Świadczenia psychiatryczne ambulatoryjne dla dzieci i młodzieży

Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	Feniks Kareł i Wspólnik Sp.j. Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży	43-300 Bielsko-Biała ul. Piekarska 24	(32) 815 60 32	www.czpfeniks.pl
2.	Szpital Pediatriczny w Bielsku-Białej Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży	43-300 Bielsko-Biała ul. Sobieskiego 83	(33) 828 40 74	www.szpitalpediatryczny.pl
3.	OŚRODEK TERAPII I PSYCHOEDUKACJI "KOMPAS"	42-500 Będzin ul. Modrzejowska 27	698 443 424	https://psychokompas.pl/
4.	Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej Szpital Śląski w Cieszynie – Centrum Zdrowia Psychicznego	43-400 Cieszyn ul. Bielska 4	(33) 854 92 00 (33) 854 92 11	https://www.szpitalslaski.pl/
5.	Gabinet Zdrowia Psychicznego – dr n. med. Agnieszka Tobiczek-Teper	43-400 Cieszyn ul. Moniuszki 4/1	602 607 114	www.gzpatt.pl
6.	Gabinet psychiatryczny lek. Dorota Maśnica-Machej	43-400 Cieszyn ul. Srebrna 10	609 829 477	b.d
7.	AZU Centrum Zdrowia Psychicznego	42-202 Częstochowa ul. Jasnogórska 27/3	664 960 450	https://azucentrum.pl/
8.	Wojewódzki Zakład Opieki Zdrowotnej Nad Matką, Dzieckiem i Młodzieżą	42-200 Częstochowa ul. Sobieskiego 7a	(34) 360 61 32 (34) 360 61 33 (34) 360 61 34	https://matkadziecko.com.pl/
9.	Strefa Zdrowia Spółka z Ograniczoną Odpowiedzialnością	42-200 Częstochowa ul. Drogowców 12	663 450 045	http://strefamedycyny.com/
10.	Fundacja Na Rzecz Zdrowia Psychicznego i Aktywności Społecznej "Przystań"	41-308 Dąbrowa Górnicza ul. Piłsudskiego 92/170	(32) 264 60 03 519 140 109	https://fundacjaprzystan.com/kontakt

11.	Centrum Zdrowia Psychicznego Feniks	44-100 Gliwice ul. Młyńska 8	(32) 413 16 26	https://czpfeniks.pl/department/czp-feniks-gliwice/
12.	Poradnia Focus Sp. z o.o. Centrum Terapii i Wspomagania Rozwoju	44-122 Gliwice ul. Sikornik 18	660 701 413	www.wspomaganie-rozwoju.pl
13.	Centrum Terapii Systemowej i Pomocy Psychologicznej "Diada"	44-100 Gliwice ul. Zwycięstwa 37	(32) 411 32 35 wew.1	https://diada.eu/kontakt/
14.	Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży	40-038 Katowice ul. Lompy 16	(32) 255 28 54	www.zwps.pl
15.	Feniks Kareł i Wspólnik s.j. Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży	40-832 Katowice ul. Witosa 21	(32) 209 83 12	www.czpfeniks.pl
16.	Wojewódzki Szpital Neuropsychiatryczny im. dr Emila Cyrana W Lublińcu	42-700 Lubliniec ul. Grunwaldzka 48	(34) 353 29 43	https://wsnlc.pl/poradnie/888843-2/
17.	Centrum Zdrowia Psychicznego w Mikołowie	43-190 Mikołów ul. Krawczyka 1	508 228 749	https://psyche-med.com/centrumzdrowiapsychnicznego/kontakt/
18.	Ośrodek Terapii Nerwic dla Dzieci i Młodzieży	43-187 Orzesze ul. Mikołowska 208	(32) 221 56 70 wew. 108	https://www.otnorzesze.pl/poradnia-zdrowia-psychnicznego/informacje-oporadni
19.	Centrum Rehabilis	41-100 Siemianowice Śląskie ul. Fitznerów 2	792 500 874	https://centrumrehabilis.pl/siemianowice-slaskie/
20.	Centrum Zdrowia Dziecka i Rodziny im. Jana Pawła II	41-200 Sosnowiec ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 9	(32) 292 91 93	https://czdir.pl
21.	Wielospecjalistyczny Szpital Powiatowy S.A. im. dr B. Hagera	42-612 Tarnowskie Góry ul. Pyskowicka 47-51	(32) 390 82 00	https://wspsa.pl/kontakt/
22.	Tarnogórski Ośrodek Terapii Uzależnień, Profilaktyki i Pomocy Psychologicznej SPZOZ	42-600 Tarnowskie Góry ul. Karłuszowiec 11	(32) 769 00 01	www.to-tu.eu
23.	SP ZOZ Ośrodek Profilaktyki i Leczenia Uzależnień	41-800 Zabrze ul. Park Hutniczy 6	(32) 271 84 42 (32) 278 11 99	www.opilu.pl
24.	CZP Feniks Zabrze	41-800 Zabrze ul. Grunwaldzka 46	(32) 413 16 20 (32) 273 32 11	www.czpfeniks.pl
25.	Ośrodek Medyczno - Terapeutyczny „Syriusz” NZOZ	44-240 Żory ul. Promienna 5A	(32) 723 12 74 666-379-004	www.nzozsyriusz.pl

3. Leczenie nerwic

Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	Bielskie Centrum Psychiatrii – Olszówka w Bielsku-Białej Poradnia Leczenia Nerwic	43-300 Bielsko-Biała ul. Olszówka 102	(33) 812 30 41	www.psychiatria.bielsko.pl

2.	Strefa Zdrowia Sp. z o.o.	42-200 Częstochowa ul. Drogowców 12	663 450 045	b.d
3.	NZOZ Egomedica-Centrum Zdrowia Psychicznego	42-200 Częstochowa ul. Orkana 139 B	(34) 366 28 81	www.egomedica.pl
4.	Specjalistyczno- Diagnostyczny Ośrodek Zdrowia	42-217 Częstochowa ul. Sobieskiego 84	(34) 324 41 55 (34) 372 63 53	www.pawelczak.com
5.	Dąbrówka Silesia Sp. z o.o NZOZ Ośrodek Leczenia Nerwic i Zaburzeń Odżywiania „Dąbrówka”	44-122 Gliwice ul. Asnyka 10	(32) 238 34 70 606 853 332	www.psychoterapia-silesia.pl
6.	CZP Feniks Gliwice	44-10 Gliwice ul. Młyńska 8	(32) 726 23 78	www.czpfeniks.pl
7.	NEURO-MEDCentrum Terapii Nerwic, Depresji i Uzależnień	44-330 Jastrzębie- Zdrój ul. Dębowa 20	(32) 476 73 55	https://neuro-med.pl
8.	Zespół Wojewódzkich Przychodni Specjalistycznych	40-038 Katowice ul. Lompy 16	(32) 343 41 00	www.zwps.pl
9.	Dąbrówka Silesia Sp. z o.o. Poradnia Leczenia Nerwic	40-058 Katowice ul. Marii Skłodowskiej Curie 25/2	697 018 394	www.psychoterapia-silesia.pl
10.	SPZOZ Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Katowicach im. sierżanta Grzegorza Załogi (forma oddziału dziennego dla dorosłych)	40-052 Katowice ul. Wita Stwosza 39- 41	(32) 341 12 00	www.gov.pl/web/spzoz-mswia-katowice
11.	NZOZ Przychodnia „Na Witosa” Sp. z o.o.	40-832 Katowice ul. Witosa 21	(32) 254 02 39 (32) 254 00 77	www.przychodniana-witosa.pl
12.	Górnośląskie Centrum Medyczne im. prof. L. Gieca Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach	40-635 Katowice ul. Ziołowa 45-47	(32) 359 83 27 (32) 359 80 00 (32) 202 40 25	www.gcm.pl
13.	NZOZ Centrum Opieki Psychiatrycznej i Psychologicznej „Psyche- Med”	43-190 Mikołów ul. Kolejowa	(32) 322 20 24	www.psyche-med.pl
14.	Poradnia Ochrony Zdrowia Psychicznego S.C., T. Warakomski, M. Skowron	41-709 Ruda Śl. ul. Niedurnego 50 D	(32) 244 37 77	b.d.
15.	Samodzielny Publiczny Zespół Lecznictwa Psychiatryczny	41-100 Siemianowice Śl. ul. Szkolna 2	(32) 228 30 21	www.spzlp.pl
16.	CZP Feniks Sosonowiec	41-200 Sosnowiec ul. Sobieskiego 29	(32) 413 16 18 (32) 296 93 32	www.czpfeniks.pl
17.	Tarnogórski Ośrodek Terapii Uzależnień, Profilaktyki i Pomocy Psychologicznej SPZOZ	42-600 Tarnowskie Góry Karluszwiec 11	(32) 383 15 30 (32) 769 00 01	www.to-tu.eu
18.	Przedsiębiorstwo Uzdrowiskowe „Ustroń” S.A.	43-450 Ustroń ul. Zdrojowa 9	(33) 856 61 00	www.uzdrowisko-ustron.pl

	Sanatorium Uzdrawiskowe Narcyz			
19.	Oddział Leczenia Zaburzeń Nerwicowych Ośrodek Tulipan Sanatorium Ustroń	43-450 Ustroń ul. Szpitalna 21	(33) 854 37 80 (33) 854 25 03	www.hotel-tulipan.pl/sanatorium-komercyjne
20.	CZP Feniks Zabrze	41-800 Zabrze ul. Grunwaldzka 46	(32) 413 16 20 (32) 273 32 11	www.czpfeniks.pl
21.	Poradnia Zdrowia Psychicznego w SPZOZ Szpitala Powiatowego w Zawierciu	42-400 Zawiercie ul. Piłsudskiego 80	(32) 672 20 11	www.szpitalzawiercie.pl/poradnia-zdrowia-psychicznego
22.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej - Centrum Zdrowia Psychicznego "ASANA" w Zawierciu	42-200 Zawiercie ul. Źródłana 20	(32) 670 81 00	www.asana.com.pl
23.	NZOZ „MEDYK” Sp. z o.o.	44-240 Żory os. Ks. Władysława 27	(32) 434 15 31	www.nzoz-medyk.pl

4. Świadczenia seksuologiczne i patologii współżycia

Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	Gabinet Zdrowia Psychicznego – dr n. med. Agnieszka Tobaczyk-Teper	43-400 Cieszyn ul. Moniuszki 4/1	602 607 114	www.gzpatt.pl/
2.	Samodzielny Publiczny Zespół Lecznictwa Psychiatryczny	41-100 Siemianowice Śl. ul. Szkolna 2	(32) 228 30 21	www.spzlp.pl
3.	CZP Feniks Tychy	43-100 Tychy Al. Jana Pawła II 24	(32) 411 72 37	www.czpfeniks.pl

5. Program terapii zaburzeń preferencji seksualnych

Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	Gabinet Zdrowia Psychicznego – dr n. med. Agnieszka Tobaczyk-Teper	43-400 Cieszyn ul. Moniuszki 4/1	602 607 114	www.gzpatt.pl/
2.	Samodzielny Publiczny Zespół Lecznictwa Psychiatryczny	41-100 Siemianowice Śl. ul. Szkolna 2	506 016 187 506 016 195	www.spzlp.pl
3.	CZP Feniks Tychy	43-100 Tychy Al. Jana Pawła II 24	(32) 411 72 37	www.czpfeniks.pl

6. Świadczenia psychologiczne

Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	CZP Feniks Bielsko Biała	43-300 Bielsko-Biała ul. Piekarska 24	(32) 815 60 32	www.czpfeniks.pl
2.	Zespół Pordadni Psychologiczno-Pedagogicznych	43-400 Cieszyn ul. Kraszewskiego 13a	783 190 096	www.zppp.cieszyn.pl
3.	Dąbrówka Silesia Sp. z o.o. NZOZ Ośrodek Leczenia Nerwic i Zaburzeń Odżywiania „Dąbrówka”	44-122 Gliwice ul. Asnyka 10	(32) 238 34 70	www.psychoterapia-silesia.pl
4.	Niepubliczny Zakład Opieki Psychiatryczno-Psychologicznej "Variusmed" S.C. Elżbieta Jędrzejowska, Anna Jędrzejowska – Barucha	44-335 Jastrzębie – Zdrój ul. Wrocławska 12	(33) 858 13 86	www.variusmed.pl
5.	Dąbrówka Silesia Sp. z o.o. Poradnia Psychologiczna Katowice	40-058 Katowice ul. Marii Skłodowskiej-Curie 25/2	697 018 394	www.psychoterapia-silesia.pl
6.	Centrum REHABILIS Sp. z o. o. Poradnia psychologiczna dla dzieci (K)	40-750 Katowice ul. Tadeusza Boya Żeleńskiego 100	(32) 438 83 83	www.centrumrehabilis.pl
7.	Przychodnia AGMED Sp. z o. o. Poradnia Psychologiczna	40-127 Katowice ul. Xawerego Dunikowskiego 12-14-16	(32) 258 24 02	www.nzozagmed.pl
8.	CZP Feniks	40-832 Katowice ul. Witosa 21	(32) 209 83 12 (32) 413 16 19	www.czpfeniks.pl
9.	Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Myszkowie	42-300 Myszków ul. Partyzantów 21	(34) 313 49 85 501 663 585	https://www.zozmyszkow.pl/
10.	Poradnia Psychologiczna dla Dzieci Szpital Miejski w Rudzie Śląskiej Sp. z o.o.	41-711 Ruda Śl ul. Główna 11	(32) 344 07 24/23	www.szpitalruda.pl
11.	Centrum Zdrowia Psychicznego i Leczenia Uzależnień INTEGRUM w Rybniku	44-200 Rybnik ul. Młyńska 10	(32) 433 24 44	www.integrum.com.pl

12.	Samodzielny Publiczny Zespół Lecznictwa Psychiatryczny	41-100 Siemianowice Śl. ul. Szkolna 2	(32) 228 30 21	www.spzlp.pl
13.	Ośrodek Interwencji Kryzysowej	41-100 Siemianowice Śl. ul. Fitznerów 3	(32) 762 81 00	https://oik.siemianowice.pl/
14.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Skoczowie	43-430 Skoczów ul. Górecka 65a	783 966 592	www.zppp.cieszyn.pl
15.	Poradnia Zdrowia Psychicznego	41-605 Świętochłowice ul. Chorzowska 38	932) 621 95 00- 01 (32) 245 38 71	www.zoz.net.pl
16.	SP ZOZ Szpital Psychiatryczny	44-180 Toszek ul. Gliwicka 5	(32) 727 58 00 (32) 233 41 12	www.szpitaltoszek.pl
17.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Zabrze	41-800 Zabrze ul. 3 Maja 93a	(32) 370 22 40 (32) 271 19 51 883 315 363	www.pppzabrze.pl
18.	Poradnia Zdrowia Psychicznego w SPZOZ Szpitala Powiatowego w Zawierciu	42-400 Zawiercie ul. Piłsudskiego 80	(32) 672 20 11	www.szpitalzawiercie.pl/poradnia-zdrowia-psychicznego
19.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej - Centrum Zdrowia Psychicznego "ASANA" w Zawierciu	42-400 Zawiercie ul. Źródłana 20	(32) 670 81 00	www.asana.com.pl
20.	Centrum Medyczne EDEN	42-400 Zawiercie ul. Kromołowska 4	882 590 818	www.edenmed.pl/kontakt/
21.	NZOZ „MEDYK” Sp. z o.o.	44-240 Żory os. Ks. Władysława 27	(32) 434 15 31	www.nzoz-medyk.pl
22.	Ośrodek Medyczno - Terapeutyczny „Syriusz” NZOZ	44-240 Żory ul. Promienna 5A	(32) 723 12 74 666 379 004	www.nzozsyriusz.pl

7. Świadczenia dla osób z autyzmem dziecięcym lub innymi całościowymi zaburzeniami rozwoju

Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych	43-400 Cieszyn ul. Kraszewskiego 13a	783 190 096	www.zppp.cieszyn.pl
2.	Ośrodek Leczenia i Rehabilitacji Dzieci im. św. Jana Pawła II	44-217 Rybnik ul. Ks. Henryka Joński 55	(32) 422 66 58	https://olr.miastorybnik.pl/

3.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Zabrze	41-800 Zabrze ul. 3 Maja 93a	(32) 370 22 40 (32) 271 19 51 883 315 363	www.pppzabrze.pl www.pppz.abrze.maistrat.pl
4.	Centrum Medyczne EDEN	42-400 Zawiercie ul. Kromołowska 4	882 590 818	www.edenmed.pl/kontakt/
5.	Ośrodek Medyczno - Terapeutyczny „Syriusz” NZOZ	44-240 Żory ul. Promienna 5A	(32) 723 12 74 666 379 004	www.nzozsyriusz.pl

8. Leczenie środowiskowe (domowe)

Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	Szpital Świętego Łukasza S.A.	43-309 Bielsko-Biała ul. Bystrzańska 94 B	(33) 819 95 10	www.lukasza.pl
2.	Bielskie Centrum Psychiatrii – Olszówka w Bielsku-Białej	43-300 Bielsko-Biała ul. Olszówka 102	(33) 812 30 41	www.psychiatria.bielsko.pl
3.	Ośrodek Terapii i Psychoedukacji "Kompas"	42-500 Będzin ul. Modrzejowska 27	698 443 424	www.psychokompas.pl
4.	Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Cieszynie Centrum Zdrowia Psychicznego	43-400 Cieszyn ul. Bielska 4	(33) 854 92 00 (33) 851 22 23	www.szpitalslaski.pl
5.	Zagłębiowski Szpital Kliniczny	41-250 Czeladź ul. Szpitalna 40	(32) 763 76 38	www.szpitalzsk.pl
6.	NZOZ Centrum Zdrowia Psychicznego "Egomedica"	42-200 Częstochowa ul. Orkana 139 B	(34) 366 28 81	www.egomedica.pl
7.	Centrum Zdrowia Psychicznego Feniks	44-10 Gliwice ul. Młyńska 8	(32) 413 16 26 (32) 332 19 36	www.czpfeniks.pl
8.	NZOZ PSYCH-MED Sp. z o.o.	44-100 Gliwice ul. Ziemowita 6	(32) 231 15 51 (32) 335 44 58	www.psych-med.pl
9.	Centrum Zdrowia Psychicznego Feniks	40-832 Katowice ul. Witosa 21	(32) 209 83 12 (32) 413 16 19	www.czpfeniks.pl
10.	NZOZ Przychodnia "AGMED" Sp. z o.o.	40-127 Katowice ul. Xawerego Dunikowskiego 12-14-16	(32) 258 24 02	www.nzozag med.pl
11.	Wojewódzki Szpital Neuropsychiatryczny im. dr Emila Cyrana W Lublińcu	42-700 Lubliniec ul. Grunwaldzka 48	(34) 353 28 00	https://wsnlc.pl/zespol-leczenia-srodowiskowego-domowego/

12.	Centrum Zdrowia Psychicznego	43-190 Mikołów ul. Kolejowa 4	798 553 771	https://psyche-med.com/centrumzdrowiapsychicznego/kontakt/
13.	Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Myszkowie	42-300 Myszków ul. Partyzantów 21	(34) 313 49 85 501 663 585	https://www.zozmyszkow.pl/
14.	PZOL Sp. z o.o. Beskidzkie Centrum Zdrowia Psychicznego	34-312 Międzybrodzie Bialskie ul. Graniczna 7	(33) 33 432 24 58	www.pzol.pl
15.	Kliniczny Szpital Psychiatryczny SPZOZ w Rybniku Centrum Zdrowia Psychicznego	44-200 Rybnik ul. Rudzka 13	724 630 625	www.psychiatria.com
16.	Samodzielny Publiczny Zespół Lecznictwa Psychiatryczny	41-100 Siemianowice Śl. ul. Szkolna 2	(32)228 30 21	www.spzlp.pl
17.	Centrum Zdrowia Psychicznego Feniks	41-200 Sosnowiec ul. Sobieskiego 29	(32) 413 16 18	www.czpfeniks.pl
18.	Wielospecjalistyczny Szpital Powiatowy S.A.	42-612 Tarnowskie Góry ul. Pyskowicka 47-51	(32) 390 82 00	www.wspsa.pl
19.	SP ZOZ Szpital Psychiatryczny	44-180 Toszek ul. Gliwicka 5	(32) 727 58 00 (32) 233 41 12	www.szpitaltoszek.pl
20.	CZP Feniks Tychy	43-100 Tychy Al. Jana Pawła II 24	(32) 411 72 37	www.czpfeniks.pl
21.	Centrum Zdrowia Psychicznego i Terapii Uzależnień AL-MED	44-300 Wodzisław Śląski ul. Radlińska 16	(32) 445 04 06	https://czpalmed.pl
22.	CZP Feniks Zabrze	41-800 Zabrze ul. Wolności 262	(32) 413 16 20 (32) 273 32 11	www.czpfeniks.pl

VII. Wykaz świadczeń gwarantowanych realizowanych w warunkach ambulatoryjnych leczenia uzależnień

1. Leczenie uzależnień

Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	Centrum Terapii – Poradnia Terapii Uzależnienia; i Współuzależnienia od Alkoholu.	42-200 Częstochowa ul. Barlickiego 2	(34) 36750 37	b.d.
2.	NZOZ Ośrodek Terapii Uzależnień Sp.z.o.o	42-200 Częstochowa ul. 1 Maja 25	(34) 368 15 20	https://otua.pl/poradnia.html

3.	Śląska Fundacja Błękitny Krzyż	43-502 Czechowice- Dziedzice ul. Nad Białką 1b	(32) 215 97 40 519 452 998	https://bk-europe.pl
4.	NSZOZ „Merkury”; Sp. z o.o.	41-300 Dąbrowa Górnicza ul. Adamieckiego 13	(32) 262 36 71; (32) 262 36 72; (32) 262 91 06; (32) 262 91 07	www.przychodni-amerkury.pl
5.	Fundacja DROGA Ośrodek Edukacji, Profilaktyki; i Psychoterapii „Droga”	40-308 Dąbrowa Górnicza ul. Piłsudskiego 92/56	507468095; 519 016 004	www.fundacjadroga.pl
6.	Centrum Zdrowia Psychicznego i Leczenia Uzależnień FAMILIA Sp. z o.o.	44-100 Gliwice ul. Dębowa 5	(32) 270 37 58 (32) 231 86 15 690 288 116	www.familia-gliwice.pl
7.	NEURO-MED Centrum Terapii Nerwic, Depresji i Uzależnień	44-330 Jastrzębie-Zdrój ul. Dębowa 20	(32) 476 73 55	https://neuro-med.pl
8.	„Salus” Spółka z Ograniczoną Odpowiedzialnością	44-335 Jastrzębie-Zdrój ul. Wrocławska 12A	(32) 471 873	www.salus-jastrzebie.pl
9.	Zespół Lecznictwa Otwartego Sp. z o.o.	43-600 Jaworzno Pl. Górników 5A	(32) 616 34 79	https://zlo-jaworzno.pl/
10.	Centrum Psychiatrii; w Katowicach; im. dr. Krzysztofa Czumy; Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu; i Współuzależnienia	40-338 Katowice ul. Korczaka 2	(32) 256 95 82	www.centrum-mpsychiatrii.eu
11.	Altermed Sp. z o.o.; Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu; i Współuzależnienia	40-955 Katowice ul. Podgórna 4	(32) 253 00 40 (32) 253 76 81; 607 376 777; 697331447	www.altermed-dkatowice.pl
12.	Beata Wach, Anna Filar – Agencja Zdrowia, Trzeźwości i Rozwoju Osobistego "AZTIRO"; Beata Wach, Anna Filar S.C.; Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu; i Współuzależnienia	40-555 Katowice ul. Rolna 7	513 102 135; 533 557 596	www.aztiro.com.pl
13.	Poradnia Terapii Uzależnień	42-100 Kłobuck ul. Rómmla 4a	(34) 317 26 55	https://zozklobuck.com.pl/1118/poradnia-uzaleznienn.html
14.	Centrum Zdrowia Psychicznego Psyche Med	43-195 Mikołów ul. Waryńskiego 2	508 606 565	https://psychemed.com/
15.	NZOZ MENS SANA Ośrodek Pomocy Psychologicznej Profilaktyki i Leczenia Uzależnień	41-400 Mysłowice ul. Rynek 8	(32) 222 29 07; 512 805 911	www.mens-sana.pl
16.	VITAMED Sp. z o.o.	44-370 Pszów ul. Wł. Andersa 22	(32) 729 10 92	www.nzozvitamed-pszow.pl
17.	Centrum Zdrowia Psychicznego i Leczenia Uzależnień INTEGRUM w Rybniku	44-253 Rybnik ul. Lompy 20	(32) 433 24 42	www.integrum.com.pl
18.	Ośrodek Psychoterapii; i Leczenia Uzależnień vMarcin Błażejowski; i Wspólnicy Spółka Jawna	44-206 Rybnik ul. Śląska 1	(32) 739 33 84; 507477057	www.poradniarybnik.pl

19.	Samodzielny Publiczny Zakład Terapii Uzależnień; i Współuzależnienia	41-106 Siemianowice Śl.; Aleja Młodych 16	(32) 765 41 38; 606 699 674	www.uzaleznienia.siemianowice.pl
20.	Samodzielny Publiczny Zespół Lecznictwa Psychiatryczny	41-100 Siemianowice Śl. ul. Szkolna 2	(32) 228 30 21	www.spzlp.pl
21.	Poradnia terapii uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu	41-605 Świętochłowice ul. Chorzowska 34	(32) 245 38 71	www.zoz.net.pl
22.	Filia / Centrum Psychiatrii; w Katowicach im.; Dr. Krzysztofa Czumy; Śląska Fundacja Błękitny Krzyż	43-430 Skoczów ul. Katowicka 21	(32) 438 61 75; (32) 215 97 40; 519 452 998	www.centrumpsychiatrii.eu; https://bk-europe.pl
23.	SP ZOZ Szpital Psychiatryczny	44-180 Toszek ul. Gliwicka 5	(32) 727 58 00; (32) 233 41 12	www.szpitaltoszek.pl
24.	NZOZ MENS SANA Ośrodek Pomocy Psychologicznej Profilaktyki i Leczenia Uzależnień	43-100 Tychy ul. Bukowa 20	(32) 327 51 83; 605637072	www.mens-sana.pl
25.	FENIX Psychoterapia Uzależnień Sp. z o.o.	44-300 Wodzisław Śl. ul. Pośpiecha 1/A	530248724	www.fenixpsychoterapia.pl
26.	Centrum Zdrowia Psychicznego; i Terapii Uzależnień AI-Med Sp.o.o.	44-300 Wodzisław Śl. ul. Radlińska 16	(32) 445 04 06	www.czpalmed.pl
27.	Śląska Fundacja Błękitny Krzyż	34-300 Żywiec al. Legionów 1	(33) 861 00 83; 513 465 714	https://bk-europe.pl

2. Świadczenia antynikotynowe

Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	Przychodnia AGMED Sp. z o.o Poradnia antynikotynowa	40-127 Katowice ul. Xawerego Dunikowskiego 12-14-16	(32) 258 24 02	www.nzozagmed.pl
2.	Samodzielny Publiczny Zespół Lecznictwa Psychiatryczny	41-100 Siemianowice Śl. ul. Szkolna 2	(32) 228 30 21	www.spzlp.pl
3.	Samodzielny Publiczny Zakład Terapii Uzależnień i Współuzależnienia	41-106 Siemianowice Śl. Aleja Młodych 16	(32) 765 41 38 606 699 674	www.uzaleznienia.siemianowice.pl

3. Świadczenia terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia

Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	Fundacja „Pro Salute”	42-500 Będzin ul. Sączewskiego 27	(32) 267 32 85	https://www.prosalute.info
2.	Bielskie Centrum Psychiatrii – Olszówka w Bielsku-Białej; Poradnia Terapii od alkoholu; i współuzależnienia	43-300 Bielsko-Biała ul. Mostowa 1	(33) 812 30 42	www.psychiatria.bielsko.pl

3.	Śląska Fundacja Błękitny Krzyż; Poradnia Terapii od alkoholu; i współuzależnienia	43-300 Bielsko-Biała ul. Mostowa 1	(33) 822 79 83	www.bk-europe.pl
4.	Poradnia terapii uzależnienia od alkoholu; i współuzależnienia; w Przychodnia Lekarska Szombierki w Bytomiu; Sp. z o.o.	41-907 Bytom ul. Orzegowska 52 A	(32) 281 97 94	www.przychodniaszombierki.pl
5.	Centrum Terapii Uzależnień	42-200 Częstochowa ul. Barlickiego 2	(34) 367 50 37	b.d.
6.	NZOZ Ośrodek Terapii Uzależnień Sp.z.o.o	42-200 Częstochowa ul. 1 Maja 25	(34) 368 15 20	https://otua.pl/poradnia.html
7.	Jerzy Furman, Urszula Suchowska, Alicja Kwiecień, S.C.; ANIMA Poradnia dla Osób Uzależnionych od Alkoholu	41-500 Chorzów ul. Katowicka 77	(32) 241 39 42	http://dobraterapia.katharsis.pl/
8.	Niepubliczny Zakład Opieki Psychiatryczno-Psychologicznej "VARIUSMED" s. c. ; Elżbieta Jędrzejowska, Anna Jędrzejowska-Barucha	43-400 Cieszyn ul. Mennicza 20	(33) 858 13 86	https://variusmed.pl/kontakt/
9.	Zagłębiowski Szpital Kliniczny	41-250 Czeladź ul. Szpitalna 40	(32) 731 22 00 (32) 265 16 86	https://szpitalzsk.pl
10.	Ośrodek Terapii Uzależnień; Jurajskie Centrum Leczenia Uzależnień i Usług Społecznych	42-200 Częstochowa ul. 1 Maja 25	(34) 368 15 20	https://www.otua.pl/
11.	Centrum Terapii – Poradnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu.	42-200 Częstochowa ul. Barlickiego 2	(34) 367 50 37	b.d.
12.	Przychodnia „Merkury”	41-300 Dąbrowa Górnicza; ul. Adamieckiego 13	(32) 262 36 71	https://przychodniamerkury.pl
13.	Fundacja Na Rzecz Edukacji, Profilaktyki i Psychoterapii "Droga"	41-308 Dąbrowa Górnicza al. Józefa Piłsudskiego 92/56	519 016 004 507 468 095	http://fundacjadroga.pl
14.	Centrum Zdrowia Psychicznego i Leczenia Uzależnień FAMILIA ; Sp. z o.o.	44-100 Gliwice ul. Dębowa 5	(32) 270 37 58 (32) 231 86 15 690 288 116	www.familia-gliwice.pl
15.	NWZOZ „SALUS” Sp. z. o. o.; Poradnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia Od Alkoholu	44-335 Jastrzębie Zdrój ul. Wrocławska 12A	(32) 471 87 39	www.salus-jastrzebie.pl
16.	NS ZOZ Neuro-Med. Centrum Terapii Nerwic, Depresji i Uzależnień Sp. z o. o.	44-330 Jastrzębie-Zdrój ul. Dębowa 20	(32) 476 73 55	www.neuro-med.pl

17.	Zespół Lecznictwa Otwartego Sp. z o.o.	43-600 Jaworzno ul. Grunwaldzka 235	32 616 34 79	www.zlo-jaworzno.pl
18.	Altermed Sp. z o. o. Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia	40-955 Katowice ul. Podgórna 4	(32) 253 00 40 (32) 253 76 81 607 376 777 601 205 993	www.alterme; dkatowice.pl
19.	Centrum Psychiatrii ; w Katowicach ; im. dr. Krzysztofa Czumy; Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia	40-338 Katowice ul. Korczaka 2	(32) 256 95 82	www.centru; mpsychiatrii.eu
20.	Beata Wach, Anna Filar – Agencja Zdrowia, Trzeźwości i Rozwoju Osobistego "AZTIRO" ; Beata Wach, Anna Filar S.C.; Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu ; i Współuzależnienia	40-555 Katowice ul. Rolna 7	513 102 135 (32) 256 95 82	www.aztiro.com.pl
21.	Zespół Opieki Zdrowotnej	42-100 Kłobuck ul. Rómmla 4a	(34) 317 26 55	https://zozklobuck.com.pl/
22.	Miejski Zespół Opieki Zdrowotnej w Łędzinach	43-140 Łędziny ul. Asnyka 2	(32) 216 62 87 wew. 32	https://mzozledziny.pl/
23.	Centrum Zdrowia Psychicznego PSYCHE-MED	43-190 Mikołów ul. Stefana Okrzei 31	505 725 169	https://psyche-med.com
24.	Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej ; w Myszkowie	42-300 Myszków ul. Partyzantów 21	(34) 313 07 13	www.zozmyszkow.pl
25.	NZOZ MENS SANA Ośrodek Pomocy Psychologicznej Profilaktyki i Leczenia Uzależnień	41-400 Mysłowice ul. Rynek 8	(32) 222 29 07 512 805 911	www.mens-sana.pl
26.	Śląska Fundacja Błękitny Krzyż	43-200 Pszczyna ul. Ignacego Paderewskiego 3	(32) 210 42 92	https://bk-europe.pl/
27.	NZOZ "VITAMED"	44-370 Pszów ul. Andersa 22	(32) 729 13 15	https://www.nzozvitamed-pszow.pl/
28.	Przychodnia Rejonowa SPZOZ w Rudzie Śląskiej	41-700 Ruda Śląska ul. Ballestremów 16	(32) 771 26 44	https://www.spzozruda.pl
29.	Centrum Zdrowia Psychicznego i Leczenia Uzależnień INTEGRUM w Rybniku	44-253 Rybnik ul. Lompy 20	(32) 433 24 42	www.integrum.com.pl
30.	Ośrodek Psychoterapii ; i Leczenia Uzależnień Marcin Błażejowski i Wspólnicy Spółka Jawna	44-206 Rybnik; ul. Śląska 1	(32) 739 33 84	www.poradniarybnik.pl
31.	Samodzielny Publiczny Zespół Terapii Uzależnień i Współuzależnienia	41-100 Siemianowice Śl. Aleja Młodych 16	(32) 765 41 38	https://www.uzaleznienia.siemianowice.pl/
32.	Filia / Centrum Psychiatrii; w Katowicach im.; Dr. Krzysztofa Czumy	43-430 Skoczów ul. Katowicka 21	(33) 858 47 31	www.centrumpsychiatrii.eu

33.	Sosnowiecki Szpital Miejski Sp. z o.o. w restrukturyzacji; Centrum Psychoterapii ; i Leczenia Uzależnień (w tym dla dzieci nadużywających technologii cyfrowych)	41-219 Sosnowiec ul. Szpitalna 1	(32) 413 05 51 (32) 413 05 53	www.szpital.sosnowiec.pl/nasza-dzialalnosc/centrum-psychoterapii-i-leczenia-uzaleznien
34.	Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu ; i Współuzależnienia	41-600 Świętochłowice ul. Chorzowska 34	(32) 245 38 71	www.zoz.net.pl
35.	Tarnogórski Ośrodek Terapii Uzależnień, Profilaktyki i Pomocy Psychologicznej SPZOZ	42-600 Tarnowskie Góry; ul. Karłuszowiec 11	(32) 383 15 30 (32) 769 00 02	www.to-tu.eu
36.	NZOZ MENS SANA Ośrodek Pomocy Psychologicznej Profilaktyki i Leczenia Uzależnień	43-100 Tychy ul. Bukowa 20	(32) 327 51 83	www.mens-sana.pl
37.	Centrum Zdrowia Psychicznego; i Terapii Uzależnień AL-MED	44-300 Wodzisław Śląski ul. Radlińska 16	(32) 445 04 06	https://czpalmed.pl
38.	NZOZ „Centrum Leczenia Uzależnień”	43-225 Wola ul. Poprzeczna 1	(32) 211 97 99	b.d.
39.	SP ZOZ Ośrodek Profilaktyki i Leczenia Uzależnień	41-800 Zabrze ul. Park Hutniczy 6	(32) 271 84 42 (32) 278 11 99	www.opilu.pl
40.	Szpital Powiatowy w Zawierciu Poradnia Leczenia Uzależnień Alkoholowych i Współuzależnień	42-400 Zawiercie ul. Piłsudskiego 80	(32) 672 20 11 wew. 2	www.szpitalzawiercie.pl/poradnia-leczenia-uzaleznien-alkoholowych-i-wspoluzaleznien.htm

4. Świadczenia terapii uzależnień dla dzieci i młodzieży

Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	Częstochowskie Towarzystwo Powrót	42-200 Częstochowa ul. Wiolinowa 1	(34) 324 60 97	https://clu.com.pl/powrot-z-u/
2.	Sosnowiecki Szpital Miejski sp. z o.o. w restrukturyzacji, Centrum Psychoterapii i Leczenia Uzależnień, Poradnia Psychoterapii i Leczenia Uzależnienia od Alkoholu	41-200 Sosnowiec ul. Szpitalna 1 (świadczenia tylko dla mieszkańców Sosnowca, finansowane ze środków Gminy Sosnowiec)	(32) 413 05 51	www.szpital.sosnowiec.pl
3.	Prywatny Ośrodek Terapii Uzależnień "Parasol"	43-450 Ustroń ul. Polańska 4	603 927 257	www.e-odwyk.pl
4.	NZOZ Centrum Zdrowia Psychicznego i Terapii Uzależnień „Al-MED”	44-300 Wodzisław Śląski ul. Radlińska 16	(32) 438 74 71	www.czpalmed.pl

5. Świadczenia terapii uzależnienia od substancji psychoaktywnych i innych niż alkoholu

Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	Bielskie Centrum Psychiatrii – Olszówka w Bielsku-Białej Poradnia Terapii Uzależnienia od Substancji Psychoaktywnych	43-300 Bielsko – Biała ul. Mostowa 1	(33) 812 30 41 (33) 812 30 42	www.psychiatria.bielsko.pl
2.	Szpital Specjalistyczny w Chorzowie	41-500 Chorzów ul. Zjednoczenia 10	(32) 346 36 93	https://sswch.pl/
3.	Stowarzyszenie MONAR Poradnia Profilaktyki, Leczenia i Terapii Uzależnień w Częstochowie	42-202 Częstochowa ul. Ogrodowa 66	(34) 365 48 99 (34) 324 32 56 (34) 368 24 60	https://www.monar.org/placowka/stowarzyszenie-monar-poradnia-profilaktyki-leczenia-i-terapii-uzaleznien-w-czestochowie/
4.	Centrum Leczenia Uzależnień	42-200 Częstochowa ul. Wiolinowa 1	508 355 119	www.clu.com.pl
5.	Centrum Zdrowia Psychicznego i Leczenia Uzależnień FAMILIA Sp. z o.o.	44-100 Gliwice ul. Dębowa 5	(32) 270 37 58 (32) 231 86 15 690 288 116	www.familia-gliwice.pl
6.	NS ZOZ Neuro-Med. Centrum Terapii Nerwic, Depresji i Uzależnień Sp. z o. o.	44-330 Jastrzębie-Zdrój ul. Dębowa 20	(32) 476 73 55	www.neuro-med.pl
7.	Zespół Wojewódzkich Przychodni Specjalistycznych Poradnia Terapii Uzależnienia od Substancji Psychoaktywnych	40-038 Katowice ul. Powstańców 31	(32) 255 22 26 (32) 343 41 00	www.zwps.pl
8.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej INTEGRUM Przemysław Drozd i Wspólnicy Spółka Jawna Poradnia leczenia uzależnień	44-253 Rybnik ul. Józefa Lompy 20	(32) 433 24 42	https://integrum.com.pl/
9.	Ośrodek Psychoterapii i Leczenia Uzależnień Marcin Błażejowski i Wspólnicy Spółka Jawna	44-206 Rybnik ul. Śląska 1	(32) 739 33 84	https://www.poradniarybnik.pl/
10.	Samodzielny Publiczny Zespół Lecznictwa Psychiatryczny	41-100 Siemianowice Śl. ul. Szkolna 2	(32) 228 30 21	www.spzlp.pl
11.	Samodzielny Publiczny Zakład Terapii Uzależnień i Współuzależnienia	41-106 Siemianowice Śl. Aleja Młodych 16	(32) 765 41 38 606 699 674	www.uzaleznienia.siemianowice.pl
12.	NZOZ Centrum Zdrowia Psychicznego i Terapii Uzależnień „Al-MED”	44-300 Wodzisław Śląski ul. Radlińska 16	(32) 454 04 06	www.czpalmed.pl

6. Program leczenia substytucyjnego

Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	Szpital Specjalistyczny w Chorzowie	41-500 Chorzów ul. Zjednoczenia 10	(32) 346 36 15/90	www.sswch.pl

VIII. Wykaz świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki psychiatrycznej dzieci i młodzieży w ramach poziomów referencyjnych.

Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
Zespół lub ośrodek środowiskowej opieki psychologicznej i psychoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży – I poziom referencyjny				
1.	Ośrodek Terapii i Psychoedukacji "Kompas" B. Tatrocka-Burzawa, E. Stachowiak, J. Albert, A. Płotek	42-500 Będzin ul. Modrzejowska 27	698 443 424	https://psychokompas.pl/
2.	MAGDALENA TARASEK FIRMA PRO-KOM BIS	42-500 Będzin ul. Bursztynowa 19	882 590 818	b.d.
3.	Fundacja Zapobiegania i Resocjalizacji Uzależnień Nadzieja	43-382 Bielsko-Biała ul. Zapora 100	725 030 122	https://www.nadziejaa.bielsko.pl/
4.	FENIKS KAREŁ i WSPÓLNIK	43-300 Bielsko-Biała ul. Piekarska 24	(33) 815 60 32	https://czpfeniks.pl/
5.	Przychodnia Lekarska Szombierki	41-907 Bytom ul. Orzegowska 52A	(32) 281 97 94	https://przychodniaszombierki.pl/
6.	Centrum Rahabilis	41-506 Chorzów ul. Jarzębinowa 2	537 022 869	https://centrumrahabilis.pl/chorzow/
7.	NZOZ Ośrodek Profilaktyki, Diagnostyki i Terapii Zdrowia Psychicznego Małgorzata Prystupa	43-400 Cieszyn ul. Bielska 8	668 634 539	b.d.
8.	BVM	43-502 Czechowice-Dziedzice ul. Henryka Sienkiewicza 6	690 975 975	b.d.
9.	AZU Pracownia Rozwoju Osobistego	42-200 Częstochowa ul. Jasnogórska 27/3	606 333 321	https://azupsycholog.pl/
10.	Strefa Medycyny	42-202 Częstochowa ul. Drogowców 12	663 450 045	https://strefamedycyny.com/
11.	Ośrodek Terapii i Psychoedukacji "Kompas" B. Tatrocka-Burzawa, E. Stachowiak, J. Albert, A. Płotek	41-300 Dąbrowa Górnicza ul. Wyszynskiego 1	504 733 660	https://psychokompas.pl/

12.	Centrum Zdrowia Psychicznego Feniks	44-100 Gliwice ul. Młyńska 8	(32) 413 16 26	https://czpfeniks.pl
13.	Centrum Terapii Systemowej i Pomocy Psychologicznej DIADA	44-100 Gliwice ul. Zwycięstwa 37	506 162 387	https://diada.eu
14.	NZOO Ośrodek Profilaktyki, Diagnostyki i Terapii Zdrowia Psychicznego Małgorzata Prystupa	44-335 Jastrzębie Zdrój ul. Wrocławska 20	668 634 539	b.d.
15.	Zespół Lecznictwa Otwartego	43-600 Jaworzno ul. Plac Górników 5A	(32) 617 76 77	https://zlo-jaworzno.pl/
16.	Ośrodek Psychoterapii i Leczenia Uzależnień Opilu Marcin Błażejowski i Wspólnicy	44-290 Jejkowice ul. Główna 25 C	512 977 378	https://www.poradniarybnik.pl/
17.	Centrum Rehabilis	40-750 Katowice ul. Tadeusza Boya Żeleńskiego 100	(32) 438 83 83	https://centrumrehabilis.pl/
18.	MEDTEM	40-026 Katowice ul. Wojewódzka 7A/19	789 571 224	b.d.
19.	Centrum Zdrowia Psychicznego Feniks	40-832 Katowice ul. Wincentego Witosy 21	(32) 413 16 19	https://czpfeniks.pl
20.	Zespół Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży "Da Vinci"	42-700 Lubliniec ul. Pusta 4	(12) 307 03 33	b.d.
21.	Centrum Zdrowia Psychicznego PSYCHE-MED	43-190 Mikołów ul. Bernarda Krawczyka 1	508 228 749	https://psychemed.com/centrumzdrowiapsychicznego/
22.	Centrum Rehabilis	41-100 Mysłowice ul. Powstańców 6	570 005 567	https://centrumrehabilis.pl/
23.	Magdalena Tarasek Firma Pro-Kom BIS	42-300 Myszków ul. Zawiercka 18	882 590 818	b.d.
24.	Centrum Rehabilis	41-940 Piekary Śląskie ul. Bytomska 69	570 005 585	https://centrumrehabilis.pl/piekary-slaskie/
25.	Centrum Rehabilis	42-110 Popów ul. PCK 4	531 133 668	https://centrumrehabilis.pl/popow/
26.	Specjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej „HIPOKRATES”	43-200 Pszczyna ul. Zdrojowa 65	(32) 210 30 31	https://hipokrates-pszczyna.pl/
27.	Centrum Terapii Systemowej i Pomocy Psychologicznej "DIDA"	44-120 Pyskowice ul. Gen. Władysława Sikorskiego 83	516 287 483	https://diada.eu/
28.	Ośrodek Psychoterapii i Leczenia Uzależnień Opilu Marcin Błażejowski i Wspólnicy	47-400 Racibórz ul. Ks. Józefa Londzina 19	512 976 903	https://www.poradniarybnik.pl/
29.	Ośrodek Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży – Da Vinci	41-707 Ruda Śląska ul. Oświęcimska 9	731 002 112	https://da-vinci.org.pl

30.	Szpital Miejski w Rudzie Śląskiej	41-711 Ruda Śląska ul. Główna 11	(32) 344 08 23	https://szpitalruda.pl
31.	Ośrodek Psychoterapii i Leczenia Uzależnień Opilu Marcin Błażejowski i Wspólnicy	44-206 Rybnik ul. Śląska 1	507 477 057	https://www.poradniarybnik.pl/
32.	NZOZ INTEGRUM Przemysław Drozd i wspólnicy	44-200 Rybnik ul. Młyńska 10	(32) 433 24 44	https://integrum.com.pl/
33.	Centrum Rehabilis	41-100 Siemianowice Śląskie ul. Fitznerów 2	792 500 874	https://centrumrehabilis.pl/siemianowice-slaskie/
34.	Centrum Zdrowia Dziecka i Rodziny im. Jana Pawła II w Sosnowcu	41-200 Sosnowiec ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 9	(32) 720 77 23	https://www.czdir.pl/pl/
35.	Centrum Zdrowia Dziecka i Rodziny im. Jana Pawła II w Sosnowcu	41-218 Sosnowiec ul. Gabrieli Zapolskiej 3	(32) 720 77 00	https://www.czdir.pl/pl/
36.	Wielospecjalistyczny Szpital Powiatowy	42-612 Tarnowskie Góry ul. Opolska 21	(32) 285 41 90	https://wspsa.pl
37.	NZOZ Ośrodek Profilaktyki, Diagnostyki i Terapii Zdrowia Psychicznego Małgorzata Prystupa	44-351 Turza Śląska ul. Tysiąclecia 25	668 634 539	b.d.
38.	Centrum Zdrowia Psychicznego PSYCHE-MED	43-100 Tychy ul. Wąska 7	515 172 694	https://psychemed.com/
39.	Centrum Rehabilis	43-100 Tychy ul. Zgrzebnioka 18-20	570 970 966	https://centrumrehabilis.pl/tychy/
40.	Ośrodek Psychoterapii i Leczenia Uzależnień Opilu Marcin Błażejowski i Wspólnicy	44-304 Wodzisław Śląski ul. Św. Wawrzyńca 3A	512 977 093	https://www.poradniarybnik.pl/
41.	BVM	41-800 Zabrze ul. Wolności 440	690 975 975	b.d.
42.	SP ZOZ w Tarczynie	41-800 Zabrze ul. Pawła Stelmacha 7	(22) 727 70 63	b.d.
43.	Syriusz – Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży	44-244 Żory ul. Promienna 5A	666 379 004	https://nzozsyrusz.pl/
44.	Śląska Fundacja Błękitny Krzyż	34-300 Żywiec al. Legionów 1	513 464 714	https://bk-europe.pl
Ośrodek środowiskowej opieki psychologicznej i psychoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży – I poziom referencyjny				
1.	Śląska Fundacja Błękitny Krzyż	43-502 Czechowice-Dziedzice ul. Nad Białką 1b	(32) 215 97 40 510 243 619	www.bk-europe.pl
2.	Feniks Karel i Wspólnik Sp.j. Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży	43-300 Bielsko - Biała ul. Piekarska 24	(32) 815 60 32 (33) 375 02 12	www.czpfeniks.pl
3.	Wojewódzki Zakład Opieki Zdrowotnej Nad Matką, Dzieckiem i Młodzieżą	42-200 Częstochowa ul. Jana III Sobieskiego 7A	(34) 360 61 32 (34) 360 61 33	https://matkadziecko.com.pl/

4.	Strefa Zdrowia Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	42-200 Częstochowa ul. Drogowców 12	663 450 045	http://strefamedycyny.com/
5.	Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Cieszynie Poradnia psychologiczna dla dzieci i młodzieży	43-400 Cieszyn ul. Bielska 4	(33) 854 92 10 (33) 854 92 11	www.szpitalslaski.pl
6.	Fundacja Na Rzecz Zdrowia Psychicznego i Aktywności Społecznej „PRZYSTAŃ”	41-308 Dąbrowa Górnicza Al. Józefa Piłsudskiego 92/170	(32) 264 60 03	www.fundacjaprzystan.com
7.	Feniks Kareł i Wspólnik Sp.j. Centrum Zdrowia Psychicznego Feniks	44-10 Gliwice ul. Młyńska 8	(32) 726 23 78	www.czpfeniks.pl
8.	SP ZOZ Miejska Przychodnia Rejonowa Koniecpol	42-230 Koniecpol ul. Armii Krajowej 2	(34) 355 13 57	b.d.
9.	Centrum Terapii Systemowej i Pomocy Psychologicznej DIADA Sp. j.	44-120 Pyskowice ul. Kard. Wyszyńskiego 37	516 287 483	www.diada.eu
10.	Centrum Zdrowia Psychicznego i Leczenia Uzależnień INTEGRUM w Rybniku	44-200 Rybnik ul. Młyńska 10	(32) 433 24 44	www.integrum.com.pl
11.	Wielospecjalistyczny Szpital Powiatowy S.A.	42-612 Tarnowskie Góry ul. Pyskowicka 47-51	(32) 390 82 00	www.wspsa.pl
12.	Ośrodek środowiskowej opieki psychologicznej oraz psychoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży	42-400 Zawiercie ul. Parkowa 12	884 977 006	b.d.
13.	Zespół Lecznictwa Otwartego Sp. z o.o.	43-600 Jaworzno Pl. Górników 5A	(32) 616 34 79	https://zlo-jaworzno.pl/
14.	Centrum Zdrowia Psychicznego i Leczenia Uzależnień INTEGRUM w Rybniku	44-253 Rybnik ul. Lompy 20	(32) 433 24 42	www.integrum.com.pl
15.	Poradnia Psychologiczna dla dzieci SP ZOZ w Tarczynie	41-800 Zabrze ul Pawła Stalmacha 7	(22) 727 70 63	b.d.
16.	Ośrodek Medyczno - Terapeutyczny „Syriusz” NZOZ	44-240 Żory ul. Promienna 5A	(32) 723 12 74 666 379 004	www.nzozsyriusz.pl/
Centrum zdrowia psychicznego dla dzieci i młodzieży – II poziom referencyjny				
1.	Ośrodek Terapii I Psychoedukacji "Kompas" B. Tatrocka-Burzawa, E. Stachowiak, J. Albert, A. Płotek Spółka Jawna	42-500 Będzin ul. Modrzejowska 27	698 443 424	www.psychokompas.pl
2.	Szpital Pediatryczny W Bielsku-Białej; Powiat Bielsko-Biała	43-300 Bielsko Biała ul. Jana III Sobieskiego 83	(33) 828 40 00	www.szpitalpediatryczny.pl
3.	Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej W Cieszynie	43-400 Cieszyn ul. Bielska 4	(33) 854 92 00	www.szpitalslaski.pl
4.	Justyna Jarkiewicz	42-200 Częstochowa ul. Jasnogórska 27/3	606 333 321	www.azupsycholog.pl
5.	Wojewódzki Zakład Opieki Zdrowotnej Nad Matką, Dzieckiem I Młodzieżą	42-217 Częstochowa ul. Jana III Sobieskiego 7A	(34) 360 61 32/34	www.matkadziecko.com.pl

6.	Fundacja Na Rzecz Zdrowia Psychicznego i Aktywności Społecznej "Przystań"	41-308 Dąbrowa Górnicza ul. Aleja Józefa Piłsudskiego 92/170	(32) 264 60 03 519 140 109	www.fundacjaprzystan.com
7.	Ośrodek Terapii i Psychoedukacji „KOMPAS” B. Tatrocka-Burzawa, E. Stachowiak, J. Albert, A. Płotek Spółka Jawna	41-300 Dąbrowa Górnicza ul. Wyszyńskiego 1	504 733 660 (32) 730 04 44	www.psychokompas.pl
8.	Centrum Terapii Systemowej i Pomocy Psychologicznej "Diada" Katarzyna Rojewska, Katarzyna Sitnik-Warchulska Spółka Jawna	44-100 Gliwice ul. Zwycięstwa 37	932) 411 32 35	www.diada.eu
9.	CZP FENIKS W Gliwicach	44-100 Gliwice ul. Młyńska 8	(32) 413 16 26 (32) 332 19 36	www.czpfeniks.pl
10.	Zespół Wojewódzkich Przychodni Specjalistycznych	40-038 Katowice ul. Lompy 16	(32) 255 22 26 (32) 343 41 00	www.zwps.pl
11.	CZP FENIKS W Katowicach	40-823 Katowice ul. Witosa 21	(32) 413 16 19	www.czpfeniks.pl
12.	Wojewódzki Szpital Neuropsychiatryczny Im. Dr. Emila Cyrana	42-700 Lubliniec ul. Grunwaldzka 48	(34) 353 29 40	www.wsnlc.pl
13.	Centrum Zdrowia Psychicznego Psyche-Med Spółka Z Ograniczoną Odpowiedzialnością	40-314 Mikołów ul. Waryńskiego 2	(32) 322 20 24 508 606 565	www.psychemed.com
14.	Ośrodek Terapii Nerwic Dla Dzieci i Młodzieży	43-187 Orzesze ul. Mikołowska 208	(32) 326 08 58 wewn 108	www.otnorzesze.pl
15.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Integrum Przemysław Drozd i Wspólnicy Spółka Jawna	44-200 Rybnik Ul. Młyńska 12	(32) 441 44 40	www.integrum.com.pl
16.	Centrum Rehabilis Spółka Z Ograniczoną Odpowiedzialnością	41-100 Siemianowice Śląskie Ul. Fitznerów 2	797 500 874	www.centrumrehabilis.pl
17.	Centrum Zdrowia Dziecka i Rodziny Im. Jana Pawła II w Sosnowcu Spółka Z O.O.	41-200 Sosnowiec ul. Marszałka Piłsudskiego 9	(32) 720 77 23	www.czdir.pl
18.	Tarnogórski Ośrodek Terapii Uzależnień, Profilaktyki i Pomocy Psychologicznej - Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej; Powiat Tarnogórski	42-600 Tarnowskie Góry ul. Karłuszowiec 11	(32) 769 00 01	www.wo-tu.eu
19.	Wielospecjalistyczny Szpital Powiatowy Spółka Akcyjna	42-600 Tarnowskie Góry ul. Opolska 21	(32) 285 41 90	www.wspsa.pl
20.	Wielospecjalistyczny Szpital Powiatowy S.A.	42-612 Tarnowskie Góry ul. Pyskowicka 47-51	(32) 390 82 00	www.wspsa.pl
21.	Syriusz A. Lamparska-Warchalska, J. Trzetrzelewska Spółka Jawna	44-240 Żory ul. Promienna 5A	(32) 723 12 74 666 379 004	www.nzozsyriusz.pl/

Ośrodek wysokospecjalistycznej całodobowej opieki psychiatrycznej – III poziom referencyjny				
1.	Szpital Pediatriczny w Bielsku – Białej	43-300 Bielsko - Biała ul. Sobieskiego 83	(33) 828 40 00	www.szpitalpediatryczny.pl
2.	Wojewódzki Szpital Neuropsychiatryczny im. Dr. Emila Cyrana w Lublińcu	42-700 Lubliniec ul. Grunwaldzka 48	(34) 353 29 21	https://wsnlc.pl/
3.	Centrum Zdrowia Dziecka i Rodziny im. Jana Pawła II w Sosnowcu	41-200 Sosnowiec ul. Gabrieli Zapolskiej 3	(32) 292 91 93	https://www.czdir.pl/pl/

b.d. – brak danych

Rozdział II:

Pomoc Społeczna i Aktywizacja Zawodowa Osób z Zaburzeniami Psychicznymi

A. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej:

1. Ośrodki Pomocy Społecznej;
2. Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie;
3. Ośrodki Wsparcia dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi (Środowiskowy Dom Samopomocy, Klub Samopomocy);
4. Domy Pomocy Społecznej;
5. Mieszkania Chronione;
6. Rodzinne Domy Pomocy;
7. Ośrodki Interwencji Kryzysowej;
8. Hostel (przy ośrodkach u interwencji kryzysowej).

B. Instytucje integracji społecznej:

1. Centrum Integracji Społecznej.
2. Klub Integracji Społecznej.
3. Warsztat Terapii Zajęciowej.
4. Zakład Aktywności Zawodowej.
5. Zakład Pracy Chronionej.

C. Poradnictwo zawodowe i aktywizacja zawodowa dla osób z zaburzeniami psychicznymi:

1. Powiatowy Urząd Pracy.
2. Rehabilitacja lecznicza w ramach prewencji rentowej ZUS.

A. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej

Zgodnie z *Ustawą o pomocy społecznej* z dnia 12 marca 2004 r. pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb oraz umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

1. pracy socjalnej,
2. przyznawaniu i wypłacaniu świadczeń, przewidzianych ww. ustawą,
3. prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
4. rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb,
5. analizie i ocenie zjawisk, stwarzających zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
6. realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych.

Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej i samorządowej, współpracując z:

- organizacjami społecznymi i pozarządowymi (fundacjami, stowarzyszeniami itp.),
- Kościołem Katolickim, innymi kościołami oraz związkami wyznaniowymi,
- osobami fizycznymi i prawnymi.

Jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej, zajmującymi się pomocą społeczną osób z zaburzeniami psychicznymi są: Ośrodki Pomocy Społecznej, Ośrodki Wsparcia dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi, Domy Pomocy Społecznej, Mieszkania Chronione, Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie, Rodzinne Domy Pomocy, Ośrodki Interwencji Kryzysowej, Hotele (zwykle przy ośrodkach interwencji kryzysowej).

1. Ośrodek Pomocy Społecznej

Ośrodek Pomocy Społecznej (OPS) to jednostka organizacyjna pomocy społecznej, której podstawowym celem jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby oraz możliwości, wspieranie ich w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb, umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka oraz w miarę możliwości doprowadzenie ich do życiowego usamodzielnienia i integracji ze środowiskiem. Działalność OPS obejmuje m.in.: przyznawanie i udzielanie świadczeń pieniężnych, pomocy rzeczowej oraz pracy socjalnej, jak również koordynację realizacji pozostałych zadań gminy z zakresu pomocy społecznej.

OPS stanowią pierwsze miejsce kontaktu w przypadku zamiaru uzyskania świadczeń opiekuńczych, wsparcia w życiu codziennym lub korzystania z pomocy poza miejscem zamieszkania. W miastach na prawach powiatu OPS łączy funkcje Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

Do zadań OPS należą m.in.:

- organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- prowadzenie domów pomocy społecznej oraz ośrodków wsparcia (np. środowiskowe domy samopomocy) dla osób z zaburzeniami psychicznymi o zasięgu lokalnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki,
- prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego lub mieszkaniach chronionych,
- praca socjalna,
- udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
- udzielenie zasiłku celowego na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzeń losowych,
- tworzenie gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną,
- realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia,
- opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów społecznych, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka,
- sprawienie pogrzebu w tym osób bezdomnych,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych, zasiłków celowych i specjalnych celowych.

Ośrodki Pomocy Społecznej

Lp	Nazwa	Adres	Tel	WWW
1.	GOPS w Bestwinie	43-512 Bestwina ul. Szkolna 4	(32) 215 46 58	www.gops.bestwina.pl
2.	MOPS w Będzinie	42-500 Będzin ul. 11 Listopada 1	(32) 296 21 31	www.mops.bedzin.pl
3.	MOPS; w Bielsku-Białej	43-300 Bielsko-Biała ul. K. Miarki 11	(33) 499 56 00	www.mops.bielsko.pl
4.	MOPS w Bieruniu	43-155 Bieruń ul. Jagiełły 1	(32) 708 04 70	www.mops.bierun.pl
5.	MOPS w Blachowni	42-290 Blachownia ul. Miodowa 4a	(34) 327 18 05	www.mopsblachownia.pl
6.	GOPS w Bojszowach przy CUS	43-220 Bojszowy Nowe ul. Ruchu Oporu 100	(32) 3289305	www.cus.bojszowy.pl
7.	GOPS w Boronowie	42-283 Boronów ul. Dolna 2	(34) 353 95 51	https://gopsboronow.bip.gov.pl/
8.	GOPS w Brennej	43-438 Brenna ul. Leśnica 8	(33) 853 64 59	www.mieszkaniec.brenna.org.pl/gminny-osrodek-pomocy-spolecznej
9.	GOPS w Buczkowicach	43-374 Buczkowice ul. Lipowska 730	(33) 811 77 11	https://www.gops.buczkwice.pl/
10.	MOPR w Bytomiu	41-902 Bytom ul. Strzelców Bytomskich 16	(32) 388 67 00	www.mopr.bytom.pl
11.	GOPS w Chełmie Śląskim	41-403 Chełm Śląski ul. Techników 18	(32) 225 76 95	b.d.
12.	OPS w Chorzowie	41-500 Chorzów ul. Raclawicka 19	(32) 771 63 03	https://ops.bip.chorzow.eu/
13.	GOPS w Chybiu	43-520 Chybie ul. Bielska 61	(33) 8561105	www.chybie.naszops.pl
14.	GOPS w Ciasnej	42-793 Ciasna ul. Nowa 1A	(34) 353 51 02	www.ciasna.naszops.pl
15.	MOPS w Cieszynie	43-400 Cieszyn ul. Skrajna 5	(33) 479 49 00	www.mops.cieszyn.pl
16.	OPS w Czechowicach-Dziedzicach	43-502 Czechowice-Dziedzice ul. Kolejowa 37	(32) 215 50 98; (32) 215 23 88; (32) 215 44 09	https://www.cus-czechowice-dziedzice.pl/
17.	Centrum Usług Społecznych w Czeladzi	41-250 Czeladź ul. 17 lipca 27	(32) 265 14 42	https://www.cus.czeladz.pl/
18.	GOPS w Czernichowie	34-311 Czernichów ul. Strażacka 6/7	(33) 866 13 38	www.gops.czernichow.com.pl
19.	OPS w Czerwionce-Leszczynach	44-230 Czerwionka-Leszczyny ul. 3 Maja 36 B	(32) 4312039	www.opsczerwionka.pl
20.	MOPS w Częstochowie	42-217 Częstochowa ul. Polskiej Organizacji Wojskowej 2	(34) 372 42 00	www.mops.czestochowa.pl
21.	MOPS w Dąbrowie Górniczej	41-300 Dąbrowa Górnicza al. Józefa Piłsudskiego 2	(32) 262 40 40	www.mops.com.pl
22.	GOPS w Dąbrowie Zielonej	42-265 Dąbrowa Zielona ul. Plac Kościuszki 31	(34) 355 50 51	https://www.gopsdabrowazielona.naszops.pl/

23.	GOPS w Dębowcu	43-426 Dębowiec ul. Katowicka 3	(33) 856 22 42; 530 548 072	b.d.
24.	OPS w Bobrownikach	42-584 Dobieszowice ul. Kościuszki 25 C	(32) 287 78 63	www.ops.bobrowniki.pl
25.	OPS w Gaszowicach	44-293 Gaszowice ul. Rydułtowska 1	(32) 439 96 00	www.opsgaszowice.naszops.pl
26.	OPS w Gierałtowicach	44-186 Gierałtowice ul. Powstańców Śląskich 1	(32) 301 15 27	www.ops.gieraltowice.pl
27.	GOPS w Gilowicach	34-322 Gilowice ul. Strażacka 2	(33) 865 35 56	www.gopsgilowice.naszops.pl
28.	OPS w Gliwicach	44-100 Gliwice ul. Górnych Wałów 9	(32) 335 96 00	www.opsgliwice.pl
29.	OPS w Goczałkowicach-Zdroju	43-230 Goczałkowice-Zdrój ul. Uzdrowska 61	(32) 212 70 55	www.ops.goczalkowicezdroj.pl
30.	GOPS w Godowie	44-341 Godów ul. 1 Maja 66	(32) 472 77 33; (32) 476-70-11	www.gops.godow.pl
31.	Centrum Usług Społecznych w Goleszowie	43-440 Goleszów ul. Cieszyńska 29	(33) 479 05 54; (33) 479 05 17	www.cusgoleszow.pl
32.	OPS w Gorzycach	44-350 Gorzyce ul. Raciborska 27	(32) 451 16 71	www.opsgorzycy.pl
33.	GOPS w Hażlachu	43-419 Hażlach ul. Główna 37	(33) 856 96 00	www.gops.hazlach.samorzady.pl
34.	GOPS w Herbach	42-284 Herby ul. Lubliniecka 33	(34) 357 41 00	www.gopsherby.pl
35.	MOPS w Imielinie	41-407 Imielin ul. Imielińska 87	(32) 225 57 46	www.mopsimielin.naszops.pl
36.	GOPS w Irządach	42-446 Irządze Irządze 127 A	(34) 354 31 92	www.gops.irzadze.pl
37.	GOPS w Istebnej	43-470 Istebna Istebna 1000	(33) 855 62 22	
38.	GOPS w Janowie	42-253 Janów ul. Częstochowska 1	(34) 327 84 05	www.janow.pl/gminny-osrodek-pomocy-spoecznej
39.	GOPS w Jasienicy	43-385 Jasienica Jasienica 845	(33) 815 29 92; (33) 815 32 96	www.gopsjasienica.naszops.pl
40.	OPS; w Jastrzębiu-Zdroju	44-335 Jastrzębie-Zdrój ul. Opolska 9	(32) 434 96 57	www.ops.jastrzebie.pl
41.	Centrum Usług Społecznych w Jaworzu	43-384 Jaworze ul. Zdrojowa 82	(33) 828 66 72	https://gopsj.bip.gov.pl/
42.	MOPS w Jaworznie	43-600 Jaworzno ul. Północna 9 B	(32) 618 18 40	www.mops.jaworzno.pl
43.	OPS w Jejkowicach	44-290 Jejkowice ul. Szkolna 6	(32) 430 27 02	www.jejkowice.naszops.pl
44.	GOPS w Jeleśni	34-340 Jeleśnia ul. Plebańska 5	(33) 861 95 75	www.gopsjelesnia.naszops.pl
45.	MOPS w Kaletach	42-660 Kalety ul. Żwirki i Wigury 2	(34) 352 76 34	https://www.kalety.pl/
46.	GOPS; w Kamienicy Polskiej	42-260 Kamienica Polska ul. Konopnickiej 12	(34) 327 34 92	www.kamienicapolska.pl/s/105/gminny-osrodek-pomocy-spoecznej
47.	GOPS w Zbrostawicach	42-674 Kamieniec ul. Tarnogórska 4 A	(32) 233 78 92	b.d.
48.	MOPS w Katowicach	40-040 Katowice ul. Wita Stwosza 7	(32) 606 18 00	

49.	GOPS w Kłobucku	42-100 Kłobuck ul. Zamkowa 12	(34) 373 51 00	www.gopsklobuck.pl
50.	MOPS w Knurowie	44-190 Knurów ul. Ks. A. Koziełka 2	(32) 335 50 00	www.mopsknurow.pl
51.	GOPS w Kobiórze	43-210 Kobiór ul. Centralna 57	(32) 218 85 96	
52.	GOPS w Kochanowicach	42-713 Kochanowice ul. Lubliniecka 7	(34) 353 34 27; 666 874 984	www.gops.kochanowice.pl
53.	MGOPS w Koniecpolu	42-230 Koniecpol ul. Chrzastowska 6 A	(34) 355 13 87	www.mopskoniecpol.pl
54.	Centrum Usług Społecznych w Konopiskach	42-274 Konopiska ul. Lipowa 1	(34) 328 20 30	www.gopskonopiska.naszops.pl
55.	OPS w Kornowacu	44-285 Kornowac ul. Raciborska 48	(32) 430 12 11	www.ops.kornowac.pl
56.	GOPS w Koszarawie	34-332 Koszarawa ul. Koszarawa 17	(33) 863 94 13	b.d.
57.	GOPS w Koszęcinie	42-286 Koszęcin ul. Sobieskiego 11 A	(34) 352 40 83	www.koszecin.naszops.pl
58.	GMOPS w Koziegłowych	42-350 Koziegłowy ul. Moniuszki 20	(22) 524 99 90	www.gmops.kozieglowy.pl
59.	GOPS w Kozach	43-340 Kozy ul. Szkolna 1	(33) 817 58 27	www.gops.kozy.pl
60.	GOPS w Kroczycach	ul. Kościuszki 29 42-425 Kroczyce	(34) 333 74 33	www.gopskroczyce.pl
61.	GOPS w Krupskim Młynie	42-693 Krupski Młyn ul. Zawadzkiego 3	(32) 284 84 42	b.d.
62.	GOPS w Kruszynie	42-282 Kruszyna ul. Kmicica 5	(34) 387 29 87	b.d.
63.	GOPS w Krzanowicach	47-470 Krzanowice ul. Zawadzkiego 5	(32) 410 93 09	https://www.gopskrzanowice.pl/
64.	GMOPS w Krzepicach	42-160 Krzepice ul. Częstochowska 13	(34) 317 57 20	www.krzepice.naszops.pl
65.	MOPS; w Kuźni Raciborskiej	47-420 Kuźnia Raciborska ul. Jagodowa 15	(32) 419 10 73	
66.	GOPS w Lelowie	42-235 Lelów ul. Szczekocińska 18	(34) 355 00 14	www.lelow.naszops.pl
67.	MOPS w Łędzinach	43-143 Łędziny ul. Łędzińska 47	(32) 216 67 91	www.mopsledziny.pl
68.	GOPS w Lipiu	42-165 Lipie ul. Częstochowska 29	(34) 318 80 33	
69.	GOPS w Lipowej	34-324 Lipowa ul. Wiejska 40	(33) 867 13 29	http://www.gopslipowa.naszops.pl/
70.	MOPS w Lublińcu	42-700 Lubliniec ul. Oświęcimska 30	(34) 356 20 05	www.mops.lubliniec.pl
71.	OPS w Lubomiu	44-360 Lubomia ul. Korfantego 71	(32) 451 60 26	http://ops.lubomia.finn.pl/b.d.
72.	OPS w Lyskach	44-295 Lyski ul. Sikorskiego 2	(32) 430 03 75	b.d.
73.	Centrum Usług Społecznych w Łaziskach Górnych	43-173 Łaziska Górne ul. Kardynała Wyszyńskiego 8	(32) 32 324 86 50	https://www.cus.laziska.pl/
74.	Centrum Usług Społecznych w Łazach	42-450 Łazy ul. Poczтовая 14	(32) 506 50 56	https://www.cuslazy.pl/

75.	GOPS w Łękawicy	34-321 Łękawica ul. Żywiecka 52	(33) 862 25 77	www.lekawica.naszops.pl
76.	GOPS w Łodygowicach	34-325 Łodygowice ul. Królowej Jadwigi 6	(33) 863 18 54	www.gopslodygowice.pl
77.	OPS w Markłowicach	44-321 Markłowice ul. Wyzwolenia 71	(32) 455 06 84	b.d.
78.	MOPS w Miasteczku Śląskim	42-610 Miasteczko Śl. ul. Staromiejska 8	(32) 288 84 66	www.mops-miasteczkosl.pl
79.	GOPS w Miedźnie	42-120 Miedźno ul. Ułańska 25	(34) 311 40 00	b.d.
80.	OPS w Mierzęcicach	42-460 Mierzęcice ul. Wolności 46a	(32) 284 23 83	b.d.
81.	Centrum Usług Społecznych w Mikołowie	43-190 Mikołów ul. Kolejowa 2	(32) 324 26 91	https://www.cus.mikolow.eu/
82.	GOPS w Milówce	34-360 Milówka ul. J. Kazimierza 121	(33) 863 77 67	www.gopsmilowka.naszops.pl
83.	GOPS w Mstowie	42-244 Mstów ul. Gminna 14	(34) 329 58 17	http://gops.mstow.pl/
84.	GOPS w Mykanowie	42-233 Mykanów ul. Samorządowa 1/2	(34) 328 80 23	b.d.
85.	MOPS w Mysłowicach	41-400 Mysłowice ul. Gwarków 24	(32) 222 28 12	www.mops.myslowice.pl
86.	MOPS w Myszkowie	42-300 Myszków ul. Pułaskiego 7	(34) 313 56 30	www.mops.miastomyszkow.pl
87.	OPS w Świerkłańcu	42-620 Nakło Śl. ul. Główna 62	(32) 390 21 88	www.swierklaniec.naszops.pl
88.	GOPS w Nędzy	47-440 Nędza ul. Jana Pawła II 41A/1	(32) 410 20 50	
89.	OPS w Pilchowicach	44-144 Nieborowice ul. Główna 52	730 179 561; (32) 332 71 65	www.ops.pilchowice.pl
90.	GOPS w Niegowie	42-320 Niegowa ul. Bankowa 21	(34) 317 10 69	www.gopsniegowa.pl
91.	OPS w Ogrodzieńcu	42-440 Ogrodzieniec ul. Plac Wolności 42	(32) 673 35 26	www.ops.ogrodzieniec.pl
92.	GOPS w Olsztynie k. Częstochowy	42-256 Olsztyn ul. Zielona 70	(34) 328 59 20; 690 356 626	https://www.gopsolsztyn.bip.gov.pl/
93.	GOPS w Opatowie	42-152 Opatów ul. Kuźniczka 23/16	(34) 344 11 09	https://samorząd.gov.pl/web/gops-opatow
94.	GOPS w Ornontowicach	43-178 Ornontowice ul. Żabik 9/6 i 9	(32) 235 45 03	https://www.gopsornontowice.pl/
95.	MOPS w Orzeszu	43-180 Orzesze ul. Powstańców 5B	(32) 221 55 20	b.d.
96.	OPS w Ożarówicach	42-625 Ożarówice ul. Dworcowa 15	(32) 284 01 51	www.ozarowice.naszops.pl
97.	GOPS w Pankach	42-140 Panki ul. Tysiąclecia 5	(34) 317 90 34	https://gopspanki.bip.gov.pl/
98.	OPS w Pawłowicach	43-251 Pawłowice ul. Górnicza 26	(32) 472 17 41	www.ops.pawlowice.pl
99.	GOPS w Pawonkowie	42-772 Pawonków ul. Skrzydłowska 7	(34) 353 40 32	www.pawonkow.naszops.pl
100.	MOPR w Piekarach Śląskich	41-949 Piekary Śl. ul. B-pa Nankera 103	(32) 288 35 74	www.mopr.piekary.pl

101.	GOPS; w Pietrowicach Wielkich	47-480 Pietrowice Wielkie ul. Szkolna 5	(32) 419 81 01	www.gops.pietrowicewielkie.pl
102.	OPS w Pilicy	42-436 Pilica ul. Senatorska 3	(32) 671 61 26	www.opspilica.pl
103.	OPS w Rudzińcu z siedzibą w Pławniowicach	44-171 Pławniowice ul. Gliwicka 50	(32) 400 07 75	www.rudziniec.naszops.pl
104.	GOPS w Poczesnej	42-262 Poczesna ul. Wolności 2	(34) 326 30 26	b.d.
105.	OPS w Mszanie	44-323 Połomia ul. Centralna 93	(32) 472 00 42	www.opsmszana.pl
106.	GOPS w Popowie	42-110 Popów Zawady ul. Częstochowska 6	(34) 317 70 83	www.popow.naszops.pl
107.	GOPS w Poraju	42-360 Poraj ul. Górnicza 21	(34) 314 56 29	www.gopsporaj.pl
108.	GOPS w Porąbce	43-353 Porąbka ul. Rynek 4	(33) 810 60 45	www.gops.porabka.pl
109.	MOPS w Porębie	42-480 Poręba ul. Chopina 1	(32) 677 20 33	www.poreba.naszops.pl
110.	GOPS w Przyrowie	42-248 Przyrów ul. Częstochowska 7	(34) 355 41 20	
111.	GOPS w Przystajni	42-141 Przystajń ul. Częstochowska 5	(34) 319 10 44	b.d.
112.	OPS w Psarach	42-512 Psary ul. Szkolna 100	(32) 267 22 62	www.ops.psary.pl http://www.ops.psary.pl/
113.	OPS w Pszczynie	43-200 Pszczyna ul. Kilińskiego 5 A	(32) 210 41 73	www.opspszczyna.pl
114.	OPS w Pszowie	44-370 Pszów ul. Ks. Pawła Skwary 48	(32) 729 10 46	https://ops.pszow.pl/
115.	OPS w Pyskowicach	44-120 Pyskowice ul. Strzelców Bytomskich 3	(32) 233 23 55	www.ops.anjon.pl
116.	OPS w Raciborzu	47-400 Racibórz ul. Sienkiewicza 1	(32) 415 26 50	www.ops-raciborz.pl
117.	OPS w Radlinie	44-310 Radlin ul. Solskiego 15	(32) 456 73 63	www.ops.radlin.pl/ops
118.	GOPS w Radziechowach-Wieprzu	34-381 Radziechowy-Wieprz ul. Radziechowy 700	(33) 867 66 15	www.gopsradziechowy-wieprz.naszops.pl
119.	OPS w Radzionkowie	41-922 Radzionków ul. Kużaja 19	(32) 286 65 44	www.ops.radzionkow.pl
120.	GOPS w Rajczy	34-370 Rajcza ul. Górská 1	(33) 864 33 96	www.rajcza.naszops.pl
121.	GOPS w Rędzinach	42-242 Rędziny ul. Wolności 126	(34) 320 10 15	www.gopsredziny.pl
122.	Centrum Usług Społecznych; w Rudzie Śląskiej	41-709 Ruda Śl. ul. Markowej 20	(32) 344 03 00	https://www.cus.rsl.pl/
123.	GOPS w Rudniku	47-411 Rudnik ul. Gawliny 2	(32) 410 64 25	b.d.
124.	OPS w Rybniku	44-200 Rybnik ul. Żużłowa 25	(32) 422 11 11	www.opsrybnik.pl
125.	MOPS w Rydułtowach	44-280 Rydułtowy ul. Raciborska 369 (budynek USC)	(32) 457 47 97	www.rydułtowy.naszops.pl

126.	MOPS w Siemianowicach Śląskich	41-100 Siemianowice Śl. ul. Szkolna 17	(32) 765 62 00	www.mops.siemianowice.pl
127.	OPS w Siewierzu	42-470 Siewierz ul. Juliusza Słowackiego 1	(32) 722 04 70	
128.	OPS w Skoczowie	43-430 Skoczów ul. Morcinka 18	(33) 853 34 52	www.ops.skoczow.pl
129.	MOPS w Sławkowie	41-260 Sławków ul. Kościelna 11	(32) 260 82 28	www.bip.mops.slawkow.pl
130.	MOPS w Sosnowcu	41-200 Sosnowiec ul. 3-go Maja 33	(32) 296 22 01	www.mopssosnowiec.pl
131.	OPS w Sośnicowicach	44-153 Sośnicowice ul. Szprynek 1	(32) 428 51 80	www.ops-sosnicowice.naszbipl
132.	GOPS w Starczy	42-261 Starcza ul. Szkolna 1	(34) 314 05 08	https://gopsstarcza.naszbipl/
133.	MOPS w Strumieniu	43-246 Strumień ul. 1-go Maja 18	(33) 857 14 61	www.mops.strumien.pl
134.	GOPS w Suszcu	43-267 Suszec ul. Lipowa 1	(32) 449 30 83	www.gopssuszec.naszops.pl
135.	MGOPS w Szczekocinach	42-445 Szczekociny ul. Przemysłowa 2	(34) 355 70 13	www.szczekociny.naszops.pl
136.	MOPS w Szczyrku	43-370 Szczyrk ul. Beskidzka 4	(33) 817 89 74	www.szczyrk.pl/mops,m,m2,142
137.	GOPS w Ślemieniu	34-323 Ślemień Las ul. Zakopiańska 59	(33) 865 46 47	www.slemien.naszops.pl
138.	GOPS w Świerklanach	44-266 Świerklany ul. Kościelna 86	(32) 430 42 54	www.ops.swierklany.pl
139.	OPS w Świętochłowicach	41-600 Świętochłowice ul. Katowicka 35	(32) 245 51 04	www.ops.swietochlowice.pl
140.	GOPS w Świnnej	34-331 Świnna /Pewel Mała ul. Jana Pawła II 68	(33) 863 80 03	www.swinna.naszops.pl
141.	MOPS w Tarnowskich Górach	42-612 Tarnowskie Góry ul. Janasa 9	(32) 476 85 00	www.mopstg.pl
142.	OPS w Toszku	44-180 Toszek ul. Rynek 11	(32) 332 67 02	www.ops.toszek.pl
143.	OPS w Krzyżanowicach	47-451 Tworów ul. Zamkowa 50	(32) 419 63 00; (32) 419 62 71	www.ops.krzyzanowice.pl
144.	GOPS w Tworogu	42-690 Tworóg ul. Zamkowa 16	(32) 284 68 57	www.gopstworog.naszops.pl
145.	MOPS w Tychach	43-100 Tychy ul. Budowlanych 59	(32) 323 22 61	www.mops.tychy.pl
146.	GOPS w Ujsołach	34-371 Ujsoły ul. Gminna 1	(33) 864 73 50	b.d.
147.	MOPS w Ustroniu	43-450 Ustronń ul. Konopnickiej 40	(33) 854 26 34	www.mops.ustron.pl
148.	GOPS w Węgierskiej Górcie	34-350 Węgierska Górka ul. Zielona 43	(33) 860 97 96	www.wegierska-gorka.pl/pomoc-spoeczna
149.	OPS w Wielowisi	44-187 Wielowieś ul. Główna 1	(32) 233 60 58	www.wielowies.pl/42/ops-wielowies.html
150.	GOPS w Wilamowicach	43-330 Wilamowice ul. Rynek 1	(33) 812 94 80	www.gops.wilamowice.pl
151.	GOPS w Wilkowicach	43-365 Wilkowice ul. Parkowa 10	(33) 443 22 55	b.d.

152.	MOPS w Wiśle	43-460 Wisła Pl. Hoffa 3	(33) 855 35 53	www.mops.wisla.pl
153.	GOPS we Włodowicach	42-421 Włodowice ul. Krakowska 26	(34) 315 30 49	www.gopswlodowice.pl
154.	MOPS w Wodzisławiu Śląskim	44-300 Wodzisław Śl. ul. Daszyńskiego 3	(32) 459 06 50	www.mops.wodzislaw-slaski.pl
155.	MOPS w Wojkowicach	42-580 Wojkowice ul. Jana III Sobieskiego 125	(32) 769 50 78	https://wojkowice.bip.net.pl/
156.	GOPS w Miedznej z/s w Woli	43-225 Wola ul. Poprzeczna 1	(32) 211 82 51; (32) 449 13 36	www.gopsmiedzna.naszops.pl
157.	MGOPS w Woźnikach	42-289 Woźniki ul. Rynek 6	(34) 361 01 81	b.d.
158.	GOPS we Wręcycy Wielkiej	42-130 Wręcycy Wielka ul. Sienkiewicza 1	(34) 319 24 66	
159.	GOPS w Wyrach	43-175 Wiry ul. Główna 107	(32) 323 02 38	www.gopswiry.eu
160.	MOPR w Zabrze	41-800 Zabrze ul. 3 Maja 16	(32) 277 78 00	www.mopr.zabrze.pl
161.	MOPS w Zawierciu	42-400 Zawiercie ul. Piłsudskiego 47	(32) 672 21 34	www.mopszawiercie.pl
162.	GOPS w Kłomnicach	42-270 Zdrowa ul. Łąkowa 1	(34) 389 36 60	www.gops.klomnice.pl
163.	GOPS w Zebrzydowicach	43-410 Zebrzydowice ul. Ks. A. Janusza 6	(32) 475 51 19	www.gops.zebrzydowice.pl
164.	MGOPS w Żarkach	42-310 Żarki ul. Myszkowska 28	(34) 313 00 85	www.opszarki.pl
165.	OPS w Żarnowcu	42-439 Żarnowiec ul. Krakowska 34	(32) 644 93 20	www.ops.zarnowiec.pl
166.	MOPS w Żorach	44-240 Żory ul. Ks. Przemysława 2	(32) 434 24 12	www.mops.zory.pl
167.	MOPS w Żywcu	34-300 Żywiec ul. Zamkowa 10	(33) 475 70 00	www.mops-zywiec.pl

GOPS – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej;

MGOPS – Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej;

MOPS – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej;

MOPR – Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie;

OPS – Ośrodek Pomocy Społecznej.

b.d. – brak danych

2. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (PCPR) to samodzielna jednostka organizacyjno – budżetowa, bezpośrednio podporządkowana zarządowi powiatu. Zadania PCPR w miastach na prawach powiatu, realizują miejskie ośrodki pomocy społecznej (miejskie ośrodki pomocy rodzinie).

Celem udzielanego w tego typu jednostkach wsparcia jest pomoc osobie i rodzinie w odzyskaniu własnej zdolności i zasobów psychicznych do radzenia sobie w codziennym życiu oraz w trudnych sytuacjach życiowych. Podstawowym **celem działalności PCPR jest udzielanie pomocy społecznej o zasięgu**

ponadgminnym: dzieciom, rodzinom, osobom w podeszłym wieku, chorym i niepełnosprawnym.

Do **zadań PCPR** z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej, adresowanych do osób niepełnosprawnych należy w szczególności:

- **udzielanie informacji** osobom ubiegającym się o pomoc nt. przysługujących im praw i uprawnień;
- podejmowanie działań zmierzających do **ograniczania skutków niepełnosprawności**;
- **opracowywanie i realizacja powiatowych programów** działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie:
 - ✓ rehabilitacji społecznej, zawodowej i zatrudniania,
 - ✓ przestrzegania praw osób niepełnosprawnych;
- organizowanie, finansowanie i zapewnianie funkcjonowania **powiatowych ośrodków wsparcia** (środowiskowe domy samopomocy, kluby samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi);
- organizowanie i prowadzenie usług o określonym standardzie w **domach pomocy społecznej** o zasięgu ponadgminnym oraz kierowanie osób ubiegających się o przyjęcie do DPS;
- organizowanie **mieszkań treningowych i wspomaganych**;
- prowadzenie **ośrodków interwencji kryzysowej**;
- dofinansowanie kosztów tworzenia i działania **warsztatów terapii zajęciowej** oraz nadzór merytoryczny nad ich funkcjonowaniem;
- przyznawanie **pomocy pieniężnej** na usamodzielnienie oraz pokrywanie wydatków związanych z kontynuowaniem nauki osobom opuszczającym niektóre typy placówek opiekuńczo - wychowawczych (Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy, Dom Dziecka), schroniska, zakłady poprawcze, domy pomocy społecznej i rodziny zastępcze;
- **współpraca z organizacjami pozarządowymi oraz fundacjami** działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej, zawodowej tych osób;
- **dofinansowanie do:**
 - ✓ sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
 - ✓ zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym,
 - ✓ uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
 - ✓ rehabilitacji dzieci i młodzieży,
 - ✓ likwidacji barier architektonicznych i technicznych w komunikowaniu się, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych.

W celu realizacji zadań **PCPR współpracuje z:**

- organami administracji rządowej i samorządowej,
- organizacjami społecznymi,
- Kościołem Katolickim i innymi kościołami oraz związkami wyznaniowymi,

- fundacjami i stowarzyszeniami,
- osobami fizycznymi i prawnymi,
- zakładami opieki zdrowotnej,
- sądami.

PCPR realizuje cele i zadania należące do kompetencji powiatu, jak i zadania zlecone przez administrację rządową **na podstawie ustaw:**

- *o pomocy społecznej* z dnia 12 marca 2004 r.
- *o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych* z dnia 27 sierpnia 1997 r.
- *o ochronie zdrowia psychicznego* z dnia 19 sierpnia 1994 r.

Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie

Lp.	Adres	Nr Tel.	Adres strony internetowej
1.	42-500 Będzin ul. Krasickiego 17	(32) 267 81 08 (32) 363 40 59	www.pcpr.bedzin.pl
2.	43-300 Bielsko-Biała ul. Piastowska 40	(33) 813 69 30	www.pcpr.starostwo.bielsko.pl
3.	43-400 Cieszyn ul. Bobrecka 29	(33) 477 7117	www.pcprcieszyn.ox.pl
4.	42-200 Częstochowa ul. Jasnogórska 75	(34) 334 33 33	www.czestochowa.powiat.pl/pcpr/
5.	44-100 Gliwice ul. Zygmunta Starego 17	(32) 332 66 16	www.pcpr-gliwice.pl
6.	42-100 Kłobuck ul. Skorupki 46 A	(34) 310 05 23	www.pcpr.klobuck.pl
7.	43-170 Łaziska Górne ul. Chopina 8	(32) 224 43 90	www.pcpr.mikolowski.pl
8.	43-140 Łędziny ul. Łędzińska 24	(32) 324 08 16	www.pcprledziny.pl
9.	42-700 Lubliniec ul. Sobieskiego 9	(34) 356 32 57	www.pcpr-lubliniec.pl
10.	42-300 Myszków ul. Partyzantów 21	(34) 315 79 08	https://www.pcprmyszkow.pl/
11.	43-200 Pszczyna ul. Dworcowa 23	(32) 449 01 45	www.pcprpszczyna.pl
12.	47-400 Racibórz ul. Klasztorna 6	(32) 415 20 28	www.pcpr.raciborz.org.pl
13.	44-200 Rybnik ul. 3 Maja 31	(32) 426 00 33	www.pcpr.rybnik.pl
14.	44-300 Wodzisław Śl. ul. Wałowa 30	(32) 455 14 30	www.pcpr-wodzislaw.pl
15.	42-600 Tarnowskie Góry ul. Sienkiewicza 16	(32) 381 81 01	www.pcpr.tarnogorski.pl
16.	42-400 Zawiercie ul. Daszyńskiego 4	(32) 67 107 48	www.pcpr.zawiercie.powiat.pl

17.	34-300 Żywiec ul. Ks. Pr. St. Słonki 24	(33) 861 93 36	www.pcpr-zywiec.pl
-----	--	----------------	--

3. Ośrodek wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Ośrodkami wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi według *ustawy o pomocy społecznej* z dnia 12 marca 2004 r. są **Środowiskowe Domy Samopomocy (ŚDS)** lub **Kluby Samopomocy (KS)**. Powyższe formy pomocy, przeznaczone są dla osób, które w wyniku zaburzenia niektórych funkcji organizmu, bądź zdolności adaptacyjnych, wymagają pomocy w dostosowaniu się do życia w środowisku rodzinnym i społecznym w szczególności w celu zwiększania zaradności i samodzielności życiowej, a także ich integracji społecznej.

Celem ŚDS jest podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności samodzielnego życia, podniesienie poziomu zaradności życiowej, sprawności psychofizycznej, przystosowanie do funkcjonowania społecznego w środowisku osób przewlekle psychicznie chorych oraz upośledzonych umysłowo.

ŚDS świadczą usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym.

Domy, w zależności od kategorii osób, dla których są przeznaczone, dzielą się na następujące typy:

- typ A – dla osób przewlekle psychicznie chorych,
- typ B – dla osób z niepełnosprawnością intelektualną,
- typ C – dla osób wykazujących inne przewlekle zaburzenia czynności psychicznych,
- typ D – dla osób ze spektrum autyzmu lub niepełnosprawnościami sprzężonymi.

Dom może obejmować wsparciem więcej niż jedną kategorię osób.

Dokumenty potrzebne podczas przyjęcia do ŚDS:

1. **Wniosek** o skierowaniu do domu na pobyt dzienny lub całodobowy składa się do ośrodka pomocy społecznej, właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o skierowanie.
2. **Wywiad środowiskowy** przeprowadzony przez pracownika ośrodka pomocy społecznej, właściwego ze względu na miejsce zamieszkania u osoby ubiegającej się o umieszczenie w ŚDS.
3. **Zaświadczenie lekarskie** o występujących zaburzeniach psychicznych wydane przez lekarza psychiatrę lub lekarza neurologa.
4. **Zaświadczenie lekarza rodzinnego** o stanie zdrowia i braku przeciwwskazań do uczestnictwa w zajęciach, wraz z informacją o sprawności w zakresie lokomocji osób niepełnosprawnych fizycznie.
5. **Orzeczenie o niepełnosprawności** lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności (o ile osoba takie posiada).
6. **Dowód osobisty** lub inny dokument potwierdzający tożsamość.
7. **Zaświadczenie o dochodach** (renta/emerytura, pensji) lub decyzja o zasiłku stałym z pomocy społecznej..

Skierowanie do domu następuje w drodze decyzji administracyjnej.

Korzystanie z usług świadczonych w ośrodkach wsparcia osobom z zaburzeniami psychicznymi, niebędących usługami całodobowymi oraz korzystanie z usług klubów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi jest nieodpłatne.

W przypadku osób, które po raz pierwszy wystąpiły o skierowanie do ŚDS, decyzję wydaje się na czas określony, nie dłuższy niż 3 miesiące. Jest to konieczne, aby zespół wspierająco-aktywizujący dokonał oceny możliwości zaproponowania osobie indywidualnego planu postępowania wspierająco-aktywizującego oraz okresu, jaki będzie niezbędny do jego realizacji.

Skierowanie osoby do ŚDS na pobyt całodobowy może nastąpić w przypadku:

- wystąpienia potrzeby spowodowanej sytuacją życiową lub rodzinną osoby,
- realizacji całodobowego treningu samoobsługi i umiejętności społecznych, w ramach indywidualnego planu postępowania wspierająco-aktywizującego.

Okres korzystania z miejsca całodobowego pobytu w ŚDS nie może być jednorazowo dłuższy niż 3 miesiące, z możliwością przedłużenia do 6 miesięcy w uzasadnionych przypadkach, przy czym maksymalny okres pobytu całodobowego osoby w roku kalendarzowym nie może być dłuższy niż 8 miesięcy.

Odpłatność za usługi świadczone w ośrodkach wsparcia osobom z zaburzeniami psychicznymi

Opłata zależy od wysokości dochodu i wynosi 5% kwoty dochodu osoby samotnie gospodarującej lub kwoty dochodu na osobę w rodzinie, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej bądź dochód na osobę w rodzinie przekracza kwotę 300% odpowiedniego kryterium dochodowego. Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, przysługuje:

- 1) osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 1010 zł (kryterium dochodowe osoby samotnie gospodarującej),
- 2) osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty 823 zł (kryterium dochodowe na osobę w rodzinie),
- 3) rodzinie, której dochód nie przekracza sumy kwot kryterium dochodowego na osobę w rodzinie (kryterium dochodowym rodziny).

Korzystanie z usług świadczonych w ośrodkach wsparcia osobom z zaburzeniami psychicznymi, **niebędących usługami całodobowymi oraz korzystanie z usług klubów samopomocy** dla osób z zaburzeniami psychicznymi jest nieodpłatne.

Odpłatność **za usługi całodobowe** w ośrodkach wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi ustala się w wysokości 70% dochodu osoby korzystającej z usług, proporcjonalnie do okresu jej pobytu.

Odpłatność, nie może być wyższa niż średnia miesięczna kwota dotacji na jednego uczestnika, wyliczona dla ośrodka wsparcia, w którym osoba przebywa.

Właściwy organ jednostki samorządu terytorialnego, prowadzący lub zlecający prowadzenie ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, może zwolnić osoby zobowiązane do odpłatności za usługi w ośrodkach wsparcia, na ich wniosek, częściowo lub całkowicie z tej odpłatności.

Zasady działania ŚDS i KS uregulowano przepisami ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

Ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Lp.	Nazwa	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	ŚDS "Podkowa"	43-300 Bielsko-Biała ul. Hugona Kołłątaja 8	(33) 812 55 54	www.podkowa.um.bielsko.pl
		43-300 Bielsko-Biała ul. Piastowska 64 – Filia	(33) 499 98 50	
		43-300 Bielsko-Biała ul. Milusińskich 6 – Klub Samopomocy	(33) 470 74 52	
2.	„CENTRUM” ŚDS	43-300 Bielsko-Biała ul. Sobieskiego 158	(33) 812 65 06	www.sdscentrum.edupage.org
		43-300 Bielsko-Biała ul. Piastowska 58 – Filia	(33) 815 80 95	
		43-300 Bielsko-Biała ul. Jagienki 43 b – Filia	(33) 818 47 15	
		43-512 Bestwina ul. Plebańska 2 – Filia	(32) 214 15 51	
3.	ŚDS „Integracja”	41-907 Bytom ul. Karpacka 25	(32) 280 85 29	www.sdsbytom.pl
4.	ŚDS dla Osób z Zaburzeniami Zdrowia Psychicznego	41-506 Chorzów ul. Karpacka 20	(32) 246 36 18	www.sdschorzow.pl/srodowiskowy-dom-samopomocy
5.	Dzienny Ośrodek Wsparcia w Cieszynie	43-400 Cieszyn ul. Bielska 4	(33) 852 41 78	www.dow-cieszyn.pl

6.	ŚDS „Ostoja”	41-253 Czeladź ul. Sikorskiego 5	(32) 265 47 00	www.bip.starostwo.bedzin.pl <i>W zakładce „Jednostki pomocy Społecznej”</i>
7.	ŚDS stowarzyszenia „YAVA”	42-280 Częstochowa ul. Lakowa 101	(34) 361 80 56	www.yava.czyst.pl
8.	ŚDS w Dąbrowie Górniczej	41-303 Dąbrowa Górnicza ul. Morcinka 15 41-300 Dąbrowa Górnicza ul. Swobodna 59 – filia	(32) 264 15 63 (32) 264 15 60	b.d.
9.	ŚDS w Soborzycach	42-265 Dąbrowa Zielona Plac Wolności 2 Soborzyce	(34) 354 84 12	b.d.
10.	ŚDS w Gliwicach	44-103 Gliwice ul. Sikorskiego 134	(32) 270 07 65	www.sds.bip.gliwice.eu
11.	ŚDS w Irządzach	42-446 Irządze Irządze 127 A	(34) 354 31 92	b.d.
12.	ŚDS prowadzony przez Stowarzyszenie „OLIGOS”	44-335 Jastrzębie-Zdrój ul. Szkolna 1	504 963 378	www.oligos.pl/srodowiskowy-dom-samopomocy-w-jastrzebiu-zdroju
13.	ŚDS w Jaworznie	43-602 Jaworzno ul. Szczakowska 45	(32) 617 77 95	www.psonijaworzno.org.pl/srodowiskowy-dom-samopomocy
14.	ŚDS w Pewli Wielkiej	34-340 Jeleśnia Pewel Wielka	(33) 860 07 58	www.sdspewelwielka.pl
15.	ŚDS w Krzepicach	42-160 Krzepice ul. Częstochowska 1	602 190 984	www.facebook.com/SDSKrzepice
16.	ŚDS św. Brata Alberta	40-020 Katowice ul. Brata Alberta 4	(32) 352 99 10	www.osj.caritas.pl/pl/nasze-placowki/srodowiskowy-dom-samopomocy-sw-brata-alberta
17.	ŚDS nr 1 w Katowicach przy Stowarzyszeniu „Przystań”	40-875 Katowice ul. Tysiąclecia 41	(32) 254 85 59	www.sds.katowice.pl
18.	ŚDS przy Śląskim Stowarzyszeniu Ad Vitam Dignam	40-405 Katowice ul. Oswobodzenia 92	(32) 255 71 96	www.advitamdignam.org/?page_id=180

19.	ŚDS Nr 2 w Katowicach	40-854 Katowice ul. Gliwicka 74a	(32) 254 77 06	www.mops.katowice.pl/node/84
20.	Caritas Archidiecezji Katowickiej – Ośrodek Matki Bożej Uzdrowienia Chorych – ŚDS	44-194 Knurów ul. Szpitalna 29	(32) 336 22 33 (32) 236 54 87	www.knurow.caritas.pl
21.	Caritas Archidiecezji Katowickiej – Ośrodek Błogosławiona Karolina - ŚDS	43-140 Łędziny ul. Łędzińska 6	(32) 326 75 62	www.ledziny.caritas.pl
22.	ŚDS w Lublińcu	42-700 Lubliniec ul. Piłsudskiego 8	(34) 351 19 98	www.sds.lubliniec.pl
23.	Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek "Miłosierdzie Boże" – ŚDS	43-173 Łaziska Górne ul. Staszica 4	(32) 737 00 46	www.borowa-wies.pl
24.	Ośrodek Matka Boża Różańcowa ŚDS w Grzawie (w Miedznej)	43-227 Grzawa ul. Wiejska 11	(32) 448 89 53	http://www.sdswoła.caritas.pl/b.d
25.	Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek Bł. Karolina – ŚDS w Mysłowicach	41-400 Mysłowice ul. Wielka Skotnica 39	698 639 012	www.ledziny.caritas.pl/placowki/srodowiskowy-dom-samopomocy-w-myslowicach-sds-myslowice
26.	ŚDS w Myszkowie	42-300 Myszków ul. Gałczyńskiego 6 i 7	(34) 313 25 02	www.sdsmyszkow.pl
27.	ŚDS w Myszkowie	42-300 Myszków ul. Millenium 19 C	(34) 313 03 01	b.d.
28.	Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek Wsparcia dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi w Połomi	44-323 Połomia ul. Centralna 48	(32) 440 27 77	www.wodzislaw.caritas.pl
29.	ŚDS w Pszczynie	43-200 Pszczyna ul. św. Jadwigi 4	(32) 449 08 94	b.d.
30.	Stowarzyszenie na rzecz wspierania Osób Niepełnosprawnych „Dom”	47-400 Racibórz ul. Grzonki 1	(32) 456 00 35	www.stowarzyszeniedom.pl

31.	Ośrodek dla Osób Niepełnosprawnych Najświętsze Serce Jezusa – ŚDS	41-706 Ruda Śl. ul. Kłodnicka 103	(32) 243 34 84 (32) 243 34 85 (32) 243 34 86	www.nsjhalemba.pl <i>W zakładce „Integracja”</i>
32.	Ośrodek Święta Elżbieta – ŚDS	41-700 Ruda Śl. ul. Wolności 30	(32) 243 65 94 (32) 243 65 95 (32) 243 65 96	www.swelzbieta.caritas.pl <i>W zakładce „Placówki”</i>
33.	ŚDS „Cogito Noster”	44-270 Rybnik ul. Andersa 6	(32) 425 70 27	www.cogitonoster.org
34.	ŚDS prowadzony przez Stowarzyszenie „OLIGOS”	44-200 Rybnik ul. Karłowicza 48	(32) 750 57 96	www.oligos.pl
35.	ŚDS dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi „Salve”	41-219 Sosnowiec ul. Lenartowicza 73	(32) 263 61 26	b.d.
36.	ŚDS w Sosnowcu	41-200 Sosnowiec ul. Grota Roweckiego 2	505 166 421	www.biuletyn.abip.pl/cusw-sosnowiec/6272
37.	ŚDS w Świętochłowicach	41-608 Świętochłowice ul. Karpacka 3	(32) 245 80 20	www.sds-sw.pl
38.	ŚDS Stowarzyszenia „Serdeczni”	42-600 Tarnowskie Góry ul. Wyszyńskiego 135	(32) 384 73 04	www.serdeczni.tgory.eu
39.	Środowiskowy Dom Samopomocy w Tarnowskich Górach	42-680 Tarnowskie Góry ul. Strzybnicka 3	(32) 384 06 79	www.sdstg.pl
40.	ŚDS “MOZAIKA” w Tychach	43-100 Tychy ul. Mikołowska 122	(32) 216 86 08	b.d.
41.	ŚDS Centrum Aktywności TON (Twórcze Odkrywanie Niezależności)	43-450 Ustroń ul. Szeroka 7	883 697 887	www.niepelnosprawniustron.pl
42.	Caritas Archidiecezji Katowickiej – Ośrodek Św. Faustyna – ŚDS	43-100 Tychy ul. Nowokościelna 56	(32) 227 18 36	www.faustynatychy.caritas.pl
43.	Powiatowy Ośrodek Wsparcia „PERŁA” w Wodzisławiu Śląskim	44-300 Wodzisław Śl. ul. Bogumińska 15	(32) 456 05 16 797 566 409	www.powperla.pl

44.	ŚDS w Zabrze	41-808 Zabrze ul. Andersa 34 ul. Bytomska 24	(32) 272 35 98 (32) 272 36 98 789 168 991	www.sds.miastozabrze.pl
45.	ŚDS w Zawierciu	42-400 Zawiercie ul. Krzywa 3	(32) 670 00 10	www.sdszawiercie.pl
46.	ŚDS w Żarkach	42-310 Żarki ul. Steinkellera 5	(34) 314 85 48	

b.d. – brak danych

4. Rodzinny Dom Pomocy Społecznej

Osoba, która wskutek choroby psychicznej lub upośledzenia umysłowego nie jest zdolna do zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych, nie ma możliwości korzystania z opieki innych osób oraz potrzebuje stałej opieki i pielęgnacji, lecz nie wymaga leczenia szpitalnego, może być za jej zgodą lub zgodą jej przedstawiciela ustawowego przyjęta do **Domu Pomocy Społecznej (DPS)**.

Umieszczenie osoby w DPS jest ostatecznością, powinno być poprzedzone oceną możliwości udzielenia jej pomocy w miejscu zamieszkania, jak również analizą sytuacji rodzinnej. Skierowanie do DPS wymaga oceny stanu zdrowia, a także ustalenia zakresu możliwości korzystania przez daną osobę z pomocy środowiskowej, w szczególności zbadania dostępności usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania. Osoby kierowane są do DPS usytuowanego jak najbliżej miejsca zamieszkania. W sytuacji braku miejsc, osobę umieszcza się na liście oczekujących. Jeżeli przewidywany okres oczekiwania na miejsce jest dłuższy niż 3 miesiące, osobę kieruje się (na wniosek) do innego DPS zlokalizowanego jak najbliżej miejsca jej zamieszkania.

Dokumentacja wymagana, przy kierowaniu do domu pomocy społecznej:

- 1. Pisemny wniosek** osoby ubiegającej się o skierowanie do DPS bądź jej przedstawiciela ustawowego złożony do ośrodka pomocy społecznej, właściwego ze względu na jej miejsce zamieszkania lub pobytu. Wniosek może złożyć ponadto inna osoba fizyczna lub prawna, jak również Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie lub Ośrodek Pomocy Społecznej za przyzwoleniem osoby ubiegającej się lub jej przedstawiciela ustawowego;
- 2. Wywiad środowiskowy** rodzinny przeprowadzony przez pracownika socjalnego ośrodka pomocy społecznej (właściwego ze względu na miejsce zamieszkania lub pobytu osoby ubiegającej się w dniu jej kierowania), zawierający w szczególności pisemne stwierdzenie braku możliwości zapewnienia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania przez rodzinę i gminę.

W przypadku umieszczania osób ubezwłasnowolnionych, do wniosku i wywiadu środowiskowego należy dołączyć:

- postanowienie sądu o ubezwłasnowolnieniu,
 - postanowienie sądu o ustanowieniu opiekuna lub kuratora,
 - postanowienie sądu zezwalające opiekunowi na umieszczenie osoby ubezwłasnowolnionej w DPS.
- 3. Zaświadczenie lekarza** psychiatry stwierdzającego konieczność umieszczenia w DPS;
 - 4. Opinia pracownika socjalnego** dotycząca stopnia sprawności osoby ubiegającej się o skierowanie do DPS;
 - 5. Dokumenty potwierdzające wysokość osiąganego dochodu** przez osobę ubiegającą się (decyzję organu emerytalno-rentowego ustalającego wysokość emerytury lub renty, decyzję o przyznaniu zasiłku stałego);
 - 6. Prośba/zgoda** o umieszczenie w domu pomocy społecznej;
 - 7. Zgoda na ponoszenie odpłatności** w domu pomocy społecznej;

8. Wywiad u osób zobowiązanych do odpłatności, wraz z umową dotyczącą odpłatności za pobyt osoby umieszczanej w DPS.

Jeżeli osoba skierowana do DPS lub jej przedstawiciel ustawowy nie wyrażą na to zgody, a brak opieki zagraża życiu tej osoby, istnieje możliwość wystąpienia do sądu opiekuńczego miejsca zamieszkania tej osoby z wnioskiem o skierowanie do DPS bez jej zgody. Z wnioskiem może wystąpić organ do spraw pomocy społecznej, jak również kierownik szpitala psychiatrycznego, jeżeli przebywająca w nim osoba jest niezdolna do samodzielnego zaspokajania potrzeb życiowych, potrzebuje stałej opieki i pielęgnacji, jednak nie wymaga dalszego leczenia w tym szpitalu. Po otrzymaniu orzeczenia sądu opiekuńczego o skierowaniu do DPS organ wydaje decyzję o ww. skierowaniu. Wydanie decyzji nie wymaga złożenia wniosku o skierowanie do DPS oraz przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Jeżeli osoba wymagająca skierowania do domu pomocy społecznej ze względu na swój stan psychiczny nie jest zdolna do wyrażenia na to zgody, o jej skierowaniu do domu pomocy społecznej orzeka sąd opiekuńczy.

Odpłatność w domach pomocy społecznej

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o *pomocy społecznej* **pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny** do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca.

Opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej wynoszą:

1. Mieszkaniec domu – nie więcej niż 70% dochodu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka, nie więcej niż 70% tego dochodu;
2. Małżonek, zstępni przed wstępnymi:
 - w przypadku osoby samotnie gospodarującej, jeżeli dochód jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, jednak kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% tego kryterium¹,
 - w przypadku osoby w rodzinie, jeśli posiadany dochód jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie², z tym, że kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie;
3. Gmina, z której osoba została skierowana do DPS (w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w DPS a opłatami wnoszonymi przez ww. osoby).

Zgodnie z art. 64 ustawy o *pomocy społecznej* osoby wnoszące opłatę za pobyt w DPS można zwolnić, (na ich wniosek) częściowo lub całkowicie z tej opłaty, w szczególności jeśli:

- wnoszą opłatę za pobyt innych członków rodziny w DPS, ośrodku wsparcia bądź innej placówce;

¹ ustawa z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej

² j.w.

- występują uzasadnione okoliczności, zwłaszcza długotrwała choroba, bezrobocie, niepełnosprawność, śmierć członka rodziny, straty materialne powstałe w wyniku klęski żywiołowej lub innych zdarzeń losowych;
- małżonkowie, zstępni oraz wstępni utrzymują się z jednego świadczenia lub wynagrodzenia;
- osoba zobowiązana do wnoszenia opłaty jest w ciąży lub samotnie wychowuje dziecko, osoba obowiązana do wnoszenia opłaty lub jej rodzic przebywała w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub placówce opiekuńczo-wychowawczej, na podstawie orzeczenia sądu o ograniczeniu władzy rodzicielskiej osobie kierowanej do domu pomocy społecznej lub mieszkańcowi domu;
- osoba obowiązana do wnoszenia opłaty przedstawi wyrok sądu oddalający powództwo o alimenty na rzecz osoby kierowanej do domu pomocy społecznej lub mieszkańca domu,
- osoba obowiązana do wnoszenia opłaty wykaże, w szczególności na podstawie dokumentów dołączonych do wniosku, rażące naruszenie przez osobę kierowaną do domu pomocy społecznej lub mieszkańca domu obowiązku alimentacyjnego lub innych obowiązków rodzinnych względem osoby obowiązanej do wnoszenia opłaty;
- osobę obowiązaną do wnoszenia opłaty za pobyt mieszkańca domu w domu pomocy społecznej zwalnia się całkowicie z tej opłaty, na jej wniosek, pod warunkiem, że przedstawi prawomocne orzeczenie sądu o pozbawieniu tego mieszkańca władzy rodzicielskiej nad tą osobą i oświadczy, że władza rodzicielska nie została przywrócona lub prawomocne orzeczenie sądu o skazaniu tego mieszkańca za umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego popełnione na szkodę osoby obowiązanej do wnoszenia opłaty, jej zstępnego, małoletniego lub pełnoletniego nieporadnego ze względu na wiek, stan psychiczny lub fizyczny rodzeństwa lub jej rodzica, chyba że skazanie uległo zatarciu. Zwolnienia te obejmują zstępnych osoby zwolnionej z opłaty za pobyt mieszkańca w domu pomocy społecznej;
- Członków Korpusu Weteranów Walk o Niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej, o których mowa w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz.U. z 2018 r. poz. 276 i 752), obowiązanych do wnoszenia opłaty za swój pobyt w domu pomocy społecznej można zwolnić, na ich wniosek albo z urzędu, całkowicie albo częściowo z opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej, biorąc pod uwagę możliwości i sytuację finansową gmin.

Zasady działania DPS uregulowano przepisami wspomnianej ustawy z dnia 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej* oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. *w sprawie domów pomocy społecznej*.

4/1 Domy Pomocy Społecznej dla Osób Przewlekle Psychiczenie Chorych

Lp.	Nazwa	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej	k/m/ke
1.	DPS w Będzinie	42-506 Będzin ul. Mickiewicza 2	(32) 267 35 38 (32) 363 61 94	https://pcpr.bedzin.pl	ke
2.	DPS dla Dorosłych	41-902 Bytom ul. Dworcowa 7	(32) 281 41 23	www.dpsdladoroslych.bytom.pl	k/m/e
3.	DPS w Blachowni	42-290 Blachownia ul. Sienkiewicza 6	(34) 327 03 76	https://www.dpsblachownia.4bip.pl/	ke
4.	DPS Konwentu Bonifratrów w Cieszynie	43-400 Cieszyn Pl. Londzina 1	(33) 852 02 68	www.bonifratrzy.pl/dps-cieszyn	m
5.	DPS w Częstochowie	42-209 Częstochowa ul. Kontkiewicza 2	(34) 364 38 15	www.dps.czyst.pl	ke
6.	DPS w Lelowie	42-235 Lelów ul. Szczekocińska 19	(34) 355 82 96	www.lelow.naszdps.pl	ke
7.	DPS w Lublińcu Filia w Koszęcinie	42-700 Lubliniec ul. Kochcicka 14	(32) 351 01 12	https://www.dpslubliniec.pl/	m
		42-286 Koszęcin ul. Dąbrówki 3	(34) 357 62 11		k
8.	DPS p.w. św. Józefa w Lyskach	44-295 Lyski ul. Rybnicka 7	(32) 430 00 06	www.dpslyski.pl	k
9.	DPS w Mysłowicach	41-404 Mysłowice ul. Reja 54	(32) 222 21 01	https://www.dpsmyslowice.bip.info.pl/	ke
10.	DPS w Piekarach Śląskich	41-946 Piekary Śl. ul. Trautmana 4	(32) 287 92 63	https://biuletyn.abip.pl/dps_trautmana/	ke
11.	Powiatowy DPS w Pogórze z filią „Bursztyn” w Kończycach Małych	43-410 Kończyce Małe ul. Staropolska 14	(32) 469 35 71	www.pdpsspogorze.pl	k
12.	DPS prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia św. Karola Boromeusza	43-200 Pszczyna ul. Warowna 59	(32) 210 45 81	www.dpspszczyna.org	ke
13.	DPS prowadzony przez Zgromadzenie	47-400 Racibórz pl. Jagiełły 3	(32) 415 46 27	b.d.	ke

	Sióstr Maryi Niepokalanej				
14.	DPS dla Osób Przewlekłe Psychiczenie Chorych w Rudzie Śląskiej	41-707 Ruda Śl. ul. Oddziałów Młodzieży Powstańczej 3	(32) 242 86 01	www.dpsswjozef.pl	k
15.	DPS dla Osób Przewlekłe Psychiczenie Chorych prowadzony przez Zgromadzenie SS. Boromeuszek	42-600 Tarnowskie Góry ul. Gliwicka 22	(32) 285 37 85	b.d.	k
16.	DPS prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Boromeuszek	41-100 Siemianowice Śl. ul. Św. Barbary 5	(32) 228 21 03	b.d.	ke
17.	DPS Champion „Słoneczny Dom”	41-800 Zabrze ul. Knurowska 17	(32) 733 75 47	www.zabrzedps.com	ke
18.	DPS w Zawierciu	42-400 Zawiercie ul. Rzemieśnicza 9	(32) 672 15 73	b.d.	ke

b.d. – brak danych

k – kobiety;

m – mężczyźni;

ke – koedukacyjny

4/2 Domy Pomocy Społecznej dla Osób Niepełnosprawnych Intelaktualnie

Lp	Nazwa	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej	k/m/ke
1.	DPS Zgromadzenia Córek Bożej Miłości	43-300 Bielsko-Biała ul. Żywiecka 20	(33) 816 39 93	www.dpscbm.bielsko.pl	k
2.	Ośrodek Mieszkalno-Rehabilitacyjny; im. Św. Abpa Józefa Bilczewskiego Stowarzyszenia „Razem”	43-512 Bestwina ul. Sikorskiego 48A	780 724 835	https://stowarzyszenierazem.org/	ke
3.	DPS „Wędrowiec”	41-923 Bytom ul. Frenzla 204	(32) 280 60 35	www.dpswedrowiec.pl	k
4.	DPS „Republika”	41-503 Chorzów ul. Michałkowicka 4	(32) 245 90 65 (32) 245 90 66	www.republika.cashport.pl	ke

5.	DPS dla Dorosłych prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Albertynek	42-200 Częstochowa ul. Wesoła 14	(34) 361 88 94	www.dpsalbertynki.czestochowa.opoka.org.pl	k
6.	DPS dla Dorosłych prowadzony przez Zgromadzenie Braci Albertynów	42-200 Częstochowa ul. św. Jadwigi 84/86	(34) 374 06 67	www.dpsalbertyni.bigduo.pl.	m
7.	Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek M.B Uzdrawienie Chorych w Knurowie – DPS	44-194 Knurów ul. Szpitalna 29	(32) 336 22 33	www.knurow.caritas.pl; W zakładce Ośrodek – DPS ”	ke
8.	DPS „Różany Pałac” prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Franciszkanek Maryi Nieustającej Pomocy	47-450 Krzyżanowice ul. Kolejowa 4	(32) 419 40 20	b.d.	k
9.	DPS "Zameczek"	44-144 Kuźnia Nieborowska ul. Knurowska 13	(32) 235 16 30	www.dps-zameczek.pl	m
10.	DPS „Zameczek"	42-700 Lubliniec ul. 74- go Górnosląskiego Pułku Piechoty 2	(34) 353 11 12	www.dpszameczek.pl	ke
11.	DPS Miedary	42-674 Miedary ul. Zamkowa 7	(32) 233 71 28	www.dps-miedary.tarnogorski.pl	m
12.	DPS prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia św. Karola Boromeusza w Nakle Śląskim	42-620 Nakło Śl. ul. Główna 8	(32) 284 32 34	www.dompomocy.sgl.pl	m
13.	DPS w Orzeszu	43-180 Orzesze ul. Traugutta 45	(32) 221 53 62	www.dpsorzesze.pl	ke
14.	DPS prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr św. Jadwigi	43-253 Pielgrzymowice ul. Golasowicka 15	(32) 472 30 07	www.jadwizanki.com; W zakładce „Placówki - Pielgrzymowice”	k

15.	DPS dla Dzieci i Młodzieży prowadzony przez Zakon Ojców Kamilianów	44-145 Pilchowice ul. Damrota 7	(32) 235 65 26	www.dpspilchowice.domypomocy.pl	m
16.	DPS dla Dorosłych; im. św. Brata Alberta	42-360 Poraj ul. Jasna 6	(34) 314 50 18	www.dpsporaj.albertynki.pl	k
17.	Ośrodek dla Osób Niepełnosprawnych Najświętsze Serce Jezusa – DPS	41-706 Ruda Śl. – Halemba ul. Kłodnicka 103	(32) 243 34 85	www.nsjhalemba.pl; W zakładce „Opieka”	ke
18.	DPS prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia św. Karola Boromeusza w Rudzie Śląskiej	41-707 Ruda Śl. ul. J. Piłsudskiego 43	(32) 242 82 88	www.dps-rudaslaska.pl	m
19.	DPS prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia św. Karola Boromeusza	41-103 Siemianowice Śl. ul. Maciejkowicka 8	(32) 228 12 08	www.dps-michalkowice.pl	k
20.	DPS Zgromadzenia Sióstr Służebniczek BDNP	43-430 Skoczów ul. A. Mickiewicza 36	(33) 853 37 74	www.przestrzenopatrznosci.pl	m
21.	Powiatowy DPS „Feniks”	43-430 Skoczów ul. Sportowa 13	(33) 853 36 40	www.feniks.skoczow.pl/pdps	ke
22.	Powiatowy DPS Pogórze	43-430 Skoczów ul. Zamek 132 43-410 Kończyce Małe ul. Staropolska 14 (Powiatowy DPS filia “Bursztyn” w Kończycach Małych)	(33) 853 35 52 (32) 469 35 71	www.pdpspogorze.pl	k
23.	DPS „Ostoja” w Sośnicowicach	44-153 Sośnicowice ul. Kozielska 1	(32) 335 43 34 (32) 238 75 42 (32) 238 75 43	www.dpsostoj a.pl	k

24.	DPS prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Szkolnych de Notre Dame	43-246 Strumień ul. 1 Maja 12	(33) 857 02 50	www.dps-strumien.pl	m
25.	Caritas Archidiecezji Katowickiej Dom Pomocy Społecznej Św. Antonii	41-600 Świętochłowice ul. Ks. B-pa Kubiny 11	(32) 245 27 35	www.dpsantoni.caritas.pl/kontakt-1	m
26.	DPS Zgromadzenia Sióstr Opatrzności Bożej	44-300 Wodzisław Śl. ul. Wolności 35	(32) 455 10 30	www.dpswodzislaw.pl	k
27.	DPS prowadzony przez Ojców Kamilianów	42-674 Zbrostawice ul. Wolności 34	(32) 233 70 42	b.d.	m

b.d. – brak danych

k – kobiety;

m – mężczyźni;

ke – koedukacyjny

5. Mieszkanie treningowe lub wspomagane

Mieszkanie treningowe lub wspomagane przeznaczone jest dla osób pełnoletnich, które ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebują wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymagają usług w zakresie świadczonym przez jednostkę całodobowej opieki. Mieszkania treningowe i wspomagane w szczególności przeznaczone są dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz opuszczających pieczę zastępczą w rozumieniu przepisów o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, zakład dla nieletnich, a także cudzoziemcowi, który uzyskał w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy.

Mieszkania treningowe i wspomagane przygotowują (pod opieką specjalistów) osoby tam przebywające do prowadzenia samodzielnego życia oraz zapewnia warunki samodzielnego funkcjonowania w środowisku w integracji ze społecznością lokalną.

W zależności od celu udzielonego wsparcia prowadzone jest w formie:

1. mieszkania treningowego: zapewniając usługi polegające na nauce, rozwijaniu lub utrwalaniu umiejętności w zakresie:

- samoobsługi;
- zaspokajania codziennych potrzeb życiowych;
- efektywnego zarządzania czasem;
- prowadzenia gospodarstwa domowego;
- załatwiania *spraw* urzędowych;
- utrzymywania więzi rodzinnych;
- uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej;
- poszukiwania pracy.

2. mieszkania wspomaganego: zapewniając osobom chorym przewlekle, niepełnosprawnym lub w podeszłym wieku, usługi polegające na:

- wykonywaniu czynności niezbędnych w życiu codziennym dotyczących: przemieszczania się, utrzymania higieny osobistej, ubierania się, sprzątanía, zakupów i przygotowywania posiłków (łącznie świadczone nie krócej niż 3 godziny dziennie przez 7 dni w tygodniu);
- załatwiania *spraw* osobistych poprzez realizację kontaktów społecznych, umożliwienie osobie utrzymywania więzi rodzinnych oraz uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej.

Decyzję o skierowaniu do korzystania ze wsparcia w mieszkaniach treningowych lub wspomaganych wydaje się na czas określony. W uzasadnionych przypadkach okres pobytu może ulec wydłużeniu, zaś osoby z zaburzeniami psychicznymi mogą otrzymać decyzję o skierowaniu do korzystania z mieszkań na czas nieokreślony.

Pobyt w mieszkaniach treningowych lub wspomaganych **dla osób z zaburzeniami psychicznymi jest odpłatny**. Wysokość odpłatności uzależniona jest od indywidualnych dochodów mieszkańców. Miejsce w mieszkaniach treningowych lub

wspomaganych dla osób z zaburzeniami psychicznymi przyznawane jest na wniosek osoby, po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego, na podstawie decyzji administracyjnej Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej lub innych, upoważnionych pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Mieszkania treningowe lub wspomagane mogą być prowadzone przez każdą jednostkę organizacyjną pomocy społecznej lub organizację pożytku publicznego, dlatego informacji nt. bieżącej dostępności tej formy pomocy w wybranej miejscowości najlepiej szukać w Ośrodkach Pomocy Społecznej bądź Powiatowych Centrach Pomocy Rodzinie.

Zasady działania MCH uregulowano przepisami *ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 30 października 2023 r. w sprawie mieszkań treningowych i wspomaganych.*

6. Rodzinny Dom Pomocy

Rodzinny Dom Pomocy (RDP) jest to nowa forma usług świadczonych w ramach pomocy społecznej. Zadaniem RDP jest zapewnienie całodobowej opieki dla osób w podeszłym wieku lub niepełnosprawnych, które mają problemy z samodzielną egzystencją, lecz nie wymagają jeszcze umieszczenia w Domu Pomocy Społecznej. Osoby prowadzące RDP zobowiązane są do świadczenia usług opiekuńczych i bytowych, zgodnie ze standardami określonymi w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2024 r. w sprawie rodzinnych domów pomocy oraz do poddania się kontroli ośrodka pomocy społecznej (co najmniej raz na pół roku). Forma takiej pomocy, przeznaczona jest dla niewielkiej liczby osób (nie mniej niż trzech, nie więcej niż ośmiu), co sprzyja tworzeniu i utrzymaniu wśród jego mieszkańców rodzinnej atmosfery oraz zapewnieniu podopiecznym kontaktu ze środowiskiem zewnętrznym w otoczeniu i bliskości rodziny oraz przyjaciół. W RDP osoby otrzymują pomoc w zaspokajaniu podstawowych czynności życia codziennego, a także pielęgnację w chorobie oraz pomoc w korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych. Osobom wymagającym z powodu wieku lub niepełnosprawności pomocy innych osób, RDP świadczy przez całą dobę:

1. usługi bytowe:

- miejsce pobytu,
- wyżywienie,
- utrzymanie czystości.

2. usługi opiekuńcze:

- udzielanie pomocy w zaspokajaniu podstawowych czynności życiowych,
- pielęgnację, w tym pielęgnację w czasie choroby,
- kontakty z otoczeniem,
- inne czynności wynikające z indywidualnych potrzeb.

Osobę wymagającą całodobowych usług bytowych i opiekuńczych kieruje się na pobyt stały lub okresowy do RDP na jej wniosek lub za jej zgodą. Decyzję w sprawie skierowania do RDP wydaje kierownik ośrodka pomocy społecznej na podstawie:

- **rodzinnego wywiadu środowiskowego** przeprowadzonego przez pracownika socjalnego ośrodka pomocy społecznej,
- **zaświadczenia lekarskiego** stwierdzającego brak przeciwwskazań zdrowotnych do umieszczenia w RDP, uzupełnionego wskazaniem pielęgniarskim, co do zakresu wymaganych usług opiekuńczych,
- **dowodu otrzymywania emerytury, renty lub zasiłku stałego.**

Decyzja w sprawie skierowania do RDP na pobyt okresowy jest wydawana na okres przystosowawczy, trwający nie krócej niż 3 miesiące. Po zakończeniu okresu przystosowawczego, zostaje wydana decyzja w sprawie skierowania do RDP na pobyt stały.

Pobyt w RDP jest odpłatny. Wysokość odpłatności uzależniona jest od dochodu osoby/rodziny. Dokładne zasady ustalania odpłatności określa art. 61 ustawy z dnia

12 marca 2004 r. o *pomocy społecznej* – zasada ustalenia wysokości opłaty za pobyt RDP taka sama jak w przypadku domu pomocy społecznej.

Pobyt w *rodzinnym domu pomocy* jest odpłatny do wysokości odpowiadającej poniesionym miesięcznym wydatkom ustalonym w umowie dotyczącej prowadzenia *rodzinnego domu pomocy* zawartej między gminą a osobą fizyczną albo organizacją pożytku publicznego, prowadzącymi *rodzinną dom pomocy*.

Opłatę z tytułu pobytu w RDP wnosi się do kasy gminy lub na rachunek bankowy gminy.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach kierownik ośrodka, na wniosek osoby przebywającej w RDP, jej pełnomocnika albo opiekuna prawnego, może, na czas określony, zwolnić tę osobę z wnoszenia opłaty częściowo lub całkowicie; w tym okresie opłatę z tytułu pobytu w RDP ponosi gmina.

Z uwagi na fakt sprawowania nadzoru nad RDP przez Ośrodki Pomocy Społecznej, powinny one udzielić bieżących informacji dot. dostępności tej formy pomocy w danej miejscowości.

7. Ośrodek Interwencji Kryzysowej

Ośrodek Interwencji Kryzysowej (OIK) to jednostka organizacyjna pomocy społecznej zajmująca się świadczeniem specjalistycznych usług (dostępnych całą dobę, w tym psychologicznych, prawnych, a w uzasadnionych sytuacjach zapewnia schronienie do 3 miesięcy) osobom, rodzinom i społecznościom będącym ofiarami przemocy lub znajdującym się w innej sytuacji kryzysowej, w celu zapobieżenia powstawania lub pogłębiania się dysfunkcji tych osób, rodzin lub społeczności. Zadaniem OIK jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a w efekcie uniemożliwienie przejścia reakcji kryzysowej w stan chronicznej dysfunkcji psychospołecznej. W przypadku osób, które z powodu zaostrzenia choroby psychicznej lub innej przyczyny, prowadzącej do kryzysu psychicznego nie są w stanie samodzielnie funkcjonować, celem OIK jest udzielanie natychmiastowej, kompleksowej pomocy. Pomoc udzielana w ośrodku może przyjmować różne formy w zależności od problemu, a także od stanu psychicznego zgłaszającej się osoby. Rodzaj pomocy, jej zakres i forma każdorazowo dostosowywane są do potrzeb indywidualnych. Ze wsparcia OIK może skorzystać każdy, bez względu na płeć, wiek oraz posiadany dochód. Pomoc osobom zgłaszającym się do ośrodka udzielona jest niezwłocznie, po spełnieniu wszystkich możliwych wymogów organizacyjnych.

Ośrodki Interwencji Kryzysowej

Lp	Nazwa	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	Podbeskidzki OIK w Bielsku-Białej	43-300 Bielsko-Biała ul. Piękna 2	(33) 814 62 21	www.poik.bielsko.pl
2.	OIK w Bytomiu – Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Bytomiu	41-902 Bytom ul. Wrocławska 46	(32) 438 89 50 533 302 078	www.mopr.bytom.pl
3.	Częstochockie Towarzystwo Profilaktyki Społecznej	42-200 Częstochowa ul. Rejtana 7 B	(34) 363 97 54	www.cztpts.eu/ ; www.interwencjakryzysowa.pl/osrodki-interwencji-kryzysowej/3743
4.	OIK w Dąbrowie Górniczej	Dąbrowa Górnicza ul. 3-go Maja 22	(32) 262 86 31	www.mops.com.pl
5.	OIK w Gliwicach	44-105 Gliwice ul. Sikorskiego 134	(32) 335 41 50	www.opsgliwice.pl/kontakt/pozostale-jednostki/osrodek-interwencji-kryzysowej/
6.	Zespół Poradnictwa Specjalistycznego; i Interwencji Kryzysowej w PCPR w Gliwicach	44-100 Gliwice ul. Zygmunta Starego 17	(32) 332 66 77	www.pcpr-gliwice.pl
7.	Punkt Interwencji Kryzysowej przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Jastrzębiu-Zdroju	44-335 Jastrzębie-Zdrój ul. Opolska 9	(32) 434 96 28	www.ops.jastrzebie.pl/index.php/punkt-interwencji-kryzysowej

8.	OIK w Jaworznie	43-602 Jaworzno (Szczakowa) ul. Jagiellońska 9	(32) 618 19 77	www.oik.jaworzno.p
9.	OIK Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach	40-065 Katowice ul. Wita Stwosza 7	(32) 606 18 08	https://www.mops.katowice.pl/node/75
10.	Punkt Interwencji Kryzysowej przy Terenowym Komitecie Ochrony Praw Dziecka w Kłobucku	42-100 Kłobuck ul. Harcerska 4	508 217 991	b.d.
11.	MOPS – Punkt Interwencji Kryzysowej w Knurowie	44-190 Knurów ul. Kozielka 2	(32) 335 50 11 (32) 335 50 00	www.mopsknurow.pl
12.	OIK przy PCPR w Mikołowie	43-170 Łaziska Górne ul. Chopina 8	530 220 954	www.pcpr.mikolowski.pl/punkt-interwencji-kryzysowej
13.	OIK przy MOPS w Mysłowicach	41-400 Mysłowice ul. Gwarków 24	(32) 222 28 12	www.mops-myslowice.pl
14.	Punkt Interwencji Kryzysowej w Piekarach Śl.	41-946 Piekary Śl. ul. Kusocińskiego 4	(32) 284 19 87	https://mopr.piekary.pl/strona-3332-punkt_interwencji_kryzysowej.html
15.	OIK Stowarzyszenia PERSONA w Raciborzu	47-400 Racibórz ul. Karola Miarki 7/1	722 304 453 – (tel. interwencyjny, całodobowy)	www.persona.slask.pl
16.	OIK w Rudzie Śląskiej	41-700 Ruda Śl. ul. Ballestremów 16	503 060 016	www.oikrsl.org
17.	OIK i Psychoterapii w Rybniku	44-200 Rybnik ul. Chrobrego 16	(32) 422 56 39	www.oikip.rybnik.pl
18.	OIK w Siemianowicach Śląskich	41-100 Siemianowice Śl. ul. Fitznerów 3	(32) 762 81 00	www.oik.siemianowice.pl
19.	OIK przy Centrum Usług Socjalnych i Wsparcia w Sosnowcu	41-219 Sosnowiec ul. Szymanowskiego 5 A	(32) 298 93 88	www.biuletyn.abip.pl/cusw-sosnowiec/1080
20.	MOPS – OIK w Tychach	43-100 Tychy ul. Nowokościelna 27	(32) 227 05 75 (32) 323 22 62	www.mops.tychy.pl/osrodki_wsparcia/osrodek_interwencji_kryzysowej.html
21.	Punkt Interwencji Kryzysowej przy PCPR; w Wodzisławiu Śl.	44-300 Wodzisław Śl. ul. Wałowa 30	(32) 455 14 30	www.pcpr-wodzislaw.pl
22.	Zespół Interwencji Kryzysowej przy MOPR w Zabrze	41-800 Zabrze ul. Wyzwolenia 7	603 607 564 (32) 278 56 70	www.mopr.zabrze.pl
23.	OIK przy PCPR; w Zawierciu	42-400 Zawiercie ul. Daszyńskiego 4	(32) 671 07 48 603 672 399	www.pcpr.zawiercie.powiat.pl
24.	OIK w Żorach	44-240 Żory ul. Boryńska 13	(32) 435 78 40	www.mops.zory.pl
25.	Punkt Interwencji Kryzysowej przy PCPR w Żywcu	34-300 Żywiec ul. Ks. Pr. St. Słonki 24	(33) 861 94 19 (33) 861 93 36	www.pcpr-zywiec.pl/index.php/744-punkt-interwencji-kryzysowej

8. Hostel

Hostel jest formą opieki i rehabilitacji dla osób po psychiatrycznym leczeniu szpitalnym, których aktualny stan zdrowia pozwala na zadowalające funkcjonowanie w grupie poza placówkami stacjonarnej opieki zdrowotnej. Dla osób po kryzysie psychotycznym pobyt w Hostelu może stać się istotnym etapem w drodze do poprawy zdrowia. Z pobytu w Hostelu mogą skorzystać osoby z zaburzeniami psychicznymi, których sytuacja mieszkaniowa jest szczególnie trudna (osoby bezdomne, pochodzące z rodzin niewydolnych wychowawczo lub patologicznych, mieszkające daleko od placówek zapewniających rehabilitację psychiatryczną) i wymagają tymczasowego pobytu w tzw. warunkach chronionych.

Pacjentom korzystającym z tej formy pomocy zapewnia się:

- zamieszkanie przez określony czas w Hostelu,
- specjalistyczną opiekę (konsultujący lekarz psychiatra, kierownik, psycholog),
- rehabilitację psychospołeczną (kontakt z psychologiem i lekarzem, obowiązkowy udział w zajęciach instytucji dziennej opieki psychiatrycznej).

Hostel jest formą pomocy społecznej, przygotowującą pod opieką profesjonalistów osoby po kryzysie psychotycznym do prowadzenia samodzielnego życia (przebywający w nim są mobilizowani do samodzielności, oraz uczeni działania wg zasad życia wspólnotowego: współodpowiedzialności i współdziałania), jednocześnie chorym udzielone jest wsparcie w postaci terapii indywidualnej i grupowej, a także pomoc w poszukiwaniu pracy lub dalszych możliwości kształcenia. Hostel to miejsce zamieszkania, gwarantujące całodobową opiekę personelu, pełni funkcję mieszkania terapeutycznego. W hostelu mogą zamieszkiwać osoby po zakończonym procesie terapii uzależnienia. Warunkiem koniecznym jest utrzymywanie całkowitej abstynencji.

Hostele powstają często przy Ośrodkach Interwencji Kryzysowej, które ujęto w punkcie 7 niniejszego rozdziału, natomiast pozostałe hostele, przeznaczone dla osób w stanie kryzysu psychicznego umieszczono w tabeli poniżej.

Hostele

Lp.	Nazwa	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	Śląska Fundacja Błękitny Krzyż Ośrodek Readaptacyjny	43-300 Bielsko-Biała ul. Bystrzańska 51a,	(33) 817 20 49	www.bk-europe.pl/index.php/pl/osrodki/osrodek-readaptacyjny-w-bieslku-bialej
2.	Częstochowskie Centrum Rehabilitacji dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi	42-200 Częstochowa ul. Focha 71 A	519 522 296	https://psoni.czyst.pl
3.	Hostel dla uzależnionych "Powrót z U"	42-200 Częstochowa ul. Wiolinowa 1	(34) 324 60 97 508 355 119	www.clu.com.pl
4.	Górnośląskie Stowarzyszenie Rodzina w Gliwicach	44-105 Gliwice ul. Św. Huberta 60	(32) 231 30 33	www.familia.org.pl

5.	Śląska Fundacja Błękitny Krzyż Hostel dla Kobiet i Mężczyzn	43-200 Pszczyna ul. Paderewskiego 3	(33) 817 20 49	www.bk-europe.pl
----	--	---	----------------	------------------

B. Instytucje integracji społecznej

Zjawisko wykluczenia społecznego jest ważną kwestią społeczną, wzrasta grupa osób, które nie uczestniczą w życiu społecznym i zawodowym, ponieważ z przyczyn zdrowotnych mają utrudniony dostęp do wielu dóbr i zasobów, co w konsekwencji skutkuje ich wyłączeniem z pełnoprawnego obywatelstwa. Rehabilitacja zawodowa ma na celu ułatwienie osobom z zaburzeniami psychicznymi zdobycia i utrzymania zatrudnienia (służą temu: szkolnictwo zawodowe, poradnictwo i pośrednictwo pracy). Dzięki rehabilitacji społecznej osoby z zaburzeniami psychicznymi mogą stać się pełnoprawnymi uczestnikami życia społecznego. Aktywność zawodowa u osób z zaburzeniami psychicznymi wiąże się z tak istotnymi elementami, jak poczucie przynależności, możliwość nawiązywania i podtrzymania relacji społecznych czy samoocena. Praca dla tych osób jest często główną formą integracji społecznej i uczestnictwa w życiu społeczno-gospodarczym. Jej brak oznacza nie tylko brak środków finansowych, ale również deficyty psychospołeczne. Dlatego ważną kwestią jest właściwe przygotowanie instytucji działających na rzecz osób z niepełnosprawnością do realizacji zadań w zakresie rehabilitacji zawodowej. Rehabilitacją zawodową i społeczną osób z zaburzeniami psychicznymi zajmują się: Zakłady Aktywności Zawodowej, Zakłady Pracy Chronionej, Warsztaty Terapii Zajęciowej, Centra i Kluby Integracji Społecznej.

1. Centrum Integracji Społecznej

Podstawowym zadaniem **Centrum Integracji Społecznej (CIS)** jest realizowanie pełnego programu zatrudnienia socjalnego umożliwiającego walkę z ubóstwem i wykluczeniem społecznym.

Usługi CIS skierowane są do osób, które podlegają wykluczeniu społecznemu i ze względu na swoją sytuację życiową nie są w stanie własnym wysiłkiem zaspokoić podstawowych potrzeb życiowych, trwają w ubóstwie, co w konsekwencji uniemożliwia lub ogranicza ich uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym. Zgodnie z ustawą z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym, oferta zatrudnienia w CIS może być skierowana do:

- bezdomnych realizujących indywidualny program wychodzenia z bezdomności, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej,
- uzależnionych od alkoholu, po zakończeniu programu psychoterapii w zakładzie leczenia odwykowego,
- uzależnionych od narkotyków lub innych środków odurzających, po zakończeniu programu terapeutycznego w zakładzie opieki zdrowotnej,
- chorych psychicznie, w rozumieniu przepisów o ochronie zdrowia psychicznego,

- długotrwale bezrobotnych w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- zwalnianych z zakładów karnych, mających trudności w integracji ze środowiskiem, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej,
- uchodźców realizujących indywidualny program integracji, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej,
- osób niepełnosprawnych, w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

CIS realizuje reintegrację zawodową i społeczną poprzez następujące usługi:

- kształcenie umiejętności pozwalających na pełnienie ról społecznych i osiągnięcie pozycji społecznych, dostępnych osobom niepodlegającym wykluczeniu społecznemu,
- nabywanie umiejętności zawodowych oraz przyuczenie do zawodu, przekwalifikowanie lub podwyższanie kwalifikacji zawodowych,
- naukę planowania życia i zaspokajania potrzeb własnym wysiłkiem,
- uczenie umiejętności racjonalnego gospodarowania posiadanymi środkami pieniężnymi.

Skierowanie do uczestnictwa w zajęciach organizowanych przez CIS odbywa się na podstawie:

- własnego wniosku osoby zainteresowanej bądź wniosku przedstawiciela ustawowego,
- wniosku zakładu leczenia odwykowego, powiatowego centrum pomocy rodzinie, powiatowego urzędu pracy, ośrodka pomocy społecznej, organizacji pozarządowej lub klubu integracji społecznej, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego.

Na podstawie powyższego wniosku, właściwy dla miejsca zamieszkania lub pobytu osoby ośrodek pomocy społecznej kieruje do uczestnictwa w zajęciach prowadzonych przez CIS.

Osoba skierowana do CIS przechodzi najpierw okres próbny trwający 1 miesiąc, w trakcie którego uczestnik otrzymuje świadczenie integracyjne w wysokości 120% zasiłku dla bezrobotnych. Po jego pomyślnym zakończeniu, kierownik ośrodka pomocy społecznej, na wniosek kierownika CIS, kwalifikuje uczestnika do uczestnictwa w zajęciach Centrum. W okresie uczestnictwa w zajęciach, skierowany świadczy pracę, w ramach indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego, otrzymując m.in. świadczenie integracyjne (w wysokości 120% zasiłku dla bezrobotnych) i bezpłatny posiłek. Czas tygodniowego pobytu uczestnika w CIS nie może być krótszy niż 30 godzin i nie dłuższy niż 40 godzin. Okres uczestnictwa w zajęciach w Centrum może trwać do 11 miesięcy. W uzasadnionych przypadkach istnieje możliwość przedłużenia ww. okresu o dodatkowe 12 miesięcy. Kierownik CIS, biorąc pod uwagę aktywną postawę i postępy w reintegracji społecznej i zawodowej, może przyznać uczestnikowi motywacyjną premię integracyjną do 100% wysokości świadczenia integracyjnego. Po upływie okresu uczestnictwa

w Centrum, uczestnik kierowany jest na rynek pracy, w ramach tzw. zatrudnienia wspieranego (m.in.: prace społecznie użyteczne, spółdzielnie socjalne).

Centra Integracji Społecznej

Lp.	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	43-300 Bielsko-Biała ul. Sempołowskiej 13	(33) 496 52 19 (33) 475 53 06	www.cis.bielsko.pl
2.	41-902 Bytom ul. Karola Miarki 10	(32) 283 15 48	www.cisbytom.pl
3.	42-200 Częstochowa ul. Legionów 21	696 557 820	www.fisfeniks.pl
4.	42-202 Częstochowa ul. Legionów 50 A	(34) 361 92 69	www.cis.czestochowa.pl
5.	42-200 Częstochowa ul. Goczkowskiego 15 A	512 154 124	www.chsdjozue.pl
6.	42-207 Częstochowa ul. Złota 47	733 973 363	www.stowarzyszeniepodajdalej.pl/cis-podajdalej-2
7.	42-520 Dąbrowa Górnicza ul. Wapienna 17	(32) 264 53 14	www.cisdg.pl
8.	CIS Godów 44-341 Gołkowice ul. Celna 51	575 300 928	b.d.
9.	44-335 Jastrzębie Zdrój ul. Aleja Józefa Piłsudskiego 2B	604 457 003	www.darsercajastrzebie.pl
10.	34-340 Jeleśnia ul. Żywiecka 2	883 421 142	b.d.
11.	40-020 Katowice ul. Brata Alberta 4	513 478 237	https://fundacijacaritas.pl/cis
12.	42-100 Kłobuck ul. Zakrzewska 2	792 781 851	https://drugaszansa.org.pl/
13.	42-270 Kłomnice ul. Strażacka 18 A	(34) 347 31 88	www.cis.klomnice.pl
14.	42-230 Koniecpol ul. Chrzastowska 6 A	602 815 323	www.cis.koniecpol.pl
15.	43-340 Kozy ul. Bielska 9	608 382 654	www.kinomarzenie.kozy.pl
16.	42-450 Łazy ul. Brzozowa 19 Kontakt: ul. Jurajska 121 42-400 Zawiercie	(32) 671 60 45	https://chsd.pl/
17.	43-190 Mikołów ul. Kolejowa 2	(32) 738 11 55	https://www.cis.mikolow.eu/
18.	42-360 Poraj ul. Jasna 21	(34) 314 52 51 wew. 38 605 265 151	www.cis.ugporaj.pl
19.	41-100 Siemianowice Śl. ul. Myśliwiecka 6	(32) 220 15 42	b.d.
20.	41-260 Sławków ul. Gwarków Sławkowskich 4	534 332 336	b.d.
21.	41-605 Świętochłowice ul. Sądowa 1	(32) 245 55 24	www.cis.swietochlowice.pl
22.	43-100 Tychy ul. Edukacji 11	(32) 219 10 10 663 382 863	www.ib-polska.pl
23.	42-446 Witów 167 Gmina Irządze	(32) 671 06 45	www.chsd.pl

	Kontakt: ul. Jurajska 121 42-400 Zawiercie		
24.	42-289 Woźniki ul. Koziegłowska 2	(34) 366 99 29 662 663 642	www.cis.wozniki.pl
25.	41-800 Zabrze ul. Bytomska 24	730 007 266	https://mostkatowice.pl/
26.	42-431 Zawiercie – Żerkowice ul. Jurajska 121	(32) 671 06 45	www.chsd.pl
27.	44-240 Żory Os. Sikorskiego 52	(32) 435 51 11	www.cop.zory.pl/index.php/cis
28.	34-300 Żywiec ul. Dworcowa 2	607 711 166	www.zfr.org.pl

b.d. – brak danych

2. Klub Integracji Społecznej

Klub Integracji Społecznej (KIS) jako jedna z form zatrudnienia socjalnego, udziela osobom zagrożonym marginalizacją oraz ich rodzinom pomocy w odbudowywaniu i podtrzymywaniu umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej, powrocie do pełnienia ról społecznych, jak również podniesieniu kwalifikacji zawodowych, jako wartości na rynku pracy. KIS działa na rzecz integrowania osób o podobnych trudnościach i problemach życiowych. Pomaga samoorganizować się ludziom w grupy, podejmować wspólne inicjatywy i przedsięwzięcia w zakresie aktywizacji zawodowej, w tym zmierzające do tworzenia własnych miejsc pracy. Klub może zostać utworzony przez gminę lub organizację pozarządową, prowadzącą reintegrację zawodową i społeczną dla osób, uzależnionych od alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających, po zakończeniu programu terapeutycznego oraz chorych psychicznie w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. *o ochronie zdrowia psychicznego*- tj. takich, które mogą zostać zatrudnione w centrum integracji społecznej.

Korzystający z działań KIS to m.in. osoby wykluczone i marginalizowane społecznie, według ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. *o zatrudnieniu socjalnym*, należą do nich:

- bezdomni realizujący indywidualny program wychodzenia z bezdomności, w rozumieniu przepisów *o pomocy społecznej*,
- uzależnieni od alkoholu, po zakończeniu programu psychoterapii w zakładzie leczenia odwykowego,
- uzależnieni od narkotyków lub innych środków odurzających, po zakończeniu programu terapeutycznego w zakładzie opieki zdrowotnej,
- chorzy psychicznie, w rozumieniu przepisów *o ochronie zdrowia psychicznego*,
- długotrwale bezrobotni w rozumieniu przepisów *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*,
- zwalniani z zakładów karnych, mający trudności w integracji ze środowiskiem, w rozumieniu przepisów *o pomocy społecznej*,

- uchodźcy realizujący indywidualny program integracji, w rozumieniu przepisów *o pomocy społecznej*,
- osoby niepełnosprawne, w rozumieniu przepisów *o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych*,

którzy podlegają wykluczeniu społecznemu i ze względu na swoją sytuację życiową nie są w stanie własnym wysiłkiem zaspokoić podstawowych potrzeb życiowych, trwają w ubóstwie, co w konsekwencji uniemożliwia lub ogranicza ich uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym.

W KIS można organizować:

- działania mające na celu pomoc w znalezieniu pracy,
- prace społecznie użyteczne,
- roboty publiczne,
- poradnictwo prawne,
- działalność samopomocową w zakresie zatrudnienia, spraw mieszkaniowych i socjalnych,
- staże.

Każdy uczestnik otrzymuje zaświadczenie po zakończeniu udziału w KIS.

Uczestnictwo w KIS jest dobrowolne, jednak jego warunkiem jest realizacja kontraktu socjalnego, o którym mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej*. Zasady działania KIS uregulowano przepisami ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. *o zatrudnieniu socjalnym*.

Kluby Integracji Społecznej

Lp	Nazwa	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	KIS w Jastrzębiu-Zdroju	44-335 Jastrzębie-Zdrój ul. Wrzosowa 4/8-12	(32) 476 62 83	b.d.
2.	KIS przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Bestwinie	43-512 Bestwina ul. Szkolna 4	(32) 215 46 37	https://gops.bestwina.pl/
3.	KIS w Będzinie	42-500 Będzin ul. 1 Maja 2/41	(32) 296 21 54	www.mops.bedzin.pl/62-kis
4.	KIS Złote Łany w Bielsku-Białej	43-300 Bielsko-Biała ul. Wzgórze 14	(33) 506 64 02	https://www.mops.bielsko.pl/
5.	KIS w Bielsku-Białej	43-300 Bielsko-Biała ul. Wzgórze 14	(33) 506 64 12 531 237 190	mops.bielsko.pl ; W zakładce „Realizowane programy”
6.	KIS w Bojszowach	43-220 Bojszowy ul. Św. Jana 33	(32) 328 93 05	b.d.
7.	KIS w Bytomiu	41-902 Bytom ul. Piekarska 39	(32) 281 01 85	www.mopr.bytom.pl ; W zakładce „organizacja Ośrodka”
8.	KIS w Chorzowie	41-503 Chorzów ul. Kasprowicza 2	(32) 241 26 46	www.cps-chorzow.pl/klub-integracji-spoecznej
9.	KIS w Chorzowie	41-500 Chorzów ul. Świętego Piotra 9	(32) 241 11 13	b.d.

10.	KIS w Gminie Czechowice-Dziedzice	43-502 Czechowice-Dziedzice ul. Traugutta 1/1	(32) 211 45 37	https://cus-czechowice-dziedzice.pl/
11.	KIS w Czerwionce-Leszczynach	44-230 Czerwionka-Leszczyny ul. Wolności 2a/7	(32) 723 16 72	www.opsczerwionka.wobserwer.pl/ops ; W zakładce „Klub Integracji Społecznej”
12.	KIS w Dąbrowie Górniczej	41-300 Dąbrowa Górnicza ul. Łączna 31	(32) 260 40 40	http://www.mops.com.pl/ ; W zakładce „projekty; i programy”
13.	KIS Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jasienicy	43-385 Jasienica ul. Jasienica 845	(33) 815 29 92	b.d.
14.	Klub Integracji Społecznej przy Śląskim Stowarzyszeniu "Ad Vitam Dignam"	40-405 Katowice ul. Oswobodzenia 92	(32) 255 71 96	b.d.
15.	KIS w Koszarawie	43-332 Koszarawa Koszarawa 19	(33) 863 94 13	b.d.
16.	KIS Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kozach	43-340 Kozy ul. Szkolna 1	(33) 817 58 27	https://www.gops.kozy.pl/
17.	KIS spółdzielnia Socjalna „Kino Marzenie” w Kozach	43-340 Kozy ul. Bielska 9	(33) 817 58 27	b.d.
18.	KIS w Lublińcu	42-700 Lubliniec ul. 74 GPP 2	(34) 353 11 12	https://www.przyjaciele-zameczka.pl/
19.	KIS w Milówce	34-360 Milówka ul. Jana Kazimierza 121	(33) 863 77 67	b.d.
20.	KIS w Psarach	42-512 Psary ul. Szkolna 100	(32) 267 22 62	www.ops.psary.pl ; W zakładce „Aktywizacyjne formy”
21.	KIS przy Fundacji POWER w Pszczynie	43-200 Pszczyna ul. Władysława Jagiełły 10/8 Adres biura: ul. Ks. Bogedaina 24	602 397 937; 502 762 915	www.fundacjapower.blogspot.com
22.	KIS w Pszczynie	43-200 Pszczyna ul. Kilińskiego 3A	(32) 210 41 73	www.opspszczyna.pl ; W zakładce „Klub Integracji Społecznej”
23.	KIS w Raciborzu	47-400 Racibórz ul. Karola Miarki 7/1	695 933 584	www.persona.slask.pl ; W zakładce „Klub Integracji Społecznej”
24.	KIS w Rudzie Śląskiej	41-709 Ruda Śl. ul. Markowej 22	(32) 344 03 23	www.mops.rsl.pl ; W zakładce „Klub Integracji Społecznej”
25.	KIS „Halemba” w Rudzie Śląskiej	41-709 Ruda Śl. ul. Kłodnicka 103	513 478 237	b.d.
26.	KIS Stowarzyszenia „17-tka” w Rybniku	44-253 Rybnik ul. Patriotów 40	793 335 382	www.17-tka.pl ; W zakładce „Zespół Placówek Wsparcia”
27.	KIS w Siemianowicach Śląskich	41-100 Siemianowice Śl. ul. Topolowa 1	(32) 730 76 00	www.mops-kis.siemianowice.pl

28.	KIS w Sosnowcu KIS w Sławkowie	41-200 Sosnowiec ul. Staszica 62 41-260 Sławków ul. Gen. Władysława Sikorskiego 4	695 140 748; (32) 260 82 28	www.mopssosnowiec.pl/o-osrodku/klub-integracji-spoecznej-1.html ; b.d.
29.	KIS w Szczyrku	43-370 Szczyrk ul. Beskidzka 4	(33) 817 89 74	https://www.bip.szczyrk.pl/
30.	Klub Integracji Spoecznej "Drogowskaz" w Świętochłowicach	41-605 Świętochłowice ul. Sądowa 1	(32) 245 55 24	b.d.
31.	KIS w Tychach	43-100 Tychy ul. Edukacji 11	(32) 219 10 10	https://www.ib-polska.pl/
32.	KIS w Ujsołach	34-371 Ujsoły ul. Gminna 1	(33) 864 73 50	b.d.
33.	KIS w Węgierskiej Górcie	34-350 Węgierska Górka ul. Zielona 43	(33) 860 97 79	b.d.
34.	KIS w Wilamowicach	43-330 Wilamowice ul. Rynek 1	(33) 812 94 80	https://gops.wilamowice.pl/
35.	KIS FAMILOK w Zabrze	41-800 Zabrze ul. Bohaterów Warszawskich 2/A	720 120 720	https://familok.eu/klub

b.d. – brak danych

3. Warsztaty Terapii Zajęciowej

Warsztaty Terapii Zajęciowej (WTZ) oznaczają wyodrębnione organizacyjnie i finansowo placówki, stwarzające osobom niepełnosprawnym, niezdolnym do podjęcia pracy, możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej, w zakresie pozyskania bądź przywracania umiejętności, niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Organizowane mogą być przez fundacje, stowarzyszenia oraz inne podmioty. Koszty utworzenia i działalności WTZ są współfinansowane ze środków PFRON, samorządu powiatowego lub z innych źródeł.

W WTZ stosuje się techniki terapii zajęciowej, zmierzające do rozwijania:

- umiejętności wykonywania czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej,
- psychofizycznych sprawności oraz podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych, umożliwiających uczestnictwo w szkoleniu zawodowym bądź podjęcie pracy.

Terapię realizuje się na podstawie indywidualnego programu rehabilitacji, w którym określa się:

- formy rehabilitacji,
- zakres rehabilitacji,
- metody i zakres nauki wybranej umiejętności,
- formy współpracy z rodziną lub opiekunami,
- planowane efekty rehabilitacji,
- osoby odpowiedzialne za realizację programu rehabilitacji.

WTZ są placówkami pobytu dziennego, gdzie czas trwania zajęć nie może przekroczyć 7 godzin dziennie i 35 godzin tygodniowo. Uczestnikami WTZ mogą być osoby posiadające prawnie potwierdzony status niepełnosprawności. Zgłoszenia osób niepełnosprawnych, które chcą uczestniczyć w WTZ przyjmuje i zatwierdza jednostka zamierzająca utworzyć lub prowadząca tę formę pomocy.

Zainteresowani uczestnictwem w WTZ powinni dostarczyć:

1. **Wniosek** o przyjęcie do WTZ.
2. Aktualne **orzeczenie o stopniu niepełnosprawności**, wraz ze wskazaniem uczestnictwa w WTZ.
3. **Opinię psychologiczną i dokumentację medyczną**.
4. Ostatnie **świadczenie szkolne**.

Uczestnikowi warsztatów zapewnione są niezbędne warunki do pełnej realizacji indywidualnego programu rehabilitacji i terapii. W ramach ww. programu, uczestnikowi, który bierze udział w treningu ekonomicznym mogą zostać przyznane do jego dyspozycji środki finansowe w wysokości nieprzekraczającej 20% minimalnego wynagrodzenia za pracę. Wysokość środków finansowych oraz ich przeznaczenie indywidualnie dla każdego uczestnika określa rada programowa warsztatu.

Zakres działania WTZ reguluje art.10 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. *o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych* oraz rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 r. *w sprawie warsztatów terapii zajęciowej*.

Warsztaty Terapii Zajęciowej

Lp	Nazwa	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	WTZ przy Stowarzyszeniu „Bądź z nami”	42-504 Będzin ul. Podłósie 10	(32) 267 51 99	www.badzznami.pl
2.	WTZ Stowarzyszenia Pomocy Rodzinie „Port”	43-300 Bielsko-Biała ul. Michałowicza 12	(33) 496 06 20	b.d.
3.	WTZ „Jesteś potrzebny!” Bielskiego Stowarzyszenia Artystycznego „Teatr Grodzki”	43-300 Bielsko-Biała ul. Sempołowskiej 13	(33) 497 58 78 693 092 468	www.teatrgrodzki.pl
4.	WTZ „Dworek” przy Bielskim Centrum Psychiatrii – Olszówka; w Bielsku-Białej	43-309 Bielsko-Biała ul. Olszówka 102	(33) 814 92 67	www.www.psychiatria.bielsko.pl/warsztaty_terapii_zajeciowej
5.	WTZ przy Polskim Stowarzyszeniu na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Bytomiu	41-902 Bytom ul. Powstańców Śl. 17	(32) 282 46 23 693 695 880	www.psonibytom.org/nasze-placowki/warsztaty-terapii-zajeciowej
6.	WTZ przy Bytomskim Stowarzyszeniu Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej	41-933 Bytom ul. Tetmajera 2	(32) 283 00 49	www.wtz.bytom.pl
7.	WTZ prowadzony przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Chorzowie	41-500 Chorzów ul. Beskidzka 6	(32) 241 80 16	www.psonichorzow.pl/wtz
8.	WTZ prowadzony przez WTZ Sp. z o.o.	41-500 Chorzów ul. Katowicka 77	(32) 241 15 58	www.wtz.rfpn.org
9.	WTZ Regionalnej Fundacji Pomocy Niewidomym	44-230 Czerwionka-Leszczyny ul. 3-go Maja 21 A 42-200 Zawiercie ul. Sienkiewicza 66	(32) 431 84 94 (32) 671 18 22	www.rfpn.org; W zakładce „WTZ”; http://wtzsklep.rfpn.org/fundacja/wtz.html
10.	WTZ Stowarzyszenia Osób Niepełnosprawnych „Integracja”	42-200 Częstochowa ul. Olszowa 2	(34) 322 01 31	www.integracja.cze.pl
11.	Dąbrowskie Stowarzyszenie na rzecz Osób Niepełnosprawnych „Otwarte Serca” – WTZ	41-303 Dąbrowa Górnicza ul. Św. Antoniego 107	(32) 261 91 44	www.otwarteserca.com
12.	WTZ w Gilowicach	34-322 Gilowice ul. Zakopiańska 71	(33) 865 34 47	b.d.
13.	Caritas Diecezji Gliwickiej - WTZ w Gliwicach	44-100 Gliwice ul. Toszecka 179	(32) 238 88 23	www.wtz-caritasgliwice.pl
14.	WTZ Tęcza Gliwice	44-109 Gliwice ul. Fiołkowa 24	(32) 238 22 05	www.fundacjarozyczka.pl/wtz-tecza

15.	WTZ przy Wojewódzkim Ośrodku Leczenia Odwykowego i Zakładzie Opiekuńczo-Lecznym; w Gorzycach	44-350 Gorzyce ul. Zamkowa 8	(32) 412 31 60	www.woloizol.com.pl/?page_id=57
16.	WTZ Hutka	42-134 Hutka ul. Długa 1	728 476 806	b.d.
17.	WTZ w Jastrzębiu-Zdroju	44-335 Jastrzębie-Zdrój ul. Wielkopolska 1 A	(32) 471 56 46	www.skpdst.org
18.	Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną w Jaworznie	43-600 Jaworzno ul. Chopina 19	(32) 616 35 89 (32) 616 38 98 (32) 616 69 43	www.psonijaworzno.org.pl/wtz
19.	WTZ przy TPD w Kaletach	42-660 Kalety ul. Szkolna 8	509 133 338	b.d.
20.	WTZ Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną.	40-467 Katowice ul. Wojciecha 23 A	509 372 111	b.d.
21.	Stowarzyszenie Wspierania Działań Twórczych UNIKAT	40-139 Katowice ul. Kotlarza 10 B	(32) 204 22 23	www.skpdst.org/?wtz,66
22.	WTZ Promyk, Fundacji Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej; św. St. Kostki	40-413 Katowice ul. Ocepki 8A	(32) 254 93 76 500 217 252 516 140 720	https://proindeks.pl/t/
23.	WTZ Śląskiego Stowarzyszenia „Ad Vitam Dignam”	40-405 Katowice ul. Oswobodzenia 92	(32) 255 89 74 (32) 255 91 76	https://sdsavd.pl/?page_id=658
24.	WTZ im. Ks. Stanisława Bocera OMI przy Stowarzyszeniu Pomocy Niepełnosprawnym „SPES”	40-774 Katowice ul. Panewnicka 463	(32) 252 74 46	spes.org.pl ; W zakładce „Co robimy- Warsztat Terapii Zajęciowej”
25.	WTZ Śląskiego Centrum Edukacji i Rehabilitacji ARTERIA; WTZ UNIKAT	40-027 Katowice ul. Francuska 29 40-139 Katowice ul. Kotlarza 10 B	(32) 253 62 30 (32) 204 22 23 693 904 067	arteria.edu.pl ; http://wtzunikat.pl/
26.	WTZ Śląskie Stowarzyszenie Edukacji; i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych "AKCENT"	40-837 Katowice ul. Rataja 14	(32) 204 50 96	b.d.
27.	WTZ – Ośrodek M. B. Uzdrawienie Chorych; w Knurowie	44-194 Knurów ul. Szpitalna 29	(32) 336 22 33	www.knurow.caritas.pl
28.	WTZ w Wojśławicach	42-350 Koziegłowy Wojśławice ul. Szkolna 3	531 547 171	b.d.
29.	WTZ „Felicitas”	43-340 Kozy ul. Bielska 17	519 485 607	www.felicitas.pl
30.	WTZ w Krzepicach	42-160 Krzepice Dankowice Drugie 30	570 571 557	b.d.
31.	WTZ – Caritas Archidiecezji Katowickiej – Ośrodek Błogosławiona Karolina	43-140 Łędziny ul. Łędzińska 6	(32) 326 75 62	www.ledziny.caritas.pl/wtz
32.	WTZ przy DPS w Lublińcu	42-700 Lubliniec ul. Kochcicka 14	(34) 351 01 12	b.d.

33.	WTZ w Łazach	42-450 Łazy ul. Brzozowa 19	(32) 673 02 10,	www.wtlazy.prv.pl
34.	WTZ Ośrodka dla osób niepełnosprawnych Miłosierdzie Boże; w Mikołowie	43-190 Mikołów Borowa-Wieś ul. Gliwicka 366	(32) 322 53 35	www.borowa-wies.pl/warsztat-terapii-zajeciowej-w-borowej-wsi
35.	WTZ Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób; z Niepełnosprawnością Intelktualną „Koło” w Mikołowie	43-190 Mikołów Plac Salwatorianów 4		www.psoni-mikolow.pl; W zakładce „WTZ Mikołów”
36.	WTZ Stowarzyszenia SPON „Radość”	41-404 Mysłowice ul. Laryska 7	(32) 223 64 64	b.d.
37.	WTZ przy Towarzystwie Przyjaciół Dzieci Śląski Oddział Regionalny; w Katowicach	42-320 Niegowa Ogorzelnik 50	728 476 805	b.d.
38.	Dzienny Ośrodek Rehabilitacyjno–Edukacyjno – Wychowawczy w Pszczynie; (Świetlica Terapeutyczna)	43-211 Piasek ul. Dworcowa 27	(32) 210 48 47	www.psonipszczyna.pl
39.	WTZ Polskiego Stowarzyszenia na rzecz Osób; z Niepełnosprawnością Intelktualną „KOŁO” w Piekarach Śląskich	41-948 Piekary Śląskie ul. Przyjaźni 48	(32) 767 15 06	b.d.
40.	WTZ Ośrodka Matki Bożej Różańcowej w Pszczynie	43-200 Pszczyna ul. Św. Jadwigi 4	(32) 449 08 94	www.pszczyna.caritas.pl
41.	WTZ Stowarzyszenia "Tęcza" w Pyskowicach prowadzone przez Stowarzyszenie Integracji Zawodowej i Społecznej Osób Niepełnosprawnych „Tęcza”	44-120 Pyskowice ul. Wojska Polskiego 3	(32) 233 89 45	b.d.
42.	WTZ przy OPS w Raciborzu	47-400 Racibórz ul. Rzeźnicza 8	(32) 415 05 60	b.d.
43.	WTZ Ośrodka dla Osób Niepełnosprawnych Najświętsze Serce Jezusa	41-706 Ruda Śl. – Halemba ul. Kłodnicka 103	(32) 243 34 84 (32) 243 34 85 (32) 243 34 86	www.nsjhalemba.pl; W zakładce „Terapia”
44.	WTZ nr 2 „Latarnia” przy Polskim Stowarzyszeniu na Rzecz Osób; z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Rybniku	44-270 Rybnik – Niedobczyce ul. Andersa 14	(32) 421 14 49	b.d.
45.	WTZ nr 1 „Przystań” w Rybniku przy Polskim Stowarzyszeniu na Rzecz Osób; z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Rybniku	44-200 Rybnik ul. Kościuszki 55	(32) 423 74 14	www.psonirybnik.pl/wtz
46.	WTZ Siemianowickiego Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski "Imperium Słońca"	41-106 Siemianowice Śl. ul. Zgrzebnioaka 65	(32) 228 29 81	https://imperiumslonca.com.pl/index.php/kontakt/
47.	WTZ Powiatowego Domu Pomocy Społecznej „Feniks” w Skoczowie	43-430 Skoczów ul. Sportowa 13	(33) 853 36 40 wew. 122	www.feniks.skoczow.pl/wtz
48.	WTZ przy NZOZ „Psyche”	41-208 Sosnowiec ul. Powstańców 9	(32) 296 20 78	b.d.

49.	WTZ przy TPD w Sosnowcu	41-208 Sosnowiec ul. Jodłowa 1	(32) 360 33 33	www.tpdsosnowiec.pl
50.	WTZ Fundacji Brata Alberta	41-200 Sosnowiec ul. S. Mikołajczyka 55	(32) 266 65 96	https://wsparcie.sosnowiec.pl/baza-ngo-sosow/fundacja-im-brata-alberta-warsztaty-terapii-zajeciowej/
51.	Warsztaty Terapii Zajęciowej przy Katolickim Stowarzyszeniu Osób Niepełnosprawnych	42-230 Stary Koniecpol ul. Częstochowska 150	730 363 100	b.d.
52.	WTZ przy TPD w Świętochłowicach	41-608 Świętochłowice ul. Karpacka 3 A	(32) 345 15 10	www.facebook.com/WTZ.swietochlowice
53.	WTZ przy Salezjańskim Ośrodku Szkolno-Wychowawczym ; im. św. Jana Bosko	42-604 Tarnowskie Góry ul. Św. Jana Bosko 1	(32) 393 23 61	salezjanie.pl/tarnowskie-gory/warsztaty-terapii-zajeciowej-tarnowskie-gory
54.	WTZ Caritas Archidiecezji Katowickiej; Ośrodek Święta Faustyna	43-100 Tychy ul. Nowokościelna 56	(32) 227 18 36	www.faustynatychy.caritas.pl
55.	WTZ; św. Hiacynta i Franciszka – Caritas Archidiecezji Katowickiej	44-300 Wodzisław Śl. ul. Wałowa 30	(32) 308 73 56	www.wodzislaw.caritas.pl
56.	WTZ Caritas Diecezji Gliwickiej w Zabrze	41-800 Zabrze ul. Sienkiewicza 30	(32) 376 70 81	www.wtzcaritaszabrze.pl
57.	WTZ w Zawierciu	42-400 Zawiercie ul. Sienkiewicz 66	(32) 671 18 22	b.d.
58.	WTZ przy Stowarzyszeniu na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Żorach	44-240 Żory ul. Piastów Górnośląskich 8	(32) 434 16 66	www.psoni.zory.pl; W zakładce „WTZ”

b.d. – brak danych

4. Zakład Aktywności Zawodowej

Zakład Aktywności Zawodowej (ZAZ) jest wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo jednostką, utworzoną przez gminę, powiat, fundację, stowarzyszenie lub inną organizację społeczną, której statutowym zadaniem jest rehabilitacja zawodowa i społeczna osób z niepełnosprawnościami. Co najmniej 70% ogółu osób zatrudnionych w ZAZ stanowią osoby z niepełnosprawnościami skierowane do pracy przede wszystkim przez powiatowe urzędy pracy.

Zakłady Aktywności Zawodowej przeznaczone są dla osób z różnymi typami niepełnosprawności, w tym również dla osób z zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawnych intelektualnie.

Są ogniwem pośrednim pomiędzy warsztatami terapii zajęciowej, a zakładami pracy chronionej i otwartym rynkiem pracy. W ZAZ zatrudniane są osoby, które w wyniku rehabilitacji nabyły już określone umiejętności zawodowe.

Celem ZAZ jest przygotowanie osób niepełnosprawnych do życia w otwartym środowisku. W ZAZ, podobnie jak w warsztatach terapii zajęciowej, prowadzona jest rehabilitacja społeczna, zawodowa oraz w pewnym zakresie lecznicza, jednak główny nacisk kierowany jest na rehabilitację zawodową. Oferta działania zakładu

skierowana jest przede wszystkim do osób z niepełnosprawnościami - grup osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz schorzeniami psychicznymi, które ustawodawca uznał za będące w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, czyli mających największe problemy z zatrudnieniem. Czas pracy osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o *rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych* nie może przekraczać 7 godzin na dobę i 35 godzin tygodniowo. Według rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 lipca 2012 r. w *sprawie zakładów aktywności zawodowej* czas pracy osób z umiarkowanym bądź znacznym stopniem niepełnosprawności w ZAZ wynosi, co najmniej 0,55 i nie więcej niż 0,8 wymiaru czasu pracy określonego w ww. ustawie. Osoba niepełnosprawna również ma prawo do dodatkowej, 15 minutowej, przerwy w pracy na gimnastykę usprawniającą lub wypoczynek. Dodatkowo pracodawca jest zobowiązany do zapewnienia osobom z niepełnosprawnością w stopniu znacznym lub umiarkowanym zajęć rehabilitacyjnych, wynoszących nie mniej niż 60 minut dziennie (mogą ulec przedłużeniu do 120 minut dziennie), odbywających się poza czasem pracy.

Rolą ZAZ jest realizacja trzech rodzajów rehabilitacji:

- **zawodowej**, rozumianej jako przygotowanie do wykonywania czynności na danym stanowisku pracy, wyposażenie pracownika w niezbędne umiejętności, a w miarę możliwości i kwalifikacje zawodowe (np. uprawnienia, certyfikaty itp.),
- **lecniczej**, poprzez zapewnienie dostępu na terenie zakładu do usług rehabilitacyjnych (urządzeń i fachowej kadry),
- **społecznej** dzięki pomocy w odnajdywaniu się w nowej roli, w pełnieniu różnych ról społecznych, codziennym funkcjonowaniu oraz poprawie jakości życia.

Zakłady Aktywności Zawodowej

Lp.	Nazwa podmiotu	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	Zakład Aktywności Zawodowej Bielskiego Stowarzyszenia Artystycznego „Teatr Grodzki” – Zakład Introligatorsko-Drukarski	43-300 Bielsko-Biała ul. Sempołowskiej 13	(33) 496 52 19	https://poligrafia.bielsko.pl/kontakt/
2.	Zakład Aktywności Zawodowej przy Bytomskim Stowarzyszeniu Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej	41-914 Bytom ul. Strzelców Bytomskich 131 B	512 431 414	https://wz.bytom.pl/zaz/
3.	Zakład Aktywności Zawodowej	41-500 Chorzów ul. Dąbrowskiego 55/A	(32) 241 13 84	www.rfpn.org/fundacja/zaklad-aktywnosci-zawodowej-zaz.html
4.	Zakład Aktywności Zawodowej "YAVA" przy Stowarzyszeniu YAVA	42-200 Częstochowa al. Pokoju 14	530 152 874	https://zaczestochowa.pl/
5.	Gliwicki Zakład Aktywności Zawodowej	44-100 Gliwice ul. Dolnej Wsi 74	(32) 411 62 85, 507 734 514	www.gzaz.zs-zgliwice.pl
6.	Zakład Aktywności Zawodowej w Witowie	42-446 Irządze Witów 167	(34) 333 69 29, 602 266 928	zazchsd.pl

7.	Zakład Aktywności Zawodowej – Zakład Stolarski przy Stowarzyszeniu -Komitet Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski	44-335 Jastrzębie-Zdrój ul. Dworcowa 17 C	(32) 476 13 84	www.skpdst.org/?zaz,19
8.	Zakład Aktywności Zawodowej Św. Marcina Caritas Archidiecezji Katowickiej	40-042 Katowice ul. Wita Stwosza 20	(32) 251 67 22	www.caritas.pl/pomoc-w-polsce/niepelnospawni/zaklady-aktywnosci-zawodowej
9.	Zakład Aktywności Zawodowej w Łazach	42-450 Łazy ul. Brzozowa 19y	(32) 672 90 97, 602 266 928	zazchsd.pl
10.	Zakład Aktywności Zawodowej Ośrodka dla Osób Niepełnosprawnych Miłosierdzie Boże „Gospodarstwo rolno-ogrodnicze”	43-190 Mikołów - Borowa Wieś ul. Gliwicka 366	(32) 238 60 21, (32) 322 53 35	www.borowawies.pl/zaklad-aktywnosci-zawodowej-w-mikolowie-borowej-wsi-gospodarstwo-rolno-ogrodnicze
11.	Zakład Aktywności Zawodowej Ośrodka dla Osób Niepełnosprawnych Miłosierdzie Boże „Grill”	43-190 Mikołów - Borowa Wieś ul. Gliwicka 366	(32) 238 60 21, (32) 322 53 35	www.borowawies.pl/zaklad-aktywnosci-zawodowej-grill
12.	Rudzki Zakład Aktywności Zawodowej	41-711 Ruda Śl. ul. Główna 11	(32) 242 09 15	www.rudzkizaz.pl
13.	Zakład Aktywności Zawodowej Usług Pralniczych	44-300 Wodzisław Śl. ul. Wałowa 30	(32) 454 60 13	www.zazwodzislaw.pl
14.	Zakład Aktywności Zawodowej Fundacji „Nadzieja Dzieci”	41-800 Zabrze ul. Hagera 6 A	(32) 451 008 890	https://fundacjanadziejedzieci.com.pl/kontakt
15.	Zakład Aktywności Zawodowej „LALIKI” Ośrodek Rehabilitacyjno-Szkoleniowo-Wypoczynkowy	34-373 Zwardoń ul. Laliki 365	609 010 103	www.laliki.com.pl
16.	Zakład Aktywności Zawodowej Zakład Produkcyjno-Usługowy „Wspólna Pasja”	44-240 Żory ul. Bażancia 40	(32) 435 80 04	www.wspolnapasja.org

5. Zakład Pracy Chronionej

Zakład Pracy Chronionej (ZPCH) to zakład zatrudniający przez okres co najmniej 12 miesięcy nie mniej niż 25 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy i osiągający przez okres 6 miesięcy wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych:

- a) co najmniej 50%, w tym 20% osób z niepełnosprawnością w stopniu znacznym lub umiarkowanym albo
- b) co najmniej 30% niewidomych/psychicznie chorych/upośledzonych umysłowo zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności.

Podstawowym celem ZPCH jest zapewnienie osobom niepełnosprawnym odpowiedniej dla nich pracy, doraźnej i specjalistycznej opieki medycznej, poradnictwa i usług rehabilitacyjnych. Jest to placówka przystosowana do zatrudniania osób niepełnosprawnych oraz służąca zwiększaniu aktywności zawodowej wśród osób dotkniętych niepełnosprawnością. Warunki pracy w ZPCH muszą uwzględniać potrzeby osób zatrudnionych ze względu na ich stopień niepełnosprawności, poprzez

przystosowanie stanowisk pracy, pomieszczeń higieniczno-sanitarnych i ciągów komunikacyjnych oraz ich dostępności.

Rehabilitacja zawodowa, społeczna i lecznicza osób niepełnosprawnych w ZPCH prowadzona jest w oparciu o opracowany przez zakład, program rehabilitacji zawodowej, społecznej i leczniczej oraz indywidualny program rehabilitacji osoby niepełnosprawnej. Wykaz ZPCH w Województwie Śląskim, prowadzi Śląski Urząd Wojewódzki, do którego można uzyskać wgląd poprzez stronę internetową www.katowice.uw.gov.pl (zakładce Wydział Urzędu -> Wydział Rodziny i Polityki Społecznej -> Wykazy i rejestry)³

Prawa i obowiązki pracodawców zatrudniających osoby niepełnosprawne, w tym uprawnienia niepełnosprawnego pracownika, reguluje ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. *o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych*.

C. Poradnictwo zawodowe i aktywizacja zawodowa dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Wszystkie osoby niepełnosprawne bez względu na przyczynę i rodzaj niepełnosprawności mają prawo do pomocy w zakresie zatrudnienia oraz możliwość dostępu do zatrudnienia na równi z osobami pełnosprawnymi, zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami. Zgodnie z art. 18 Kodeksu Pracy Osoba, wobec której pracodawca naruszył zasadę równego traktowania w zatrudnieniu (w zakresie m. in. nawiązania stosunku pracy, awansowania, dostępu do szkolenia) ma prawo do odszkodowania w wysokości nie niższej niż minimalne wynagrodzenie za pracę. Aktywność zawodowa osób niepełnosprawnych, pozwala na pełnoprawne uczestnictwo w życiu społeczno-gospodarczym.

Osoby niepełnosprawne z zaburzeniami psychicznymi, wyłączone z pracy zawodowej i innych form konstruktywnej aktywności życiowej, mające trudności w poprawnych relacjach społecznych oraz codziennym funkcjonowaniu, mogą korzystać z różnych form rehabilitacji społecznej i zawodowej, ułatwiających podjęcie zatrudnienia. Zaliczają się do nich, opisane we wcześniejszych częściach rozdziału: warsztaty terapii zajęciowej, zakłady pracy chronionej, zakłady aktywności zawodowej, kluby i centra integracji społecznej, jak również instytucje i formy aktywizacji, którym zostanie poświęcona dalsza część rozdziału.

1. Powiatowe Urzędy Pracy

Powiatowe Urzędy Pracy (PUP) rejestrują bezrobotnych i poszukujących pracy oraz prowadzą rejestr tych osób. PUP realizują zadania z zakresu promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej.

PUP, udzielając bezrobotnemu pomocy, ustala dla niego indywidualny plan działania, którego celem jest jak najszybsze doprowadzenie go do podjęcia pracy.

³ <https://suw.bip.gov.pl/fobjects/download/836817/wykaz-zakladow-pracy-chronionej-funkcjonujacych-na-terenie-województwa-slaskiego-wedlug-stanu-na-30-06-2025-r.html>

W przypadku braku możliwości zapewnienia odpowiedniej pracy urząd świadczy usługę poradnictwa zawodowego, inicjuje, organizuje i finansuje szkolenia, przygotowanie zawodowe dorosłych i staże, przyznaje i wypłaca stypendia, inicjuje i dofinansowuje tworzenie dodatkowych miejsc pracy, przyznaje i wypłaca zasiłki oraz inne świadczenia z tytułu bezrobocia.

Aktywizacja zawodowa, poprzez świadczenie usług w ramach pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego oraz udzielanie pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy, jest skierowana zwłaszcza do osób, które pozostają przez dłuższy czas bez pracy i wymagają szczególnego wsparcia w szukaniu zatrudnienia. Osoby z zaburzeniami psychicznymi należą do tej kategorii bezrobotnych.

Osoba niepełnosprawna, **zarejestrowana w PUP** jako bezrobotna albo poszukująca pracy, niepozostająca w zatrudnieniu ma prawo korzystać na zasadach określonych w ustawie z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia z:

1) finansowych form wsparcia m.in. :

- szkoleń,
- staży,
- prac interwencyjnych,
- badań lekarskich lub psychologicznych, ponadto wyżej wymienione osoby mogą:
- otrzymywać jednorazowo środki na podjęcie działalności gospodarczej,
- uzyskać zatrudnienie w ramach nowo utworzonego (wyposażonego), stanowiska pracy;

2) usług rynku pracy :

- pośrednictwo pracy – polegające na udzielaniu pomocy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia,
- poradnictwo zawodowe – polegające na udzielaniu porad ułatwiających wybór zawodu, zmianę kwalifikacji, podjęcie zatrudnienia, w tym badanie kompetencji, uzdolnień i zainteresowań zawodowych, udzielanie informacji o zawodach, rynku pracy oraz możliwościach szkolenia i kształcenia, a także organizowaniu zajęć grupowych, w tym szkolenia zakresu umiejętności poszukiwania pracy, których celem jest pomoc w samodzielnym poszukiwaniu pracy, profesjonalnym poruszaniu się po rynku pracy, przygotowaniu dokumentów aplikacyjnych, przeprowadzaniu rozmów symulacyjnych z pracodawcami itp.

Korzystanie z pomocy doradcy zawodowego powinno pobudzić i zmotywować osobę bezrobotną do aktywnego poszukiwania pracy oraz wyposażyć w niezbędne wiadomości i umiejętności.

Z inicjatywy PUP organizowane są **szkolenia dla osób niepełnosprawnych**, które poszukują pracy i nie pozostają w zatrudnieniu.

Celem każdego szkolenia jest zwiększenie szans na uzyskanie zatrudnienia, podwyższenie dotychczasowych kwalifikacji zawodowych lub zwiększenie aktywności zawodowej, szczególnie w razie:

- braku kwalifikacji zawodowych,
- konieczności zmiany kwalifikacji w związku z brakiem propozycji odpowiedniego zatrudnienia,

- utraty zdolności do pracy w dotychczas wykonywanym zawodzie.

PUP kieruje osobę niepełnosprawną na szkolenie:

- z własnej inicjatywy lub na podstawie orzeczenia właściwego organu,
- wskazane przez tę osobę, jeśli zostanie uprawdopodobnione, że szkolenie zapewni uzyskanie pracy.

Powiatowe Urzędy Pracy

Lp.	Nazwa	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	Powiatowy Urząd Pracy w Będzinie	42-500 Będzin ul. Krasickiego 17 A	(32) 267 30 03 (32) 729-59-41	https://bedzin.praca.gov.pl/
2.	Powiatowy Urząd Pracy w Bielsku-Białej	43-300 Bielsko-Biała ul. Partyzantów 55	(33) 496 51 50	www.bielsko-biala.praca.gov.pl
3.	Powiatowy Urząd Pracy w Bytomiu	41-902 Bytom ul. Łagiewnicka 15	(32) 281 70 19	bytom.praca.gov.pl
4.	Powiatowy Urząd Pracy w Bielsku-Białej, filia w Czechowicach-Dziedzicach	43-502 Czechowice-Dziedzice ul. E. Kopcia 1	(32) 215 33 12	www.bielsko-biala.praca.gov.pl
5.	Powiatowy Urząd Pracy w Chorzowie	41-500 Chorzów ul. Opolska 19	(32) 349 71 01	https://chorzow.praca.gov.pl/
6.	Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie	43-400 Cieszyn Plac Wolności 6	(33) 851 49 91	www.cieszyn.praca.gov.pl
7.	Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie	42-217 Częstochowa ul. Szymanowskiego 15	(34) 370 61 00	www.czestochowa.praca.gov.pl
8.	Powiatowy Urząd Pracy w Dąbrowie Górniczej	41-300 Dąbrowa Górnicza ul. Jana III Sobieskiego 12	(32) 262 37 39	www.dabrowagornicza.praca.gov.pl
9.	Powiatowy Urząd Pracy w Gliwicach	44-100 Gliwice Pl. Inwalidów Wojennych 12	(32) 444 23 00	www.gliwice.praca.gov.pl
10.	Powiatowy Urząd Pracy w Jastrzębiu-Zdroju	44-335 Jastrzębie-Zdrój ul. Wrocławska 2	(32) 356 62 99	www.jastrzebiezdroj.praca.gov.pl
11.	Powiatowy Urząd Pracy w Jaworznie	43-600 Jaworzno ul. Północna 9 B	(32) 618 19 00	www.jaworzno.praca.gov.pl
12.	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	40-852 Katowice ul. Ks. P. Połpiecha 14	(32) 479 85 00 (32) 47 98 501 (32) 47 98 502	www.katowice.praca.gov.pl
13.	Gminne Centrum Pracy w Koniecpolu	42-230 Koniecpol ul. Rzeczna 29	(34) 355 14 12	www.czestochowa.praca.gov.pl
14.	Powiatowy Urząd Pracy w Kłobucku	42-100 Kłobuck ul. Długosza 114	(34) 317 44 00	https://klobuck.praca.gov.pl/
15.	Powiatowy Urząd Pracy w Lublińcu	42-700 Lubliniec ul. Sobieskiego 9	(34) 356 24 64 (34) 351 52 80	www.lubliniec.praca.gov.pl

16.	Powiatowy Urząd Pracy w Mikołowie	43-170 Łaziska-Górne ul. Chopina 8	(32) 224 10 92	www.mikolow.praca.gov.pl
17.	Powiatowy Urząd Pracy w Mysłowicach	41-400 Mysłowice ul. Mikołowska 4 A	(32) 223 27 21	www.myslowice.praca.gov.pl
18.	Powiatowy Urząd Pracy w Myszkowie	42-300 Myszków ul. Partyzantów 21	(34) 313 50 20	www.myszkow.praca.gov.pl
19.	Powiatowy Urząd Pracy w Piekarach Śl.	41-940 Piekary Śl. ul. Ks. Popiełuszki 14	(32) 381 58 91	www.piekaryslaskie.praca.gov.pl
20.	Powiatowy Urząd Pracy w Pszczynie	43-200 Pszczyna ul. Dworcowa 23	(32) 210 27 21	www.pszczyna.praca.gov.pl
21.	Powiatowy Urząd Pracy w Raciborzu	47-400 Racibórz ul. Klasztorna 6	(32) 415 45 50	www.raciborz.praca.gov.pl
22.	Powiatowy Urząd Pracy w Rudzie Śląskiej	41-700 Ruda Śl. ul. Ballestremów 16	(32) 771 59 95	www.rudaslaska.praca.gov.pl
23.	Powiatowy Urząd Pracy w Rybniku	44-200 Rybnik ul. Jankowicka 1	(32) 422 60 95	www.rybnik.praca.gov.pl
24.	Powiatowy Urząd Pracy w Siemianowicach Śląskich	41-103 Siemianowice Śl. ul. Wyzwolenia 17	(32) 765 29 45	www.siemianowiceslaskie.praca.gov.pl
25.	Powiatowy Urząd Pracy w Sosnowcu	41-200 Sosnowiec ul. Rzeźnicza 12	(32) 297 87 14	www.sosnowiec.praca.gov.pl
26.	Powiatowy Urząd Pracy w Świętochłowicach	41-600 Świętochłowice ul. Plebiscytowa 3/7	(32) 346 27 03	swietochlowice.praca.gov.pl
27.	Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach	42-600 Tarnowskie Góry ul. Towarowa 1	(32) 285 50 38	www.pup-tg.pl
28.	Powiatowy Urząd Pracy w Tychach	43-100 Tychy ul. Budowlanych 59	(32) 781 58 61	www.pup.tychy.pl
29.	Powiatowy Urząd Pracy w Wodzisławiu Śl.	44-300 Wodzisław Śl. ul. Michalskiego 12	(32) 459 29 80	www.wodzislawslaski.praca.gov.pl
30.	Powiatowy Urząd Pracy w Zabrze	41-800 Zabrze Pl. Krakowski 9	(32) 277 90 00	www.zabrze.praca.gov.pl
31.	Powiatowy Urząd Pracy w Zawierciu	42-400 Zawiercie ul. Parkowa 2	(32) 672 11 79 (32) 672 43 96	www.zawiercie.praca.gov.pl
32.	Powiatowy Urząd Pracy w Żorach	44-240 Żory ul. Osińska 48	(32) 434 27 90 (32) 434 10 04 (32) 434 72 77	www.pup.zory.pl
33.	Powiatowy Urząd Pracy w Żywcu	34-300 Żywiec ul. Łączna 28	(33) 475 75 00 (33) 475 75 51	www.zywiec.praca.gov.pl

b.d. – brak danych

2. Rehabilitacja lecznicza w ramach prewencji rentowej ZUS

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) prowadzi rehabilitację leczniczą w ramach prewencji rentowej na podstawie ustawy z dnia 13 października 1998 r. o *systemie ubezpieczeń społecznych* i rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 października 2001 r. w *sprawie szczegółowych zasad i trybu kierowania przez ZUS na rehabilitację leczniczą oraz udzielania zamówień na usługi rehabilitacyjne*.

Celem prowadzenia rehabilitacji leczniczej w ramach prewencji rentowej ZUS jest **przywrócenie zdolności do pracy** osobom, które w wyniku choroby bądź urazu zagrożone są długotrwałą lub trwałą utratą zdolności do pracy, ale jednocześnie po przeprowadzeniu rehabilitacji rokują jej odzyskanie.

Na rehabilitację leczniczą mogą być skierowane osoby zagrożone całkowitą lub częściową niezdolnością do pracy, osoby uprawnione do zasiłku chorobowego lub świadczenia rehabilitacyjnego po ustaniu tytułu do ubezpieczenia chorobowego lub wypadkowego, a także osoby pobierające rentę okresową z tytułu niezdolności do pracy.

Podstawą skierowania ubezpieczonego lub rencisty na rehabilitację **jest orzeczenie** o potrzebie rehabilitacji leczniczej, wydane przez lekarza orzecznika ZUS.

Lekarz orzecznik wydaje orzeczenie:

- na wniosek lekarza prowadzącego leczenie, przy czym wniosek o przeprowadzenie rehabilitacji leczniczej może być sporządzony na dowolnym formularzu (przykładowy wzór znajduje się na stronie internetowej ZUS); wniosek może wystawić każdy lekarz prowadzący leczenie, a **osoba, której ten wniosek dotyczy, składa go w oddziale ZUS właściwym ze względu na miejsce zamieszkania**,
- podczas kontroli zaświadczenia lekarskiego o czasowej niezdolności do pracy,
- przy ustalaniu uprawnień do świadczenia rehabilitacyjnego,
- podczas orzekania o niezdolności do pracy dla celów rentowych.

Jeżeli lekarz orzecznik ZUS wyda orzeczenie o potrzebie przeprowadzenia rehabilitacji leczniczej w ramach prewencji rentowej, osoba zainteresowana otrzymuje zawiadomienie o skierowaniu do ośrodka rehabilitacyjnego. Osoba skierowana przez ZUS na rehabilitację nie ponosi żadnych opłat, ZUS ponosi całkowity koszt rehabilitacji leczniczej łącznie z kosztami zakwaterowania, wyżywienia oraz przejazdu z miejsca zamieszkania do ośrodka rehabilitacyjnego i z powrotem najtańszym środkiem komunikacji publicznej.

Rehabilitacja lecznicza w ramach prewencji rentowej w profilu psychosomatycznym prowadzona jest w systemie stacjonarnym. Odbywa się na podstawie ustalonego indywidualnie programu, uwzględniającego schorzenie podstawowe i choroby współistniejące oraz zawiera następujące elementy: rehabilitację psychologiczną, w tym m.in. psychoedukację i treningi relaksacyjne, edukację zdrowotną oraz niezbędne formy rehabilitacji fizycznej zależnie od wskazań indywidualnych.

Na rehabilitację najczęściej kierowane są osoby z następującymi rozpoznaniem w schorzeniach psychosomatycznych (według ICD-10):

F30–F39 zaburzenia nastroju (afektywne).

F40–F48 zaburzenia nerwicowe, związane ze stresem i pod postacią somatyczną.
F50–F59 zespoły behawioralne związane z zaburzeniami fizjologicznymi i czynnikami fizycznymi.

W procesie rehabilitacji psychosomatycznej bardzo istotna jest specjalistyczna diagnoza psychologiczna i medyczna dotycząca współistniejących zaburzeń somatycznych i psychicznych. Najważniejszym elementem rehabilitacji w tej grupie schorzeń jest prowadzenie różnorodnych oddziaływań psychologicznych, mających na celu:

- osiągnięcie poprawy objawowej,
- zmianę stosunku do choroby (wyjście z roli chorego),
- zwiększenie aktywności i poczucia sprawczości,
- wypracowanie nowych sposobów radzenia sobie w sytuacjach stresowych,
- nabycie umiejętności rozwiązywania problemów,
- poszerzenie umiejętności społecznych.

Przeciwwskazaniami **ogólnymi** do kierowania na rehabilitację leczniczą są:

- stany bezpośredniego zagrożenia życia,
- niestabilny przebieg chorób układu krążenia,
- incydent zakrzepowo-zatorowy świeży lub w czasie ostatnich 2 miesięcy,
- niewyrównane choroby współistniejące, np. niedokrwistość, nadczynność tarczycy,
- niedoczynność tarczycy, niewydolność nerek, niewydolność wątroby, cukrzyca,
- choroby przebiegające z drgawkami lub z krótkotrwałymi utratami przytomności,
- niepoddające się leczeniu,
- skazy krwotoczne,
- ostre stany zapalne, choroby gorączkowe,
- alkoholizm i narkomania,
- czynna choroba nowotworowa,
- zaburzenia psychotyczne,
- przebyty udar mózgu prowadzący do istotnego upośledzenia funkcji psychofizycznych,
- nasilone zaburzenia funkcji poznawczych,
- ciąża i okres karmienia,
- powikłania pooperacyjne,
- brak zgody chorego.

Przeciwwskazane **w schorzeniach psychosomatycznych** jest kierowanie na rehabilitację leczniczą osób z:

- kręgu schizofrenii,
- uzależnieniami,
- organicznymi zmianami w mózgu⁴.

Rehabilitacja lecznicza w ośrodku rehabilitacyjnym powinna trwać 24 dni. Czas trwania rehabilitacji może być przedłużony lub skrócony w przypadku:

⁴ Standardy orzecznictwa lekarskiego ZUS, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Warszawa 2020.

- pozytywnego rokowania co do odzyskania zdolności do pracy ubezpieczonego albo rencisty w przedłużonym czasie trwania rehabilitacji,
- wcześniejszego przywrócenia ubezpieczonemu albo renciście zdolności do pracy,
- zaistnienia innych przyczyn leżących po stronie ubezpieczonego albo rencisty.

Decyzję w sprawie skrócenia lub przedłużenia rehabilitacji podejmuje ordynator ośrodka, po uprzednim uzyskaniu zgody ZUS.

Rozdział III:

Orzecznictwo do celów rentowych i pozarentowych

Zgodnie z obowiązującym porządkiem prawnym wyznacznikiem niepełnosprawności nie jest wyłącznie ocena stanu zdrowia, bowiem orzecznictwo o niepełnosprawności uwzględnia zarówno fizyczne, psychiczne jak i społeczne aspekty funkcjonowania człowieka.

Obecnie w Polsce obowiązuje dwutorowy system orzecznictwa o niepełnosprawności (regulowany na podstawie odrębnych przepisów):

1. orzecznictwo do celów pozarentowych,
2. orzecznictwo do celów rentowych.

1. Orzekanie o niepełnosprawności – orzekanie pozarentowe

Osoby z zaburzeniami psychicznymi mają prawo do uzyskiwania ulg i uprawnień przysługujących osobom niepełnosprawnym.

O niepełnosprawności do celów pozarentowych orzekają zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności:

- Powiatowe zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności jako **I instancja**,
- Wojewódzkie zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności jako **II instancja**.
- **Rejonowe sądy pracy i ubezpieczeń społecznych jako organ odwoławczy dokonujący kontroli prawidłowości orzekania przez organy administracji publicznej. Tu kieruje się odwołanie od decyzji Wojewódzkiego Zespołu.**

Powiatowe i wojewódzkie zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności, właściwe ze względu na miejsce stałego pobytu osoby, wydają orzeczenia o:

- niepełnosprawności dla dzieci i młodzieży do 16 roku życia,
- stopniu niepełnosprawności dla osób powyżej 16 roku życia,
- wskazaniach do ulg i uprawnień **wydaje się osobie, która ukończyła 16 rok życia i posiada jedno z następujących orzeczeń.**

W przypadku orzekania o stopniu niepełnosprawności przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o *rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych* przewidują trzy stopnie niepełnosprawności:

1. Znaczny,
2. Umiarkowany,
3. Lekki.

Orzeczenie o stopniu niepełnosprawności wydaje się osobie, która ukończyła 16 rok życia.

a. Do **znacznego** stopnia niepełnosprawności zalicza się osoby:

- niezdolne do pracy i wymagające, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych, w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji;
- zdolne do pracy w warunkach pracy chronionej i wymagające, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych, w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Uwaga: Zarówno osoby niezdolne do pracy bądź zdolne do pracy w warunkach chronionych muszą jednocześnie wymagać stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych, w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Niezdolność do samodzielnej egzystencji oznacza naruszenie sprawności organizmu w stopniu uniemożliwiającym zaspokajanie bez pomocy innych osób podstawowych potrzeb życiowych, za które uważa się przede wszystkim samoobsługę, poruszanie się i komunikację.

b. Do **umiarkowanego** stopnia niepełnosprawności mogą być zaliczone trzy grupy osób z naruszoną sprawnością organizmu tj.:

- niezdolne do pracy,
- zdolne do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej,
- wymagające czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych.

Każda z przesłanek stanowi samodzielną podstawę do zaliczania do tego stopnia niepełnosprawności.

c. Do **lekkiego** stopnia niepełnosprawności zalicza się osoby o:

- naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną;
- naruszonej sprawności organizmu, mającą ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne.

Każda z przesłanek stanowi samodzielną podstawę do zaliczania do tego stopnia niepełnosprawności.

Zaliczenie do znacznego albo umiarkowanego stopnia niepełnosprawności osoby, nie wyklucza możliwości zatrudnienia tej osoby u pracodawcy niezapewniającego warunków pracy chronionej w przypadku przystosowania przez pracodawcę stanowiska pracy do potrzeb danej osoby lub zatrudnienia w formie telepracy.

Stopień niepełnosprawności orzeka się na czas określony lub na stałe, decyduje o tym ocena możliwości poprawy funkcjonowania osoby zainteresowanej.

Do 16 roku życia nie ustala się stopnia niepełnosprawności, w tym przypadku wydaje się orzeczenie o niepełnosprawności.

Osoby, poniżej 16 lat zaliczane są do osób z niepełnosprawnościami, jeżeli mają naruszoną sprawność fizyczną lub psychiczną o przewidywanym okresie trwania powyżej 12 miesięcy, z powodu wady wrodzonej, długotrwałej choroby lub uszkodzenia organizmu, powodującą konieczność zapewnienia im całkowitej opieki lub pomocy w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych w sposób przewyższający wsparcie potrzebne osobie w danym wieku.

Niepełnosprawność dziecka orzeka się na czas określony, jednak na okres nie dłuższy niż do ukończenia przez dziecko 16 roku życia. Decyduje ocena możliwości poprawy funkcjonowania dziecka.

Osoba ubiegająca się o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności powinna złożyć:

- wniosek o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności (dla osoby do 16 roku życia);
- wniosek o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności (dla osoby powyżej 16 roku życia);
- dokumentację medyczną (karty informacyjne leczenia szpitalnego, dokumentację medyczną z przebiegu leczenia ambulatoryjnego, wyniki dodatkowych badań diagnostycznych, konsultacje specjalistyczne itp.);
- zaświadczenie lekarskie zawierające opis stanu zdrowia, rozpoznanie choroby zasadniczej i chorób współistniejących potwierdzone aktualnymi wynikami badań diagnostycznych, wydane przez lekarza, pod którego opieką lekarską znajduje się osoba zainteresowana - zaświadczenie takie ważne jest przez 3 miesiące od daty wydania i w tym czasie należy złożyć wniosek w powiatowym zespole.

W przypadku wydania orzeczenia o wskazaniach do ulg i uprawnień osoba ubiegająca się o wydanie takiego orzeczenia winna złożyć:

- dokumentację medyczną (karty informacyjne leczenia szpitalnego, dokumentację medyczną z przebiegu leczenia ambulatoryjnego, wyniki dodatkowych badań diagnostycznych, konsultacje specjalistyczne itp.);
- orzeczenie o inwalidztwie lub niezdolności do pracy;
- inne dokumenty mające wpływ na ustalenie wskazań do ulg i uprawnień.

Wniosek o wydanie orzeczenia może złożyć:

- osoba zainteresowana;
- przedstawiciel ustawowy osoby zainteresowanej (dotyczy to przede wszystkim dzieci oraz osób ubezwłasnowolnionych);
- kierownik ośrodka pomocy społecznej, ale za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego.

Wniosek składa się w powiatowym/miejskim zespole do spraw orzekania o niepełnosprawności właściwym dla miejsca stałego pobytu osoby zainteresowanej lub właściwym dla miejsca pobytu w przypadku osób:

- bezdomnych;

- przebywających poza miejscem stałego pobytu ponad dwa miesiące ze względów zdrowotnych lub rodzinnych;
- przebywających w zakładach karnych i poprawczych;
- przebywających w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej.

Miejscem stałego pobytu jest miejscowość, w której wnioskodawca zamieszkuje pod oznaczonym adresem z zamiarem stałego przebywania.

Posiadanie orzeczenia wydanego przez zespół ds. orzekania o niepełnosprawności pozwala korzystać z wielu form pomocy (w zależności od stopnia niepełnosprawności), do których należą m. in.:

- w zakresie rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia:
 - możliwość uzyskania odpowiedniego zatrudnienia uwzględniającego psychofizyczne możliwości danej osoby, np. w zakładach pracy chronionej, zakładach aktywności zawodowej,
 - możliwość korzystania ze szkoleń, w tym specjalistycznych,
 - korzystanie z przywilejów pracowniczych przysługujących osobom niepełnosprawnym m.in. skróconego wymiaru czasu pracy, dłuższej przerwy w pracy, prawo do dodatkowego urlopu wypoczynkowego,
 - możliwość wsparcia finansowego działalności gospodarczej lub rolniczej;
- w zakresie rehabilitacji społecznej:
 - możliwość uczestnictwa w terapii zajęciowej oraz w turnusach rehabilitacyjnych,
 - dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się,
 - dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne, ułatwiające funkcjonowanie danej osoby,
 - usługi socjalne, opiekuńcze, terapeutyczne i rehabilitacyjne świadczone przez instytucje pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki,
 - uprawnienie do zasiłku pielęgnacyjnego i innych świadczeń rodzinnych (np. dodatków do zasiłku rodzinnego związanych z niepełnosprawnością) oraz do zasiłku stałego z pomocy społecznej;
- korzystanie z ulg i uprawnień przysługujących na podstawie odrębnych przepisów, m.in.: ulgi podatkowe, uprawnienia i ulgi komunikacyjne (np. karta parkingowa, zniżki w komunikacji), zwolnienie z opłat abonamentowych za radio i telewizję.

Orzeczenie o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności zawiera oznaczenie zespołu, który wydał orzeczenie, datę wydania orzeczenia i złożenia wniosku, podstawę prawną wydania orzeczenia, dane osobowe dziecka/osoby zainteresowanej, numer dokumentu potwierdzającego tożsamość dziecka/osoby zainteresowanej, ustalenie lub odmowę ustalenia niepełnosprawności/stopnia niepełnosprawności, symbol przyczyny niepełnosprawności, datę lub okres powstania niepełnosprawności, okres, na jaki orzeczono niepełnosprawność, wskazania, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki

Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności, uzasadnienie, pouczenie o przysługującym odwołaniu, podpis przewodniczącego składu orzekającego lub pozostałych członków tego składu.

PAMIĘTAJ

Orzeczenia Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Powiatowego Zespołu ds. Orzekania można posiadać niezależnie od siebie.

Postępowanie o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności, stopniu niepełnosprawności, wskazaniu do ulg oraz organizację Zespołów ds. Orzekania regulują następujące przepisy:

- Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o *rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych*,
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 lutego 2002 r. w sprawie *kryteriów oceny niepełnosprawności u osób w wieku do 16 roku życia*,
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie *orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności*,
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2014 r. w sprawie *wzoru oraz trybu wydawania i zwrotu kart parkingowych*,
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 24 czerwca 2014 r. w sprawie *wysokości opłaty za wydanie karty parkingowej oraz warunków dystrybucji blankietów kart parkingowych*.

Osoby z zaburzeniami psychicznymi mają prawo do uzyskiwania ulg i uprawnień przysługujących osobom niepełnosprawnym.

Zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności w I instancji

Lp.	Nazwa Zespołu/zasięg terytorialny	Adres	Nr telefonu	Adres strony internetowej
1.	Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Będzinie /powiat będziński	42-500 Będzin ul. Krasickiego 17	(32) 368 08 04	www.bip.powiat.bedzin.pl
2.	Miejski Zespół Do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Bielsku-Białej	43-300 Bielsko-Biała ul. Lipnicka 36	(33) 815 19 16 (33) 496 03 89	www.mops.bielsko.pl W zakładce „Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności”
3.	Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania	43-300 Bielsko-Biała ul. Piastowska 40	(33) 813 69 40	powiat.bielsko.pl

	o Niepełnosprawności w Bielsku-Białej /powiat bielski			
4.	Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Bytomiu /Bytom, Piekary Śląskie	41-902 Bytom ul. Marszałka J. Piłsudskiego 67	(32) 282 18 67 (32) 388 67 04	mopr.bytom.pl/mopr
5.	Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Chorzowie	41-500 Chorzów ul. Raclawicka 19	(32) 771 63 32	www.opschorzow.pl/po- moc-osobom- niepelnosprawnym/miej- ski-zespol-do-spraw- orzekania-o- niepelnosprawnosci.htm l
6.	Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Cieszynie /powiat cieszyński	43-400 Cieszyn ul. Bobrecka 29	(33) 477 71 26	www.pcprcieszyn.ox.pl/ powiatowa-spoleczna- rada-ds-osob- niepelnosprawnych
7.	Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Częstochowie /Częstochowa, powiat częstochowski, powiat kłobucki	42-202 Częstochowa Aleja Pokoju 44	(34) 366 04 64	www.czystochowa.pl/po- wiatowy-zespol-ds- orzekania-o- niepelnosprawnosci
8.	Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Dąbrowie Górniczej /Dąbrowa Górnicza	41-303 Dąbrowa Górnicza Al. Piłsudskiego 2	(32) 261 72 12	www.mops.com.pl/konta- kt/dzialy/powiatowy- zespol-ds-orzekania-o- niepelnosprawnosci
9.	Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Gliwicach /Gliwice, powiat gliwicki	44-100 Gliwice ul. Bojkowska 20	(32) 230 26 90	www.opsgliwice.pl/formy- - pomocy/niepelnosprawn- osc/miejski-zespol- spraw-orzekania-o- niepelnosprawnosci/
10.	Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Jaworznie /Jaworzno	43-603 Jaworzno ul. Łukasiewicza 7	(32) 615 51 51 (32) 618 18 28 (32) 762 91 98	www.mops.jaworzno.pl orzekanie-o- niepelnosprawnosci.htm l
11.	Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Katowicach /Katowice	40-855 Katowice ul. Gliwicka 102	(32) 250 87 00 (32) 209 35 40	www.mops.katowice.pl/ node/233
12.	Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Mysłowicach	41-400 Mysłowice ul. Brzezińska 21	(32) 223 85 85	www.mops-myslowice.pl

	/Mysłowice			
13.	Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Myszkowie	42-300 Myszków ul. Partyzantów 21	(34) 313 20 29	www.myszkow.pcpr.pl
14.	Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Raciborzu /powiat raciborski/	47-400 Racibórz ul. Gamowska 3	(32) 415 21 01	www.powiatraciborski.pl /starostwo/Powiatowy_z espol_ds_orzekania.htm l
15.	Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Rudzie Śląskiej /Ruda Śląska	41-709 Ruda Śl. ul. Markowej 20A	(32) 344 03 08	www.biuletyn.abip.pl/mz on_r_sl
16.	Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Rybniku /Rybnik, Jastrzębie-Zdrój, Żory, powiat mikołowski, powiat pszczyński, powiat rybnicki	44-200 Rybnik ul. Chrobrego 39	(32) 423 72 02 (32) 433 16 22	www.pzon.rybnik.pl
17.	Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Siemianowicach Śląskich /Siemianowice Śląskie	41-100 Siemianowice Śl. ul. Szkolna 17	(32) 220 26 64	www.mops.siemianowic e.4bip.pl/index.php?idg= 2&id=75&x=3&y=2
18.	Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Sosnowcu /Sosnowiec	41-200 Sosnowiec ul. 3-go Maja 33	(32) 296 23 44 (32) 296 23 45 tel:322962344	www.mopssosnowiec.pl/ o-osrodku/powiatowy- zespol-do-spraw- orzekania-o- niepelnosprawnosci- 1.html
19.	Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Świętochłowicach /Świętochłowice	41-600 Świętochłowice ul. Harcerska 1	(32) 770 93 02	www.mzonsw.pl
20.	Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Tarnowskich Górach /powiat tarnogórski, powiat lubliniecki	42-600 Tarnowskie Góry ul. Sienkiewicza 16	(32) 381 81 02 (32) 381 87 64	www.bip.tarnogorski.pl/? catid=108&parcat=25&t =menu www.lubliniec.starostwo. gov.pl/orzekanie-o- niepelnosprawnosci- r91.html?wydzial=WRS Z
21.	Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Tychach	43-100 Tychy ul. Budowlanych 59	(32) 227 95 81	www.pzon-tychy.pl

/Tychy, powiat bieruńsko-lędziński				
22.	Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Wodzisławiu Śl. /powiat wodzisławski	44-300 Wodzisław Śl. ul. Pszowska 92A	(32) 412 09 66	www.powiatwodzislawski.pl/samorząd/starostwo-powiatowe/dokumenty-wydziału
23.	Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Zabrze /Zabrze	41-800 Zabrze ul. 3 Maja 16	(32) 277 78 45 (32) 277 78 52	www.mopr.zabrze.magistrat.pl
24.	Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Zawierciu /powiat zawierciański	42-400 Zawiercie ul. Daszyńskiego 4	(32) 670 07 49 w. 111	www.pcpr.zawiercie.powiat.pl/kategorie/powiatowy_zespol_do_spraw_orzekania_o_niepelnosprawnosci
25.	Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Żywcu /powiat żywiecki	34-400 Żywiec ul. Ks. Prałata St. Słonki 24.	(33) 861 70 49	www.pcpr-zywiec.pl/index.php/zespol-ds-orzekania

Zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności w II instancji

Lp.	Nazwa/zasięg terytorialny	Adres	Nr telefonu	Adres strony internetowej
1.	Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie Śląskim	40-024 Katowice ul. Powstańców 41A	(32) 207 78 14	www.katowice.uw.gov.pl/wydział/wojewodzki-zespol-do-spraw-orzekania-o-niepelnosprawnosci

2. Orzekanie o niezdolności do pracy – orzekanie rentowe

Zaburzenia psychiczne mogą stanowić podstawę do przyznania renty z tytułu niezdolności do pracy, renty socjalnej lub szkoleniowej.

Orzecznictwo o niezdolności do pracy do celów rentowych, opiera się na ustawie z dnia 17 grudnia 1998 roku *o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych* oraz rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 14 grudnia 2004 r. *w sprawie orzekania o niezdolności do pracy*.

Orzekanie o niezdolności do pracy jest realizowane przez:

- Lekarzy Orzeczników i Komisje Lekarskie ZUS (Zakład Ubezpieczeń Społecznych),
- Lekarzy Rzecznawców i Komisje Lekarskie KRUS (Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego) - dotyczy rolników i ich rodzin,

- Komisje Lekarskie MON (Ministerstwa Obrony Narodowej) i MSWiA (Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji – dotyczy pracowników tzw. służb mundurowych (żołnierze, policjanci, celnicy) oraz ich rodzin.

Lekarz orzecznik ZUS dokonuje w formie orzeczenia oceny niezdolności do pracy i jej stopnia oraz ustalenia:

- daty powstania niezdolności do pracy,
- trwałości lub przewidywanego okresu niezdolności do pracy,
- związku przyczynowego niezdolności do pracy lub śmierci z określonymi okolicznościami,
- trwałości lub przewidywanego okresu niezdolności do samodzielnej egzystencji,
- celowości przekwalifikowania zawodowego.

Za osobę **niezdolną do pracy** uważa się osobę, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania tej zdolności po przekwalifikowaniu.

Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy. **Częściowo niezdolną do pracy** jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

W przypadku stwierdzenia naruszenia sprawności organizmu w stopniu powodującym konieczność stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innej osoby w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych orzeka się **niezdolność do samodzielnej egzystencji**.

Zaburzenia psychiczne obejmują różnorodną grupę schorzeń, najczęściej posiadają przewlekły przebieg, podczas którego stan czynnościowy organizmu ulega zmianom związanym m.in. z okresowymi zaostrzeniami, a rokowanie zależne jest w znacznym stopniu od trudnych do przewidzenia sytuacji społecznych.

Lekarz orzecznik wydaje orzeczenie na podstawie dokumentacji dołączonej do wniosku oraz po przeprowadzeniu bezpośredniego badania stanu zdrowia osoby, w stosunku do której ma być wydane orzeczenie. Rolą lekarza orzecznika jest ustalenie, czy z powodu naruszenia sprawności organizmu spowodowanego m.in. zaburzeniami psychicznymi istnieje niezdolność do pracy i w jakim stopniu.

W orzekaniu tej niezdolności istotne znaczenie ma określenie faktycznej utraty sprawności zawodowej w wyniku choroby i zachowanych możliwości zawodowych, a nie wyłącznie fakt istnienia poszczególnych objawów psychopatologicznych.

Do ustalenia niezdolności do pracy spowodowanej zaburzeniami psychicznymi, konieczna jest kompleksowa ocena wszystkich dostępnych źródeł wiedzy o stanie zdrowia osoby zainteresowanej, poprzez analizę dokumentacji medycznej i zawodowej. Ponadto lekarz orzecznik może uzupełnić dostarczoną dokumentację o opinię lekarza konsultanta lub psychologa albo o wyniki badań dodatkowych lub obserwacji szpitalnej. Dokumentacja z przebiegu leczenia (ambulatoryjnego, szpitalnego) jest szczególnie ważna, ponieważ odzwierciedla charakter i przebieg choroby, dominujące objawy, ich wpływ na funkcjonowanie i zdolności adaptacyjne, stosowane leczenie oraz ewentualne objawy uboczne prowadzonej

farmakoterapii. Dzięki dokumentacji można ustalić datę powstania niezdolności do pracy, niekiedy odległej w czasie.

Niezdolność do pracy orzeka się na okres nie dłuższy niż 5 lat. Wyjątkowo, jeżeli według wiedzy medycznej nie ma rokowań odzyskania zdolności do pracy przed upływem okresu 5 lat można orzec niezdolność na dłuższy okres.

Renta z tytułu niezdolności do pracy

Według ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku *o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych*, **prawo do renty** z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który **spełnia łącznie** następujące warunki:

- został uznany za niezdolnego do pracy,
- ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy (stosowny do wieku, w którym powstała niezdolność do pracy),
- niezdolność do pracy powstała w okresach składkowych (np. ubezpieczenia, zatrudnienia) lub nieskładkowych (np. w okresie pobierania zasiłku chorobowego, opiekuńczego, świadczenia rehabilitacyjnego) albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Wymóg powstania niezdolności do pracy w określonym ustawowo czasie **nie obowiązuje** w stosunku do osoby, która spełnia **łącznie** następujące warunki:

- została uznana za całkowicie niezdolną do pracy,
- udowodniła okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiety lub 25 lat dla mężczyzny.

Okres składkowy i nieskładkowy nie jest wymagany od ubezpieczonego, którego niezdolność do pracy jest spowodowana wypadkiem w drodze do pracy lub z pracy.

W celu uzyskania renty z tytułu niezdolności do pracy osoba zainteresowana lub jej pełnomocnik powinien złożyć na piśmie lub ustnie **wniosek o rentę (formularz ERN)**. Wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy może być zgłoszony u płatnika składek lub w innej jednostce uprawnionej do przyjmowania wniosków, a następnie przekazany do odpowiedniego organu rentowego. Może też być zgłoszony bezpośrednio w organie rentowym, właściwym ze względu na miejsce zamieszkania osoby zainteresowanej, który zobowiązany jest wydać decyzję.

Do wniosku o przyznanie renty należy dołączyć:

- **Informację o okresach składkowych i nieskładkowych (formularz ERP-6),**
- **dokumenty** na potwierdzenie przebytych **okresów składkowych i nieskładkowych,**
- **zaświadczenie pracodawcy o wysokości osiąganego wynagrodzenia (formularz ERP-7)** lub legitymację ubezpieczeniową, zawierającą wpisy dotyczące zarobków,
- **zaświadczenie o stanie zdrowia (formularz OL-9)** wydane przez lekarza prowadzącego leczenie, wystawione nie wcześniej niż na miesiąc przed datą złożenia wniosku,
- **inną dokumentację medyczną** będącą w posiadaniu osoby ubiegającej się o rentę, która może mieć znaczenie dla wydania orzeczenia przez lekarza

orzecznika ZUS, (historia choroby, karta badania, karty informacyjne z leczenia szpitalnego),

- **wywiad zawodowy (formularz OL-10)** – ankietę wypełnioną przez płatnika składek,
- **kartę wypadku w drodze do pracy lub z pracy**, jeśli ubezpieczony zgłasza wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy spowodowanej wypadkiem w drodze do pracy lub z pracy.

Po złożeniu wniosku, osoba wnioskująca o przyznanie orzeczenia podlega badaniu przez lekarza orzecznika ZUS. Jeżeli ubezpieczony nie może zgłosić się na badanie ze względu na stan zdrowia, a złożona dokumentacja jest wystarczająca do wydania orzeczenia, lekarz orzecznik wydaje orzeczenie na podstawie tej dokumentacji w trybie zaocznym.

Rodzaje rent:

- **stała** przysługuje ubezpieczonemu, którego niezdolność do pracy została uznana za trwałą,
- **okresowa** przyznawana, gdy niezdolność do pracy ma charakter czasowy. Po upływie okresu, wskazanego w decyzji organu rentowego ubezpieczony może wystąpić do ZUS z wnioskiem o przedłużenie prawa do renty na dalszy okres. Ewentualne kolejne prawo do renty uzależnione jest od wyniku ustaleń zawartych w orzeczeniu lekarza orzecznika ZUS lub komisji lekarskiej.

Renta szkoleniowa

Jeśli ubezpieczony spełni warunki wymagane do przyznania renty z tytułu niezdolności do pracy i uzyska orzeczenie o celowości przekwalifikowania zawodowego ze względu na niezdolność do pracy w dotychczasowym zawodzie, może otrzymać **rentę szkoleniową**. Renta przyznawana jest na okres 6 miesięcy i może ulec wydłużeniu na czas niezbędny do przekwalifikowania zawodowego, z możliwością przedłużenia do 36 miesięcy.

Zarówno skrócenie, jak i wydłużenie okresu pobierania renty szkoleniowej następuje na podstawie wniosku starosty.

Okres 6 miesięcy może ulec skróceniu, jeśli przed upływem tego okresu starosta zawiadomi organ rentowy o braku możliwości przekwalifikowania do innego zawodu lub o tym, że osoba zainteresowana nie poddaje się przekwalifikowaniu zawodowemu.

Renta szkoleniowa nie przysługuje w razie osiągnięcia przychodu z tytułu działalności podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia społecznego oraz służby.

Renta socjalna

Na podstawie ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. *o rencie socjalnej* od 1 października 2003 r. organem przyznającym i wypłacającym renty socjalne jest właściwa jednostka organizacyjna Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. W szczególnych przypadkach ten rodzaj renty wypłacany jest także przez inne organy emerytalno-rentowe, np. KRUS.

Renta socjalna przysługuje osobom pełnoletnim całkowicie niezdolnym do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało:

- przed ukończeniem 18. roku życia,
- w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej - przed ukończeniem 25 roku życia,
- w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

Istnieje dodatek dopełniający dla osób, które są całkowicie niezdolne do pracy i samodzielnej egzystencji. Dodatek dopełniający wypłaca się z rentą socjalną.

Postępowanie w sprawie przyznania renty socjalnej wszczyna się na podstawie wniosku osoby ubiegającej się o rentę socjalną lub jej przedstawiciela ustawowego, także na wniosek innej osoby, bądź kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych przez dyrektora centrum usług społecznych, działających za zgodą osoby ubiegającej się o rentę socjalną lub jej przedstawiciela ustawowego.

Osobie, która otrzymuje rentę nie przysługują zasiłki stałe i okresowe w rozumieniu przepisów ustawy o pomocy społecznej.

W przypadku zbiegu uprawnień do renty socjalnej z uprawnieniem do renty rodzinnej kwota renty socjalnej ulega takiemu obniżeniu, aby łączna kwota obu świadczeń nie przekraczała 300% kwoty najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy⁵.

Druki potrzebne do wystąpienia o ustalenie renty z tytułu niezdolności do pracy, udostępniono na stronie internetowej www.zus.pl.

3. Oddziały, inspektoraty i biura terenowe Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

Kontakt z ZUS za pośrednictwem **Centrum Obsługi Telefonicznej (22) 560 16 00**

(czynne od poniedziałku do piątku w godzinach od 7.00 do 18.00) lub adresu e-mail: cot@zus.pl

ODDZIAŁ				
Lp.	Nazwa	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
I.	ZUS Oddział w Bielsku - Białej	43-300 Bielsko-Biała ul. Krasińskiego 34, 36 43-300 Bielsko- Biała ul. Traugutta 2a	Infolinia (22) 560 16 00	www.zus.pl
Zasięg terytorialny				
Miasto: Bielsko-Biała, Szczyrk Gminy: Bestwina, Buczkowice, Czechowice-Dziedzice, Jasienica, Jaworze, Kozy, Porąbka, Wilamowice, Wilkowice				

⁵ Stan na dzień 31 grudnia 2025 r.

Jednostki podległe				
1.	ZUS Inspektorat w Cieszynie	43-400 Cieszyn ul. Bielska 29	Infolinia (22) 560 16 00	www.zus.pl
Zasięg terytorialny				
Miasto: Cieszyn, Ustroń, Wisła Gminy: Brenna, Chybie, Dębowiec, Goleszów, Hażlach, Istebna, Skoczów, Strumień, Zebrzydowice				
2.	ZUS Inspektorat w Żywcu	34-300 Żywiec ul. Piernikarska 2	Infolinia (22) 560 16 00	www.zus.pl
Zasięg terytorialny				
Miasto: Żywiec Gminy: Czernichów, Gilowice, Jeleśnia, Koszarawa, Lipowa, Łękawica, Łodygowice, Milówka, Radziechowy-Wieprz, Rajcza, Ślemień, Świnna, Ujszoły, Węgierska Górka				
ODDZIAŁ				
Lp.	Nazwa	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
II.	ZUS Oddział w Chorzowie	41-500 Chorzów ul. Dąbrowskiego 45	Infolinia (22) 560 16 00	www.zus.pl
Zasięg terytorialny				
Miasto: Chorzów, Siemianowice Śląskie, Świętochłowice				
Jednostki podległe				
1.	ZUS Inspektorat w Katowicach	40-018 Katowice ul. Sowińskiego 2	Infolinia (22) 560 16 00	www.zus.pl
Zasięg terytorialny				
Miasto: Katowice				

2.	ZUS Biuro Terenowe w Mysłowicach	41-400 Mysłowice ul. Kacza 6	Infolinia (22) 560 16 00	www.zus.pl
Zasięg terytorialny				
Miasto: Mysłowice				
3.	ZUS Biuro Terenowe w Rudzie Śląskiej	41-709 Ruda Śl. ul. Niedurnego 75	Infolinia (22) 560 16 00	www.zus.pl
Zasięg terytorialny				
Miasto: Ruda Śląska				
ODDZIAŁ				
Lp.	Nazwa	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
III.	ZUS Oddział w Częstochowie	42-218 Częstochowa ul. Dąbrowskiego 43/45	Infolinia (22) 560 16 00	www.zus.pl
Zasięg terytorialny				
Miasto: Częstochowa Gminy: Blachownia, Janów, Kamienica Polska, Kłomnice, Konopiska, Kruszyna, Mstów, Mykanów, Olsztyn, Poczesna, Rędziny, Starcza				
Jednostki podległe				
1.	ZUS Inspektorat w Kłobucku	42-100 Kłobuck ul. Targowa 3 a	Infolinia (22) 560 16 00	www.zus.pl
Zasięg terytorialny				
Gminy: Kłobuck, Krzepice, Lipie, Miedźno, Opatów, Panki, Popów, Przystajń, Wręczyca Wielka				
2.	ZUS Inspektorat w Lublińcu	42-700 Lubliniec ul. Oleska 26	Infolinia (22) 560 16 00	www.zus.pl
Zasięg terytorialny				
Miasto: Lubliniec Gminy: Boronów, Ciasna, Herby, Kochanowice, Koszęcin, Pawonków, Woźniki				

3.	ZUS Inspektorat w Myszkowie	42-300 Myszków ul. Sikorskiego 57	Infolinia (22) 560 16 00	www.zus.pl
Zasięg terytorialny				
Miasto: Myszków Gminy: Koziegłowy, Niegowa, Poraj, Żarki				
4.	ZUS Biuro Terenowe w Koniecpolu	42-230 Koniecpol ul. Rynek 1	Infolinia (22) 560 16 00	www.zus.pl
Zasięg terytorialny				
Gminy: Dąbrowa Zielona, Koniecpol, Lelów, Przyrów				
ODDZIAŁ				
Lp.	Nazwa	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
IV.	ZUS Oddział w Rybniku	44-200 Rybnik ul. Reymonta 2	Infolinia (22) 560 16 00	www.zus.pl
Zasięg terytorialny				
Miasto: Łaziska Górne, Mikołów, Orzesze, Rybnik, Żory Gminy: Czerwionka-Leszczyny, Gaszowice, Jejkowice, Lyski, Ornontowice, Świerklany, Wry				
Jednostki podległe				
1.	ZUS Inspektorat w Pszczynie	43-200 Pszczyna ul. Kopernika 22	Infolinia (22) 560 16 00	www.zus.pl
Zasięg terytorialny				
Gminy: Goczałkowice-Zdrój, Kobiór, Miedzna, Pawłowice, Pszczyna, Suszec				
2.	ZUS Inspektorat w Raciborzu	47-400 Racibórz ul. Łąkowa 28	Infolinia (22) 560 16 00	www.zus.pl
Zasięg terytorialny				
Miasto: Racibórz Gminy: Kornowac, Krzanowice, Krzyżanowice, Kuźnia Raciborska, Nędza, Pietrowice Wielkie, Rudnik				
3.	ZUS Inspektorat w Tychach	43-100 Tychy ul. de Gaulle'a 16	Infolinia (22) 560 16 00	www.zus.pl
Zasięg terytorialny				

Miasto: Bieruń, Imielin, Łęczyny, Tychy Gminy: Bojszowy, Chełm Śląski				
4.	ZUS Inspektorat w Wodzisławiu Śl.	44-300 Wodzisław Śl. ul. Witosa 30	Infolinia (22) 560 16 00	www.zus.pl
Zasięg terytorialny				
Miasto: Jastrzębie-Zdrój, Pszów, Radlin, Rydułtowy, Wodzisław Śląski Gminy: Godów, Gorzyce, Lubomia, Marklowice, Mszana				
ODDZIAŁ				
Lp.	Nazwa	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
V.	ZUS Oddział w Sosnowcu	41-200 Sosnowiec ul. Partyzantów 1	Infolinia (22) 560 16 00	www.zus.pl
Zasięg terytorialny				
Miasto: Będzin, Czeladź, Sławków, Sosnowiec, Wojkowice Gminy: Bobrowniki, Mierzęcice, Psary, Siewierz				
Jednostki podległe				
1.	ZUS Inspektorat w Dąbrowie Górniczej	41-300 Dąbrowa Górnicza Aleja Tadeusza Kościuszki 48	Infolinia (22) 560 16 00	www.zus.pl
Zasięg terytorialny				
Miasto: Dąbrowa Górnicza				
2.	ZUS Inspektorat w Jaworznie	43-600 Jaworzno ul. Grunwaldzka 274	Infolinia (22) 560 16 00	www.zus.pl
Zasięg terytorialny				
Miasto: Jaworzno				
3.	ZUS Inspektorat w Zawierciu	42-400 Zawiercie ul. Blanowska 2	Infolinia (22) 560 16 00	www.zus.pl
Zasięg terytorialny				
Miasto: Poręba, Zawiercie Gminy: Irządze, Kroczyce, Łazy, Ogrodzieniec, Pilica, Szczekociny, Włodowice, Żarnowiec				

ODDZIAŁ				
Lp.	Nazwa	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
VI.	ZUS Oddział w Zabrze	41-800 Zabrze ul. Szczęść Boże 18	Infolinia (22) 560 16 00	www.zus.pl
Zasięg terytorialny				
Miasto: Knurów, Pyskowice, Zabrze Gminy: Gierałtowice, Pilchowice, Rudziniec, Sośnicowice, Toszek, Wielowieś				
Jednostki podległe				
1.	ZUS w Tarnowskich Górach	42-600 Tarnowskie Góry ul. Górnicza 4/8	Infolinia (22) 560 16 00	www.zus.pl
Zasięg terytorialny				
Miasto: Kalety, Miasteczko Śląskie, Piekary Śląskie, Radzionków, Tarnowskie Góry Gminy: Krupski Młyn, Ożarówce, Świerklaniec, Tworóg, Zbrośławice				
2.	ZUS Biuro Terenowe w Bytomiu	41-902 Bytom ul. K. Miarki 8	Infolinia (22) 560 16 00	www.zus.pl
Zasięg terytorialny				
Miasto: Bytom				
3.	ZUS Biuro Terenowe w Gliwicach	44-100 Gliwice ul. Pszczyńska 44 A	Infolinia (22) 560 16 00	www.zus.pl
Zasięg terytorialny				
Miasto: Gliwice				

Rozdział IV

Dostępne formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej i edukacyjnej

A. Poradnia psychologiczno-pedagogiczna

Publiczne poradnie psychologiczno-pedagogiczne udzielają dzieciom i młodzieży pomocy psychologiczno-pedagogicznej, oraz pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu. Udzielają również rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej, związanej z wychowywaniem i kształceniem dzieci i młodzieży, a także wspomagają przedszkola, szkoły i placówki w zakresie realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

Do zadań poradni należy:

- diagnozowanie dzieci i młodzieży,
- udzielanie dzieciom i młodzieży oraz rodzicom bezpośredniej pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- realizowanie zadań profilaktycznych oraz wspierających wychowawczą i edukacyjną funkcję przedszkola, szkoły i placówki, w tym wspieranie nauczycieli w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych,
- organizowanie i prowadzenie wspomagania przedszkoli, szkół i placówek w zakresie realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

Efektem diagnozowania dzieci i młodzieży jest w szczególności:

- wydawanie opinii,
- wydanie orzeczenia o potrzebie: kształcenia specjalnego, zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, indywidualnego, obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego lub indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży,
- objęcie dzieci i młodzieży albo dzieci i młodzieży oraz rodziców bezpośrednią pomocą psychologiczno-pedagogiczną,
- wspomaganie nauczycieli w zakresie pracy z dziećmi i młodzieżą oraz rodzicami.

Poradnia wydaje opinię na pisemny wniosek rodzica dziecka albo pełnoletniego ucznia, którego dotyczy opinia. Wniosek ten powinien zawierać uzasadnienie, dodatkowo można załączyć dokumentację uzasadniającą wniosek tj. badania psychologiczne, pedagogiczne, logopedyczne, lekarskie oraz opinię nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych lub specjalistów udzielających pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolu, szkole bądź placówce.

Poradnia realizuje zadania przy pomocy specjalistów: psychologów, pedagogów, logopedów i doradców zawodowych. Zadania poradni, w zależności od potrzeb, mogą być realizowane także przy pomocy innych specjalistów (szczególnie lekarzy), których udział jest niezbędny do efektywnego udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom i młodzieży, rodzicom i nauczycielom.

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana bezpośrednio dzieciom i młodzieży oraz ich rodzicom polega w szczególności na:

- prowadzeniu terapii dzieci i młodzieży oraz ich rodzin,
- udzielaniu wsparcia dzieciom i młodzieży wymagającym pomocy psychologiczno-pedagogicznej lub pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniu kształcenia i kariery zawodowej,
- udzielaniu pomocy rodzicom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, jak również indywidualnych możliwości psychofizycznych dzieci i młodzieży oraz w rozwiązywaniu problemów edukacyjnych i wychowawczych.

Korzystanie z pomocy udzielanej przez publiczne poradnie psychologiczno-pedagogiczne jest dobrowolne i nieodpłatne.

Poradnia udziela pomocy dzieciom, uczniom, ich rodzicom oraz nauczycielom przedszkoli, szkół i placówek mających siedzibę na terenie działania poradni, bądź ze względu na miejsce zamieszkania dziecka (w przypadku dzieci nieuczęszczających do przedszkola, szkoły, placówki). Na podstawie porozumienia zawartego pomiędzy organami prowadzącymi poradnie, poradnia może udzielać pomocy dzieciom, młodzieży i ich rodzicom i nauczycielom z przedszkoli, szkół i placówek niemających siedziby na terenie działania poradni oraz niezamieszkałym na terenie jej działania (w przypadku dzieci nieuczęszczających do przedszkola, szkoły lub placówki).

Zasady działania poradni psychologiczno-pedagogicznych reguluje rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych.

Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne

Lp.	Nazwa	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	Powiatowa Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Będzinie	42-500 Będzin ul. 11 Listopada 5	(32) 267 44 01	www.ppp.bedzin.pl
		41-250 Czeladź ul. Szpitalna 85	(32) 265 22 88	
		42-470 Siewierz ul. Kościuszki 15	(32) 674 15 87	
2.	Zespół Poradni Psychologiczno – Pedagogicznych w Bielsku-Białej: – Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna nr 1, – Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna nr 2, – Specjalistyczna Poradnia dla Dzieci z Wadą Wzroku, Słuchu i Autyzmem,	43-300 Bielsko-Biała ul. Słowackiego 45 ul. Górską 94		www.poradnia.bielsko.pl
			– (33) 811 12 53	
			– (33) 814 07 06	
			– (33) 812 57 69	

	– Zespół Wczesnego Wsparcia Rozwoju Dziecka, – Pracownia Stymulacja Rozwoju Dziecka.		– (33) 811 82 12 – (33) 811 12 53	
3.	Niepubliczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna "ALTER" w Bielsku-Białej	43-300 Bielsko-Biała ul. 11 Listopada 60-62, pok.207	533 585 976	www.fundacjaevolver.pl <i>W zakładce „Poradnie”</i> poradniaalter.pl/bielsko-biala
4.	Niepubliczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna SMYK	43-300 Bielsko-Biała ul. Gościńska 40	(33) 810 10 03 606 318 607	www.pl- pl.facebook.com/people/ Niepubliczna-Poradnia- Psychologiczno- Pedagogiczna- SMYK/10008038216474 7/
5.	Niepubliczna Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna "Filii"	43-300 Bielsko-Biała ul. Legionów 26/28	537 083 572	www.filii.pl/home/niepubli- czna-poradnia- psychologiczno- pedagogiczna-filii
6.	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Bieruniu	43-155 Bieruń ul. Granitowa 130 43-140 Łęczyny ul. Łędzińska 24	(32) 216 36 90 (32) 324 08 00	www.poradnia.powiatbl.pl
7.	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Bytomiu	41-902 Bytom pl. dra. Józefa Rostka 16	(32) 281 94 05	ppp.bytom.pl
8.	Niepubliczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna "ALTER" w Chorzowie	41-500 Chorzów ul. Moniuszki 8 B	533 309 667	www.fundacjaevolver.pl <i>W zakładce „Poradnie”</i>
9.	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Chorzowie	41-506 Chorzów ul. Św. Pawła 11	(32) 241 54 39	www.ppp.chorzow.pl
10.	Niepubliczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Chybiu	43-520 Chybie ul. Spokojna 31	(33) 856 02 15 501 721 364	www.poradniachybie.pl
11.	Zespół Poradni Psychologiczno – Pedagogicznych	43-400 Cieszyn Plac Wolności 6 43-430 Skoczów ul. Górecka 65 A	(33) 852 24 33 785 190 096 (33) 783 966 592	www.zppp.cieszyn.pl
12.	Niepubliczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna "ToTu"	43-400 Cieszyn ul. Mennicza 1/211	575 955 500	www.poradnietotu.pl
13.	Powiatowa Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Czechowicach-Dziedzicach	43-502 Czechowice- Dziedzice ul. Traugutta 11 43-300 Bielsko-Biała ul. Piastowska 44 - Filia	(32) 215 22 20 (33) 811 82 47	www.poradnia- czechowice.pl

14.	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Czerwionce-Leszczynach	44-230 Czerwionka-Leszczyny ul. 3-go Maja 42	(32) 431 12 67	www.poradnia-czerwionka.pl
15.	Niepubliczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Czeladzi	41-250 Czeladź ul. Dziekana 5 E	575 307 730	b.d.
16.	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna przy Pracowni Psychoterapii i Psychoedukacji Kowalczuk & Zespół	42-200 Częstochowa ul. Dąbrowskiego 41/5	505 008 694	www.zespolpip.pl/poradnia-psychologiczno-pedagogiczna
17.	Niepubliczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna „Agathum”	42-202 Częstochowa ul. Jasnogórska 4	787 484 983	www.agathum.pl
18.	Niepubliczna Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Ośrodka Diagnostyki i Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży z Wadą Słuchu PZG	42-200 Częstochowa Al. Niepodległości 20/22	(34) 363 18 88	www.pzgc.ovh.org
19	Centrum Diagnostyki i Terapii In Corpore	42-200 Częstochowa al. Pokoju 44 41-300	(32) 793 90 25	www.centrumincorpore.pl
		41-300 Dąbrowa Górnicza ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 1	(32)793 90 25	
		40-668 Katowice ul. Bażantów 2	(32) 793 90 25	
		30-728 Kraków ul. Stoczniovców 7	(32) 793 90 25	
20.	Zespół Poradni Psychologiczno – Pedagogicznych w Częstochowie	42-200 Częstochowa ul. Marysia 93 B	(34) 3619434 533 300 966	www.zppp.ids.czyst.pl
		42-224 Częstochowa ul. Kosmowskiej 5	(34) 362 24 24 739 212 739	
		42-200 Częstochowa ul. Łukasińskiego 40	(34) 363 25 50 (34) 361 94 34 533 300 966 533 300 136	
21.	Niepubliczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Centrum Terapii Dzieci i Wspomagania Rozwoju	42-202 Częstochowa ul. Targowa 5	508 345 083	b.d.
22.	Powiatowa Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Częstochowie	42-200 Częstochowa ul. Tkacka 5	(34) 322 92 01	www.poradnia.czystochowa.powiat.pl

23.	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Dąbrowie Górniczej	41-300 Dąbrowa Górnicza ul. 3-go Maja 22	(32) 262 38 11 (32) 262 53 50	www.poradnia.dabrowa.pl
24.	Niepubliczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna Centrum Wczesniaka i Małego Dziecka	41-303 Dąbrowa Górnicza ul. Morcinka 14 a	(32) 748 20 61 537 506 140	centrumwczesniaka.pl
25.	Niepubliczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna „Synergia”	44-105 Gliwice ul. Paderewskiego 70	609 361 218	b.d.
26.	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Gliwicach	44-102 Gliwice ul. Warszawska 35a	(32) 231 05 69	www.poradnia.gliwice.pl
27.	Niepubliczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna FOCUS	44-100 Gliwice ul. Sikornik 18	660 701 413	www.wspomaganie-rozwoju.pl
28.	Niepubliczna Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna INTEGRARE	44-113 Gliwice ul. Zygmuntowska 34B	668 103 446	www.logopeda-gliwice.pl
29.	Niepubliczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna STAMINA	44-100 Gliwice ul. Jana Kilińskiego 6	(32) 708 75 95	https://centrumstamina.pl/kontakt/
30.	Centrum Wspomagania Rozwoju Dziecka i Rodziny CREDO	44-100 Gliwice ul. Pszczyńska 44a	607 044 095	https://www.centrumcredo.pl/
31.	RUBINOWA Niepubliczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna	44-121 Gliwice ul. Rubinowa 2e/1u	574 420 791	www.poradniarubinowa.pl
32.	Niepubliczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna Możemy Więcej	44-122 Gliwice ul. Cichociemnych 18	578 009 995	www.autyzm-mozemywiecej.pl
33.	Niepubliczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna Sens	44-100 Gliwice ul. Daszyńskiego 154	609 963 370	www.sens-gliwice.pl
34.	Niepubliczna poradnia psychologiczno – Pedagogiczna Akademia Nauki Gliwice	44-100 Gliwice ul. Hoblera 10	505 098 653	www.akademiagliwice.pl
35.	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna PARTNER w Gliwicach	44-100 Gliwice ul. Wieczorka 22	(32) 331 58 73	www.psycholog-partner.pl
36.	Poradnia Psychologiczno Pedagogiczna	44-100 Gliwice ul. Gierymskiego 1	(32) 231 05 69	http://poradnia.gliwice.pl/kontakt/
37.	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Jastrzębiu-Zdroju	44-335 Jastrzębie-Zdrój ul. Wrocławska 12	(32) 471 78 78	www.ppp.jastrzebie.pl
38.	Niepubliczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna Centrum Wspierania Rozwoju „CEDIT”	44-335 Jastrzębie – Zdrój ul. Beskidzka 1/137	513 472 420	b.d.

39.	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Jaworznie	43-600 Jaworzno ul. Inwalidów Wojennych 14	(32) 762 91 37	www.ppp.jaworzno.edu.pl
40.	Niepubliczna Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna AI-medica	43-600 Jaworzno ul. Chopina 98	604 782 615	www.ai-medica.pl
41.	Niepubliczna Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna PERSEVERE	40-583 Katowice ul. Kępowa 56	662 002 244	www.persevere.pl
42.	Niepubliczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna Pro Communications	40-578 Katowice ul. Kossak- Szczyckiej 32	601 290 441	www.terapiarozwoj.com/pro-communications/ strona/poradnia
43.	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna nr 1 w Katowicach	40-837 Katowice ul. Rataja 14	(32) 254 23 12	www.ppp1katowice.pl
44.	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna nr 2 w Katowicach	40-648 Katowice ul. Łętowskiego 6 A	(32) 252 79 59	www.ppp2katowice.edupage.org
45.	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna nr 3 w Katowicach	40- 431 Katowice ul. Szopienicka 58	(32) 255 70 51	www.ppp3katowice.ppp3.katowice.pl
46.	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna nr 5 w Katowicach	40-126 Katowice ul. M. Grażyńskiego 17	(32) 203 54 46	www.ppp5katowice.pl
47.	Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Katowicach	40-086 Katowice ul. Sokolska 26	(32) 259 95 86	https://sppp.katowice.pl/kontakt/
48.	Niepubliczna Wielospecjalistyczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna "ISKIERKA"	40-282 Katowice ul. Paderewskiego 63	535 087 450, 605 301 657	www.www.rehabilitacja-iskierka.pl
49.	Prywatna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna PROGRESS	40-026 Katowice ul. Sokolska 65	600 606 132	www.poradnia-progress.katowice.pl
50.	Niepubliczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna	40-144 Katowice ul. Józefowska 5	517 301 355 505 899 476	www.crdbk.pl
51.	Niepubliczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna MAMIS	40-092 Katowice ul. Mickiewicza 22/1	(32) 733 37 03	b.d.
52.	Niepubliczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna Centrum Terapii Statera	40-156 Katowice ul. Wojciecha Korfantego 138	507 374 384	www.statera.katowice.pl/ bezpłatna-terapia
53.	Niepubliczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna „Kangur”	40-594 Katowice ul. Gallusa 5	(32) 292 89 25	b.d.

54.	Powiatowa Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Kłobucku	42-100 Kłobuck ul. Ks. Skorupki 46	(34) 317 27 57	<a href="https://pppp.klobuck.szko
lnastrona.pl/">https://pppp.klobuck.szko lnastrona.pl/
55.	Publiczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Koniecpolu	42-230 Koniecpol ul. Chrzęstowska 8	(34) 355 16 73	<a href="http://www.ppppkoniecpol.prv.
pl">www.ppppkoniecpol.prv. pl
56.	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Knurowie	44-194 Knurów ul. Kosmonautów 5 A	(32) 235 14 76	<a href="http://www.pppknurow.szkolna
strona.pl">www.pppknurow.szkolna strona.pl
57.	Niepubliczna Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna DOBRE MIEJCE	44-190 Knurów ul. Niepodległości 43/1, ul. 1-Maja 7, 44-190	692 434 342	www.nsppp.pl
58.	Publiczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Lublińcu	42-700 Lubliniec ul. Sobieskiego 9	(34) 356 29 66 785 926 040	www.pppplubliniec.pl
59.	Niepubliczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna EgoSelect	43-190 Mikołów ul. Krakowska 15	501 460 069	www.egoselect.pl
60.	Niepubliczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna Terapis	43-190 Mikołów ul. Skotnica 2	690 303 465	www.terapis.org
61.	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Mikołowie	43-190 Mikołów ul. Żwirki i Wigury 4 A	(32) 226 20 71	<a href="http://www.poradnia.mikolowsk
i.pl">www.poradnia.mikolowsk i.pl
62.	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Miłowce	34-360 Miłowka ul. Dworcowa 17	(33) 864 21 25	www.poradniamilowka.pl
63.	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Mysłowicach	41-400 Mysłowice ul. Wielka Skotnica 84A	(32) 222 52 03	<a href="https://pppmyslowice.pl/k
ontakt/">https://pppmyslowice.pl/k ontakt/
64.	Publiczna Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Myszkowie	42-300 Myszków ul. Partyzantów 21	(34) 313 03 67	<a href="http://www.ppppmyszkow.czt.p
l">www.ppppmyszkow.czt.p l
65.	Niepubliczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna "HAPPY KIDS"	43-180 Orzesze ul. Żorska 172	783 775 180	b.d.
66.	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Piekarach Śl	41-949 Piekary Śl. ul. M. Skłodowskiej- Curie 108	(32) 287 97 62	www.poradnia.piekary.pl
67.	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Pszczynie	43-200 Pszczyna ul. Zamenhofska 5	(32) 210 37 16	www.ppped.pl
68.	Niepubliczna Specjalistyczna Poradnia Centrum Terapii i Rehabilitacji Elżbieta Molska	44-335 Jastrzębie- Zdrój ul. Pomorska 19	501666216	b.d.
69.	Niepubliczna Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna "Ala i As"	43-250 Pawłowice ul. Polna 56	535 266 797	https://alaias.pl/kontakt

70.	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Pyskowicach	44-120 Pyskowice ul. Wyszyńskiego 37	(32) 233 32 23	www.ppp-pyskowice.pl
71.	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Raciborzu	47-400 Racibórz ul. Jana 14	(32) 415 35 47	www.ppp-raciborz.pl
72.	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Rudzie Śląskiej	41-705 Ruda Śl. ul. Chrobrego 6	(32) 248 73 06 734 109 145	www.ppprudaslaska.pl
73.	Niepubliczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Rybniku	44-200 Rybnik ul. Gwarków 14	600 274 494 602 446 751	www.cdikk.pl
74.	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Rybniku	44-200 Rybnik ul. Kościuszki 55	(32) 422 39 35	www.ppprybnik.pl
		44-200 Rybnik ul. Karłowicza 48	(32) 423 17 55	
75.	Ośrodek Psychoedukacji HOMOSUM	44-200 Rybnik ul. Św. Antoniego 10	(32) 422 86 07 502 308 551	www.homosum.pl
76.	Terapeutyczny Punkt Przedszkolny przy Centrum Neuroterapii	44-200 Rybnik ul. Kilińskiego 33A	791 467 664	https://przedszkole-kilinskiego.pl/kontakt/
77.	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Siemianowicach Śląskich	41-100 Siemianowice Śl. ul. Olimpijska 2 A	(32) 608 65 65 509 199 440	www.ppp.siemianowice.pl
78.	Niepubliczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna „Słoneczna Kraina”	43-430 Skoczów ul. Kościelna 6	798 177 277	www.tppsk.pl/przedszkole-skoczow
		43-400 Cieszyn ul. Bielska 64 (Terapeutyczny Punkt Przedszkolny „Słoneczna Kraina”)	798 177 277	www.tppsk.pl/przedszkole-cieszyn
		43-476 Jaworzynka Jaworzynka 657 (obok kościoła Apostoła Piotra i Pawła) Terapeutyczny Punkt Przedszkolny „Słoneczna Kraina”	881 577 777	www.tppsk.pl/przedszkole-jaworzynka
79.	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna nr 1 w Sosnowcu	41-200 Sosnowiec ul. Piłsudskiego 114	(32) 266 14 71	https://www.poradnia1.sosnowiec.pl/
80.	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna nr 2 w Sosnowcu	41-219 Sosnowiec ul. Białostocka 17	(32) 263 30 34	www.poradnia2.sosnowiec.pl
81.	Niepubliczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna "Alter" w Sosnowcu	41-200 Sosnowiec ul. Ostrogórska 21, II piętro	533 584 952	www.poradniaalter.pl/sosnowiec
82.	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Świętochłowicach	41-606 Świętochłowice ul. Sądowa 1	(32) 245 49 10	www.ppp.swietochlowice.pl

83.	Niepubliczna Poradnia Pedagogiczno – Psychologiczna „PoraDniaDziecka.pl”	42-612 Tarnowskie Góry ul. Opatowicka 126A	530 730 558	www.poradniadziecka.pl
84.	Powiatowa Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Tarnowskich Górach	42-600 Tarnowskie Góry ul. Sienkiewicza 16	(32) 285 43 67 (32) 3811 63 51	www.poradniatg.pl
85.	Niepubliczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna FUTURE	42-600 Tarnowskie Góry ul. Sienkiewicza 39	(32) 285 63 68	https://poradniafuture.pl/kontakt/
86.	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Tychach	43-100 Tychy ul. Edukacji 102; pawilon, piętro II, III	(32) 227 23 92 =	https://www.ppp.oswiata.tychy.pl/
87.	Fizjo-Family Specjalistyczna Poradnia Rehabilitacji Dziecięcej	43-100 Tychy Ul. Przemysłowa 55	513 659 578	www.fizjo-family.pl
88.	Niepubliczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna EDUCO	43-100 Tychy ul. Piłsudskiego 16	518 383 934 516 194 646	www.centrumeduco.pl/index.php
89.	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Wodzisławiu Śl.	44-300 Wodzisław Śl. ul. Mendego 3	(32) 456 19 93	www.poradnia.wodzislaw.pl
90.	Niepubliczna Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna „Bursztynek” Dorota Płaczek	44-300 Wodzisław Śl. ul. Rynek 1	693 561 683	https://www.poradniabursztynek.pl/
91.	Niepubliczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna „Okno na świat”	44-307 Wodzisław Śl. ul. Przemysława 13	792 814 723	b.d.
92.	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Zabrze	41-800 Zabrze ul. 3-go Maja 93 A	(32) 271 19 51 883 315 363	www.pppzabrze.pl
93.	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Zawierciu (Zespół Szkół Specjalnych im. Marii Grzegorzewskiej)	42-400 Zawiercie ul. Rataja 29a	(32) 494 15 00	www.zss-zawiercie.pl
94.	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Żorach	44-240 Żory ul. Wodzisławska 1/207	(32) 434 53 29	www.pppzory.pl
95.	Niepubliczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna EUREKA	43-173 Łaziska Górne ul. Mikołowska 2 E	692 108 666	www.centrum-eureka.pl
96.	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Żywcu	34-300 Żywiec ul. Grunwaldzka 10	(33) 861 33 09	www.ppp.zywiec.pl

b.d. - brak danych

B. Edukacja dzieci i młodzieży

Dla uczniów niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie lub zagrożonych niedostosowaniem społecznym organizuje się specjalne kształcenie, wychowanie i opiekę w:

- przedszkolach ogólnodostępnych, integracyjnych i specjalnych oraz innych formach wychowania przedszkolnego,
- szkołach ogólnodostępnych, integracyjnych i specjalnych przysposabiających do pracy
- młodzieżowych ośrodkach wychowawczych,
- młodzieżowych ośrodkach socjoterapii,
- specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych,
- specjalnych ośrodkach wychowawczych,
- ośrodkach rewalidacyjno-wychowawczych,
- ośrodkach rehabilitacyjno-wychowawczych.

Ponadto dla dzieci i młodzieży upośledzonych umysłowo bez względu na stopień upośledzenia może być organizowana nauka i zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze w domach pomocy społecznej, podmiotach leczniczych oraz w domu rodzinnym.

Przedszkola specjalne i ogólnodostępne, szkoły specjalne przysposabiające do pracy organizuje się dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością umiarkowaną i znaczną.

Młodzieżowe ośrodki wychowawcze (MOW) są prowadzone dla dzieci i młodzieży niedostosowanej społecznie, wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy, wychowania, pomocy psychologiczno-pedagogicznej i resocjalizacji. Zadaniem młodzieżowego ośrodka wychowawczego jest eliminowanie przejawów niedostosowania społecznego oraz przygotowanie wychowanków do samodzielnego życia zgodnie z obowiązującymi normami społecznymi i prawnymi. Wychowankiem ośrodka staje się nieletni, wobec którego sąd rodzinny orzekł o umieszczeniu w MOW, zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2022 r. *o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich*.

Do zadań MOW należy eliminowanie przyczyn i przejawów niedostosowania społecznego oraz przygotowanie wychowanków do samodzielnego i odpowiedzialnego życia po opuszczeniu ośrodka, zgodnego z obowiązującymi normami społecznymi i prawnymi. W przypadku nieletniej wychowanki w ciąży ośrodek zapewnia odpowiednią opiekę oraz przygotowanie do roli rodzicielskiej, a także zapewnia wsparcie w przyszłym wychowaniu dziecka, chyba że przepisy stanowią inaczej.

Młodzieżowe ośrodki socjoterapii (MOS) przeznaczone są dla dzieci i młodzieży, które z powodu zaburzeń rozwojowych, trudności w uczeniu się i zaburzeń w funkcjonowaniu społecznym są zagrożone niedostosowaniem społecznym i wymagają stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy, wychowania i socjoterapii oraz posiadają orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na zagrożenie niedostosowaniem społecznym.

Do zadań MOS należy eliminowanie przejawów zaburzeń zachowania oraz przygotowanie wychowanków do samodzielnego i odpowiedzialnego życia po opuszczeniu ośrodka, zgodnego z obowiązującymi normami społecznymi i prawnymi.

Zadania MOW i MOS realizowane są przede wszystkim poprzez:

- rozpoznawanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, możliwości psychofizycznych i zainteresowań wychowanków,
- organizację zajęć resocjalizacyjnych, socjoterapeutycznych, rewalidacyjnych, profilaktyczno–wychowawczych, innych o charakterze terapeutycznym,
- organizowanie i udzielanie pomocy psychologiczno–pedagogicznej,
- zapewnienie wsparcia wychowankom w okresie poprzedzającym opuszczenie ośrodka.

MOS i MOW składa się z co najmniej jednej z następujących szkół:

- 1) szkoła podstawowa specjalna,
- 2) szkoła ponadpodstawowa specjalna.

Wyżej opisane ośrodki działają całodobowo przez cały rok kalendarzowy, co więcej MOW jest placówką, w której nie są przewidziane ferie szkolne.

Specjalne ośrodki szkolno–wychowawcze (SOSW) oraz specjalne ośrodki wychowawcze (SOW) prowadzone są dla dzieci i młodzieży:

- niesłyszących i słabo słyszących,
- niewidomych i słabo widzących,
- z niepełnosprawnością ruchową, w tym afazją,
- z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera,
- z niepełnosprawnościami sprzężonymi,
- z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym.

Specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy i specjalny ośrodek wychowawczy prowadzą działalność przez cały rok szkolny jako placówki, w których są przewidziane ferie szkolne.

SOSW i SOW stwarzają wychowankom możliwość udziału w:

- indywidualnych lub grupowych zajęciach profilaktyczno–wychowawczych, rewalidacyjnych i usprawniających ruchowo,
- zajęciach turystycznych, sportowych, rekreacyjnych i kulturalno–oświatowych,
- zajęciach rozwijających uzdolnienia i zainteresowania.

Specjalne ośrodki szkolno–wychowawcze skierowane są dla dzieci i młodzieży wymagającej stosowania pomocy psychologiczno–pedagogicznej, specjalnych oddziaływań wychowawczych i zajęć rewalidacyjnych, które w wyniku występowania wcześniej wymienionych niepełnosprawności posiadają orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego.

W skład specjalnego ośrodka szkolno–wychowawczego wchodzi co najmniej:

1. szkoła podstawowa specjalna,

2. gimnazjum specjalne,
3. szkoła ponadgimnazjalna specjalna,
4. przedszkole specjalne utworzone na podstawie porozumienia między właściwymi organami prowadzącymi.

Wychowankowie ośrodka przyjmowani są na okres wychowania przedszkolnego lub nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do końca roku szkolnego, w roku kalendarzowym, w którym wychowanek kończy 24 rok życia.

Specjalne ośrodki wychowawcze prowadzone są dla dzieci i młodzieży wymagających stosowania specjalnych oddziaływań wychowawczych, zajęć rewalidacyjnych i pomocy psychologiczno–pedagogicznej oraz posiadają orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność. Pobyt wychowanka w ośrodku może trwać nie dłużej niż do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym wychowanek kończy 24.

Ośrodki rewalidacyjno–wychowawcze (ORW) umożliwiają dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim oraz dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym z niepełnosprawnościami sprzężonymi realizację obowiązku szkolnego oraz przygotowania przedszkolnego.

Dzieci i młodzież są przyjmowani do ośrodka na podstawie orzeczenia, nie wcześniej jednak niż od początku roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 3 r.ż. a ich pobyt trwa nie dłużej niż do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 25 r.ż.

ORW zapewniają swoim wychowankom z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim możliwość udziału w zajęciach:

- 1) rewalidacyjno–wychowawczych,
- 2) terapeutycznych i usprawniających ruchowo,
- 3) rekreacyjnych.

ORW prowadzą działalność cały rok szkolny, z wyjątkiem sobót oraz dni ustawowo wolnych od pracy. W swojej działalności uwzględniają także ferie szkolne. Czas pracy ośrodków wynosi nie mniej niż 8 godzin dziennie.

Bursy i domy wczasów dziecięcych zapewniają opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania.

Bursa skierowana jest dla uczniów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych, szkół artystycznych, w tym uczniom wymagającym stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania, a także słuchaczom kolegiów pracowników służb społecznych, w wieku do 24. roku życia. Bursa zapewnia całodobową opiekę i pomoc w nauce, realizuje zadania we współpracy m.in. z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi i specjalistycznymi. Placówka prowadzi działalność całoroczną.

Domy wczasów dziecięcych przeznaczone są do okresowego pobytu dzieci i młodzieży, nieprzekraczającego 12 tygodni. Działalność placówki ma na celu wsparcie fizycznego i psychicznego rozwoju wychowanków oraz wzmocnienia ogólnej kondycji psychofizycznej i kształtowania zachowań prozdrowotnych.

Zasady działania opisanych form edukacyjnych regulują następujące przepisy:

- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o *ochronie zdrowia psychicznego*;

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym;
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 2 listopada 2015 r. w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych, warunków pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach oraz wysokości i zasad odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach.

1. Młodzieżowe Ośrodki Wychowawcze

Lp.	Nazwa	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Herbach	42-284 Herby ul. Lubliniecka 10	(34) 357 40 35	www.herby.edu.pl
2.	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Jaworzu	43-384 Jaworze ul. Pałacowa 1	(33) 817 21 72	www.mowjaworze.edupage.org/
3.	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy	42-660 Kalety ul. ks. Rogowskiego 43	(34) 357 76 55	www.edu-res.pl
		42-160 Krzepice ul. Kuków 30	(34) 317 60 21 601 281 917	
4.	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy im. Ottona Lipkowskiego w Krupskim Młynie	42-693 Krupski Młyn ul. Krasickiego 4	(32) 285 70 23	www.mowkrupskimlyn.pl
5.	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Kuźni Raciborskiej	47-420 Kuźnia Raciborska ul. Klasztorna 1	(32) 419 11 17	mowkuźniaraciborska.pl
6.	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Radzionkowie	41-922 Radzionków ul. Sikorskiego 7 A	(32) 289 01 50	www.mow.radzionkow.pl
7.	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Rudach	47-430 Rudy ul. Szkolna 2	(32) 410 48 20	mowrudy.edupage.org

2. Młodzieżowe Ośrodki Socjoterapii

Lp.	Nazwa	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii w Bielsku-Białej im. Tadeusza Kościuszki	43-300 Bielsko-Biała ul. Starobielska 9	(33) 812 54 62	https://mos.eduportal.bielsko.pl/
2.	Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii w Gliwicach	44-109 Gliwice ul. Sikorskiego 134	(32) 234 24 23	www.mosgliwice.pl
3.	Centrum Opiekuńczo – Wychowawcze „Nadzieja”	41-400 Mysłowice ul. Starokościelna 8/5	(32) 222 00 24	www.centrumnadzieja.pl
4.	Niepubliczny Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii Zgromadzenia Córek Bożej Miłości w Wojsce	42-690 Tworóg ul. Zakładowa 8	(32) 285 75 94 (32) 288 31 01	www.moswojska.pl

3. Specjalne Ośrodki Szkolno-Wychowawcze

Lp.	Nazwa	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Będzinie	42-500 Będzin ul. 11-go Listopada 7	(32) 267 46 12	www.sosw.bedzin.edu.pl
2.	Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy nr 2 w Bielsku-Białej	43-300 Bielsko-Biała ul. Filarowa 52	501 944 634	www.wesolaszkola.net
3.	Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy dla Młodzieży Niewidomej i Słabowidzącej	41-500 Chorzów ul. Hajducka 22	(32) 241 49 62	www.sosw.slask.pl
4.	Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Cieszynie	43-400 Cieszyn ul. Wojska Polskiego 3	(33) 852 07 44	www.zpswr.cieszyn.pl
5.	Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy nr 1 w Częstochowie	42-202 Częstochowa ul. Legionów 58	(34) 360 10 72	https://sosw1czestochowa.szkolnastrona.pl/p,113,kontakt
6.	Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy Nr 5 w Częstochowie	42-217 Częstochowa ul. Słowackiego 35	(34) 368 30 72	sosw5czest.szkolnastrona.pl
7.	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej	41-303 Dąbrowa Górnicza ul. Swobodna 59	(32) 261 80 03	www.sosw.dg.pl
8.	Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy im. Jana Pawła II	43-602 Jaworzno ul. Wolności 11	(32) 762 91 45	https://sosw.jaworzno.edu.pl/
9.	Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy im. Jana Brzechwy w Bogumiłku	42-235 Lelów ul. Bogumiłska 9	(34) 355 00 04	https://bogumileksosw.szkolnastrona.pl/
10.	Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy im. Konrada Mańki w Lublińcu	42-700 Lubliniec ul. P. Stalmacha 90	(34) 356 32 41	www.soswlubliniec.pl
11.	Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy dla Nieśłyszących i Słabosłyszących	47-400 Racibórz ul. Karola Miarki 4	(32) 415 30 01 510 813 538 (SMS)	www.oswnis.pl
12.	Szkoła Podstawowa Specjalna z Oddziałami Przedszkolnymi nr 7	44-200 Rybnik ul. Piasta 35	573 332 976	www.sps7rybnik.pl
13.	Salezjański Ośrodek Szkolno–Wychowawczy w Tarnowskich Górach	42-604 Tarnowskie Góry ul. J. Śniadeckiego 1	(32) 393 23 00	www.sosw.salezjanie.pl
14.	Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Tarnowskich Górach	42-600 Tarnowskie Góry ul. Strzelców Bytomskich 7	(32) 285 28 93	www.soswtg.pl
15.	Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy im. dr. med. Alojzego Pawelca	44-300 Wodzisław Śl. ul. Kopernika 71	(32) 455 23 00	www.zpswr.wodzislaw.pl

16.	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Ziemęcicach	42-675 Ziemęcice ul. Mikulczycka 120	661 077 779, (32) 666 44 71	www.sosw.rfpn.org
17.	Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy im. Marii Grzegorzewskiej w Żywcu	34-300 Żywiec ul. Kopernika 77	(33) 861 32 71	www.sosw.zywiec.pl

4. Specjalne Ośrodki Wychowawcze

Lp.	Nazwa	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	Specjalny Ośrodek Wychowawczy Nr 2 w Bytomiu	41-902 Bytom ul. Didura 13	(32) 281 18 06	www.sow2.bytom.pl
2.	Specjalny Ośrodek Wychowawczy „Dom dla Chłopców” w Częstochowie	42-200 Częstochowa ul. Ks. Bpa T. Kubiny 2/4	(34) 324 70 08	www.sowdom.pl
3.	Specjalny Ośrodek Wychowawczy Zgromadzenia Sióstr św. Józefa w Częstochowie	42-200 Częstochowa ul. Ks. Bpa T. Kubiny 10/12	(34) 324 89 99	www.sowj.pl
4.	Specjalny Ośrodek Wychowawczy im. św. Jana De La Salle	42-200 Częstochowa ul. Ks. Kard. S. Wyszyńskiego 38	(34) 365 50 18	www.osrodekwychowawczy.eu
5.	Specjalny Ośrodek Wychowawczy w Gołuchowicach	42-470 Siewierz Gołuchowice 60	(32) 674 18 31	b.d.

b.d. – brak danych

5. Ośrodki Rewalidacyjno-Wychowawcze

Lp.	Nazwa	Adres	Nr tel.	Adres strony internetowej
1.	Centrum Rehabilitacyjno-Readaptacyjne „Nadzieja” w Bielsku-Białej	43-300 Bielsko–Biała ul. Saperów 24	(33) 819 29 99	www.centrum-nadzieja.pl
2.	Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Bytomiu Ośrodek Rehabilitacyjno–Edukacyjno–Wychowawczy	41-907 Bytom, ul. Małachowskiego 36	(32) 282 50 77	www.psonibytom.org
3.	Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczy	41-506 Chorzów ul. Czysta 7	(32) 246 11 62 515 488 248	https://psonichorzow.pl/kontakt/

	prowadzony przez PSONI Koło w Chorzowie			
4.	Specjalistyczny Punkt Wczesnej Rewalidacji Regionalnej Fundacji Pomocy Niewidomym w Chorzowie	41-500 Chorzów ul. Św. Piotra 9	(32) 241 11 13	www.rfpn.org/fundacja/spwr
5.	Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczy PSONI Koło w Cieszynie	43-400 Cieszyn ul. Mickiewicza 13	(33) 858 13 64	www.psonicieszyn.org
6.	Ośrodek Rewalidacyjno – Wychowawczy w Cieszynie	43-400 Cieszyn ul. Wojska Polskiego 3	(33) 852 07 44	www.zpswr.cieszyn.pl
7.	Ośrodek Rewalidacyjno– Wychowawczy Nr 1 w Gliwicach	44-102 Gliwice ul. Gierymskiego 7	(32) 231 42 01	www.zso7-gliwice.pl
8.	Gliwicki Ośrodek Rewalidacyjno– Wychowawczy Dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej (GORW)	44-100 Gliwice ul. Słowackiego 58 B	(32) 231 52 13 wew. 111	www.gcer.pl
9.	Ośrodek Rewalidacyjno – Wychowawczy w Istebnej	43-470 Istebna Istebne 30	(33) 852 07 44	https://zpswr.cieszyn.pl/
10.	Niepubliczny Ośrodek Rewalidacyjno– Wychowawczy przy ZLO "Betlejem" w Jastrzębiu-Zdroju	44-335 Jastrzębie-Zdrój ul. Pszczyńska 11	(32) 434 01 49	www.norw.edu.pl
11.	Ośrodek Rehabilitacyjno– Edukacyjno–Wychowawczy im. Dr M. Trzcіńskiej–Fajfrowskiej w Katowicach	40-487 Katowice ul. Gościnna 8	(32) 256 07 26	www.orew.katowice.pl
12.	Ośrodek Rehabilitacyjno- Edukacyjno-Wychowawczy w Kozach	43-300 Kozy ul. Nadbrzeżna 105	695 850 645 (33) 432 28 80	www.orew-kozy.pl/osrodu
13.	Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczy "PROMYK" w Milówce	34-360 Milówka ul. Jana Kazimierza 128	(33) 863 77 44	www.milowkapromyk.pl
14.	Dzienny Ośrodek Rehabilitacyjno– Edukacyjno –Wychowawczy w Pszczynie	43-211 Piasek ul. Dworcowa 27	(32) 210 48 47	www.psonipszczyna.pl
15.	Dziennych Ośrodków Rewalidacyjno–Edukacyjno– Wychowawczych i Rehabilitacyjnych dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej w Radzionkowie	41-922 Radzionków Plac Jana Pawła II 4	(32) 286 65 31	www.osrodek-radzionkow.pl
16.	Centrum Edukacyjno–Lecznico– Rehabilitacyjne dla Dzieci i Młodzieży	43-229 Rudolówce ul. Zawadzkiego 128	(32) 449 05 59	www.zameczek.org.pl
17.	Ośrodek Rehabilitacyjno– Edukacyjno–Wychowawczy w Hutce	42-134 Truskolasy Ul. Długa 1	(32) 2538300	b.d.

18.	Ośrodek Rehabilitacyjno– Edukacyjno–Wychowawczy w Tychach	43-100 Tychy ul. Niepodległości 90	(32) 227 33 00 505 180 499	www.orew.tychy.pl
19.	Ośrodek Edukacyjno – Rehabilitacyjno – Wychowawczy w Ustroniu	43-450 Ustroń ul. Wiejska 8	734 488 496	www.niepelnospawni ustron.pl
20.	Ośrodek Rewalidacyjno – Wychowawczy w Wodzisławiu Śl.	44-300 Wodzisław Śl. ul. Kopernika 71	(32) 455 23 00	www.zpswr.wodzisla w.pl
21.	Wodzisławski Ośrodek Rehabilitacji i Terapii Dzieci i Młodzieży	44-300 Wodzisław Śląski ul. Kardynała Wyszyńskiego 20	(32) 455 26 71	www.worit.pl
22.	Ośrodek Rehabilitacyjno– Edukacyjno–Wychowawczy PSOUU w Wyrach	43-175 Wiry ul. Ks. F. Bojdoła 3 A	(32) 218 70 01	b.d.
23.	Ośrodek Rewalidacyjno– Wychowawczy „Nasz Dom”	41-806 Zabrze ul. Wyciska 5	(32) 271 43 52	www.ztr.zabrze.pl
24.	Ośrodek Rewalidacyjno– Wychowawczy dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej w Żarkach	42-310 Żarki ul. Steinkellera 5	(34) 314 85 48	www.orwzarki.pl
25.	Ośrodek Rehabilitacyjno– Edukacyjno–Wychowawczy Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną KOŁO w Żorach	44-240 Żory ul. Piastów Górnośląskich 8,	(32) 434 36 78	www.psoni.zory.pl w zakładce „OREW”
26.	Centrum Rehabilitacyjno – Edukacyjne dla Dzieci w Żywcu	34-300 Żywiec ul. Witosa 3	(33) 860 25 13	https://fundacjazywie c.pl/kontakt/

b.d. – brak danych

Spis aktów prawnych⁶

1. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (tekst jednolity: Dz.U. z 2024 r. poz. 917)
2. Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (tekst jednolity: Dz.U. z 2025 r. poz.450)
3. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2025 r. poz. 1461)
4. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz.U. z 2025 r. poz.1214)
5. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 19 czerwca 2019 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień (Dz. U z 2019 r. poz. 1285, z późn. zm.)
6. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 15 marca 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień (Dz.U z 2023 poz. 510 i Dz.U. 2025 poz. 1212)
7. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007 r. w sprawie turnusów rehabilitacyjnych (Dz. U. z 2007 r. Nr 230 poz. 1694, z późn. zm.)
8. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (tekst jednolity: Dz.U. z 2020 r. poz. 249)
9. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 stycznia 2025 r. w sprawie domów pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz.U. z 2025 r. poz. 51)
10. Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 30 października 2023 r. w sprawie mieszkań treningowych i wspomaganych (tekst jednolity: Dz.U. z 2023 r. poz. 2354)
11. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2024 r. w sprawie rodzinnych domów pomocy (Dz. U. z 2024 r. poz. 1129)
12. Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity: Dz.U. z 2025 r. poz. 913, z późn. zm.)
13. Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2025 r. poz. 1718)

⁶ Stan na dzień 31 grudnia 2025 r.

14. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 lipca 2012 r. w sprawie zakładów aktywności zawodowej (tekst jednolity: Dz. U. z 2025 r. poz. 203)
15. Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 r. w sprawie warsztatów terapii zajęciowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2284)
16. Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity: Dz.U. z 2025 r. poz. 1320, z późn. zm.)
17. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 października 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu kierowania przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych na rehabilitację leczniczą oraz udzielania zamówień na usługi rehabilitacyjne (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 277)
18. Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2025 r. poz. 350, z późn. zm.)
19. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2014 r. w sprawie wzoru oraz trybu wydawania i zwrotu kart parkingowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r. poz. 1611 z późn. zm.)
20. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 24 czerwca 2014 r. w sprawie wysokości opłaty za wydanie karty parkingowej oraz warunków dystrybucji blankietów kart parkingowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 843 z późn. zm.)
21. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 lutego 2002 r. w sprawie kryteriów oceny niepełnosprawności u osób w wieku do 16 roku życia (Dz. U. z 2002 r. Nr 17 poz. 162 z późn. zm.)
22. Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (tekst jednolity: Dz. U. z 2025 r. poz. 857, z późn. zm.)
23. Ustawa z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (tekst jednolity: Dz.U. z 2025 r. poz. 420.)
24. Ustawa z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2025 r. poz. 1749, z późn. zm.)
25. Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 14 grudnia 2004 r. w sprawie orzekania o niezdolności do pracy (Dz. U. z 2004 r. Nr 273 poz. 2711 z późn. zm.)
26. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 2499)
27. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 2 listopada 2015 r. w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych,

warunków pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach oraz wysokości i zasad odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach (Dz. U. z 2015 r. poz.1872, z późn. zm.)

28. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz. U. z 2021 r. poz. 642)
29. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 października 2023 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2023-2030 (Dz. U. 2023 poz. 2480)
30. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 6 listopada 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu programów zdrowotnych (tekst jednolity: Dz.U. z 2023 r. poz. 916 z późn. zm.)
31. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007 r. w sprawie turnusów rehabilitacyjnych (tekst jednolity Dz.U. 2025 poz.1892)
32. Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (tekst jednolity: Dz.U. z 2024 r. poz. 1670, z późn. zm.)
33. Ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (tekst jednolity Dz.U. z 2024 r. poz. 987, z późn. zm.)
34. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (tekst jednolity Dz.U. z 2025 r. poz. 531, z późn. zm.)
35. Zarządzenie Nr 85/2025/DSOZ Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia z dnia 26 czerwca 2025 r. w sprawie określenia warunków zawierania i realizacji umów o udzielenie świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień (z późn. zm.)
36. Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego Nr 2018/49/VII/2024 z dnia 18 grudnia 2024 roku w sprawie przyjęcia *Śląskiego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2024-2030.*
37. Ustawa z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz. U. z 2025 r. poz. 1230 z późn. zm.)
38. Zarządzenie nr 18/2025/DSOZ Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia z dnia 17 marca 2025 r. W sprawie określenia warunków zawierania i realizacji umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień

Słownik skrótów

b.d. – brak danych;

CIS – Centrum Integracji Społecznej;

DPS – Dom Pomocy Społecznej;

ew. – ewentualnie;

GOPS – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej;

jw. – jak wyżej;

k – kobiety;

ke – koedukacyjny;

KIS – Klub Integracji Społecznej;

KRUS – Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego;

KS – Klub Samopomocy;

m – mężczyźni;

MGOPS – Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej;

MON – Ministerstwo Obrony Narodowej;

MOPR – Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie;

MOPS – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej;

MOS – Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii;

MOW – Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy;

MSWiA – Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji;

NFZ – Narodowy Fundusz Zdrowia;

NSZOZ – Niepubliczny Specjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej;

nt. – na temat;

NZOZ – Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej;

OIK – Ośrodek Interwencji Kryzysowej;

OPS – Ośrodek Pomocy Społecznej;

ORW – Ośrodek Rewalidacyjno-Wychowawczy;

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie;

PFRON – Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;

PUP – Powiatowy Urząd Pracy;

RDP – Rodzinny Dom Pomocy;

S.A. – spółka akcyjna;
S.C. – spółka cywilna;
SOSW – Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy;
SOW – Specjalny Ośrodek Wychowawczy;
SPZOZ – Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej;
Sp. j. – spółka jawna;
Sp. z o.o. – spółka z ograniczoną odpowiedzialnością;
ŚDS – Środowiskowy Dom Samopomocy;
TPD – Towarzystwo Przyjaciół Dzieci;
u.u. – upośledzenie umysłowe;
WHO – Światowa Organizacja Zdrowia;
WTZ – Warsztat Terapii Zajęciowej;
ZAZ – Zakład Aktywności Zawodowej;
ZPCH – Zakład Pracy Chronionej;
ZUS – Zakład Ubezpieczeń Społeczny